Sí² La³ñí¹ Hi³ Ca³zen³ Po¹ Ñí¹con² Tsá² Corintios

Po¹ jmu² sí² lá² ñí¹con² tsá² ná¹lɨ́n³ cuáh³² juú² Corinto

1 Jná¹³ la³² Po¹, tsá² má²ca³te³ Dió³² cun³ñí¹ hi³ la³ jáun² ca³lɨ³hnió³ tsú² hnga², hi³ lɨ́n¹³ jná¹³ *tɨ³² tsá² quian³² jë¹ Jesucristo, quiúnh¹ jná¹³ siáh³ Sóstenes reh² dí²,

2 hi³ jmu² jná¹³ sí² lá² hi³ ca³tɨn¹ hnoh² tsá² lɨ́n³ náh² cuáh³² quioh²¹ Dió³² tɨ³ já¹ juú² Corinto ní², tsá² má²ca³jmú³ Dió³² hi³ lɨ́n¹³ náh² tsá² joh¹ tsú² cun³ñí¹ hi³ má²ná¹cunh² náh² quiúnh¹ Cristo Jesús. Dió³² má²ca³te³ hnoh² hi³ lɨ́n¹³ náh² tsá² joh¹ tsú², la³ má²quionh³ la³jɨ́n³² tsá² zian² ñí¹ siáh³ siáh³, nɨ́¹juáh³ tsá² má²quien² Jesucristo Tɨ³² Juo¹³ dí². Hnga² hí³ bíh¹ lɨ́n³ Juo¹³ tsá² hí³ jɨ³ Juo¹³ jnoh¹ nɨ́² siáh³.

3 Cuɨ́¹ má¹hé¹ má¹mieh² náh² Dió³² Jméi² dí², quionh³ Jesucristo Tɨ³² Juo¹³ dí², hi³ cuɨ́¹ jmu¹ tsú² siáh³ hi³ hnoh² zian² náh² cáun² hi³ re² hi³ tɨn².

Lɨ́²mieh² tsú² cun³quionh³ Cristo

4 Jmáɨ¹ ca³la³ jɨ́³² cue² jná¹³ tiá¹hmah¹ Dió³² hi³ ca³tɨn¹ hnoh², cun³ñí¹ hi³ ca³tɨ²¹ la³jɨ́³² hi³ lɨ́¹ hian¹ hnoh² jáun² ñí¹con² Dió³² cun³quionh³ Cristo Jesús.

5 Quí¹ cun³ñí¹ hi³ má²ná¹cunh² quiúnh¹ Cristo bíh¹ hnoh², hi³ jáun² má²ca³lɨ³ hánh³ náh² ca³tɨ²¹

la³jɨ́³² hi³ hléh¹ náh² jɨ³ la³jɨ́³² la³ cun³ hi³ ñíh¹ náh² nɨ́² siáh³.
6 Hi³ jáun² la³ nɨ́² bíh¹ lɨ́³, hi³ má²ca³lɨ³ tson² ñí¹con² hnoh² la³jɨ́³² la³ cun³ hi³ má²ca³niéih² náh² hi³ ca³tɨn¹ Cristo.
7 La³ nɨ́² bíh¹ lɨ́³, hi³ hí¹ cáun² yáh³ tiá² hi³ lɨ³hniauh²³ quián¹³ hnoh² la³ cun³ hi³ cue³² Dió³², tá¹la³ ná¹he² ná¹janh³² náh² jmáɨ¹ hi³ cuánh³² Jesucristo Tɨ³² Juo¹³ dí².
8 Hí³ bíh¹ jmu³ hi³ ná¹pin³ honh² náh² ca³la³ ñí¹ cá¹táuh³ jmáɨ¹, hi³ jáun² hí¹ jan² tiá² hin² lɨ́¹³ chá³² hí¹ cáun² tso³ quián¹³ hnoh² nɨ́¹ má¹jaunh³² Jesucristo Tɨ³² Juo¹³ dí².
9 Quí¹ tiú²nio² bíh¹ má²tí³² Dió³² jáɨ¹³ quioh²¹, hi³ hí³ bíh¹ Tsá² ca³te³ hnoh² hi³ tianh¹³ náh² cá²honh¹ cu³tí³ quiúnh¹ Jesucristo Jon² tsú², Tsá² lɨ́n³ hí³ Tɨ³² Juo¹³ dí².

Hi³ ná¹tsoh³ tsá² lɨ́n³ cuáh³²

10 Jáun² né³ reh², cha¹³ Jesucristo Tɨ³² Juo¹³ dí² hiú² mɨ́²³ jná¹³ ñí¹con² hnoh² hi³ tianh¹³ náh² cá²honh¹, ha³ lɨ́² jmú² náh² ná¹tsoh³ ja¹ quián¹³. Tɨ³ re² jmu³ náh² pí³ jɨ³lɨn², hi³ cá² ñí¹ hi³ ná¹tioh³ honh² náh² jɨ³ hi³ ná¹lɨ́n²³ náh² nɨ́² siáh³.
11 Juanh³² jná¹³ la³ nɨ́² ñí¹con² hnoh² reh², quí¹hliá² tsá² hñú¹³ Cloé má²ca³záɨ³ jná¹³ hi³ zia³² hniéi² ja¹ quián¹³ hnoh².
12 La³ cun³ lɨ́¹³ juanh²¹ jná¹³ cú²jueh³² tá²chi²¹, hi³ hnoh² la³ hléh¹ náh² la³ siáh³ bíh¹ ma³ quin³² ma³ jan³² náh²; zian² hnoh² juánh³ náh² la³ lá²: “Jná¹³ bíh¹ tsá² joh¹ Po¹”; zian² tsá² juáh³: “Jná¹³ bíh¹ tsá²

joh¹ Apolos”; zian² tsá² juáh³: “Jná¹³ bíh¹ tsá² joh¹
Pé¹”; hi³ ma³ jan² né³ juáh³: “Jná¹³ bíh¹ tsá² joh¹
Cristo”.
13 Tɨ³la³, ¿hí¹ má²ca³jmú³ Cristo hi³ ná¹tsoh³
ñí¹con² hnga²? ¿Hí¹ Po¹ uá¹ la³ ca³taun³ crei²¹ hi³
ca³tɨn¹ hnoh² dúh¹? Ho³ ¿hí¹ cáun³ hnoh² jmáɨ² hi³
lin¹ hi³ haɨn²¹ náh² tɨ³ con² Po¹ dúh¹?
14 Tɨ³la³ ¡tiá¹hmah¹ Dió³² hi³ hí¹ jan² yáh³ hnoh²
tiá² ca³ziau³ jná¹³ jmáɨ², tɨ³la³ jɨ́³²la³ ñú² Crispo
quionh³ ñú² Gayo bíh¹ ca³zion³ jná¹³ jmáɨ²!
15 Hi³ jáun² hí¹ jan² yáh³ tiá² hin² lɨ́¹³ juáh³ hi³
cáun³ jmáɨ² hi³ lin¹ hi³ hen² tɨ³ con² jná¹³.
16 Tson² bíh¹ la³ ca³zion³ jná¹³ jmáɨ² tsá² hñú¹³
Estéfanas uá²jaɨ³², tɨ³la³ la³jmɨ́¹ lɨ́³ hi³ hí¹ jan² yáh³
tsá² siánh³ tiú²uú² ca³zion³ jná¹³ jmáɨ².
17 Quí¹ tiá² ca³ze³ yáh³ jná¹³ Tsá² lɨ́n³ Cristo
hi³ zion¹ ná¹ jmáɨ² tsáu², tɨ³la³ ca³ze³ tsú² jná¹³
hi³ ñí¹hléh³ ná¹ jú¹ chú³² bíh¹; tɨ³la³ jun³juáh¹³
cun³quionh³ jáɨ¹³ hi³ ca³cháunh³ chí¹ jan² tsá²
quia³lín³ jmɨ́¹ tsɨ́³ yáh³ má¹ná¹, quí¹ sá¹jmɨ́¹ la³ jáun²
dúh¹, hi³ jáun² tiú²uú² jmɨ́¹ lɨ³ quien² yáh³ hi³ jun³
Cristo tsoh² crei²¹.

Cun³quionh³ Cristo bíh¹ lɨ́²lin¹ hi³ pin³ Dió³² jɨ³ hi³ quia³lín³ siáh³ jmɨ́¹ tsɨ́³

18 Jú¹ chú³² hi³ ca³tɨ²¹ hi³ jun³ Cristo ñí¹ crei²¹
lɨ́³ la³jmɨ́¹ lɨ́³ cáun² jë¹ tsá² cáun¹ bíh¹ ñí¹con² tsá²
ná¹tsá²hín³; tɨ³la³ ñí¹con² jnoh¹ tsá² má²ná¹liáun²³
dí² né³, jú¹ chú³² nɨ́² dá² quian³² pí³ quioh²¹ Dió³²
bíh¹.
19 La³ cun³ rá¹juáh³ ñí¹ Sí²:

Jná[13] jmu[1] hi[3] tiá[2] lin[1] ñí[1] quien[2] la[3] cun[3] hi[3]
cháunh[23] tsɨ́[3] tsá[2] quia[3]lín[3] jmɨ́[1] tsɨ́[3],
hi[3] tɨ[3] có[32] bíh[1] chá[13] jná[13] siáh[3] jɨ[3]lɨ[32] hi[3] há[2] ngɨ[23]
tsá[2] jlánh[1] re[2] há[2] ngɨ[23].

20 Jáun[2] né[3] ¿ha[3] dá[2] jinh[1] uú[2] jmu[3] ta[21] ta[3]né[32]
tsá[2] quia[3]lín[3] jmɨ́[1] tsɨ́[3], ho[3] tsá[2] lɨ́n[3] tɨ[32], ho[3] tsá[2]
jlánh[1] re[2] tɨn[2] juú[2] hlénh[23] hi[3] má[2]cú[1] má[2]ren[21] jáɨ[13]
ca[3]tɨ[21] hi[3] zia[32] ñí[1] hué[21] lá[2]? ¡Quí[1] jë[1] tsá[2] cáun[1]
bíh[1] má[2]ca[3]jmah[3] Dió[32] la[3]jɨ́[32] jë[1] tsá[2] quia[3]lín[3] jmɨ́[1]
tsɨ́[3] zian[2] ñí[1] hué[21] lá[2]!

21 Dió[32] bíh[1], Tsá[2] qui[3] quia[3]lín[3] jmɨ́[1] tsɨ́[3], ca[3]jmú[3]
hi[3] cónh[3] tiá[2] há[1] ngɨ[13] tsá[2] zian[2] hngá[1]máh[3] lá[2]
cun[3]quionh[3] hi[3] quia[3]lín[3] jmɨ́[1] tsɨ́[3] tsú[2] hmóu[32];
quí[1]hliá[2] ca[3]lɨ[3]hnió[3] tsú[2] lión[32] tsáu[2] cun[3]quionh[3]
jú[1] chú[32] bíh[1], nɨ́[1]juáh[3] lɨ[3]ua[3] jan[2] tsá[2] taunh[32] ta[21],
uá[1]jinh[1] jú[1] chú[32] jáun[2] niéih[3] la[3]jmɨ́[1] niéih[3] jë[1] tsá[2]
cáun[1] ñí[1]con[2] tsá[2] ñí[1] hná[1] nɨ́[2].

22 Quí[1] tsá[2] *judíos hnió[3] jɨ́e[3] li[21] hi[3] lɨ́[3] hua[3]jueh[32],
hi[3] tsá[2] *griegos né[3] hnauh[2] jë[1] tsá[2] quia[3]lín[3] jmɨ́[1]
tsɨ́[3] bíh[1];

23 tɨ[3]la[3] jnoh[1] má[1]ná[1], hléh[1] jáɨ[13] ca[3]tɨn[1] Tsá[2] lɨ́n[3]
Cristo, Tsá[2] cá[2]taun[3] hí[3] crei[21] bíh[1]. Tsá[2] judíos lɨ́n[23]
hi[3] jú[1] chú[32] lá[2] lɨ́[3] jú[1] hlah[3] bíh[1], hi[3] *tsá[2]cá[2]jo[21] né[3]
lɨ́n[23] hi[3] jáɨ[13] lá[2] lɨ́[3] la[3]jmɨ́[1] lɨ́[3] jë[1] tsá[2] cáun[1];

24 tɨ[3]la[3] hi[3] ca[3]tɨn[1] tsá[2] má[2]ca[3]te[3] Dió[32] má[1]ná[1],
cuɨ́[1] tsá[2] judíos cuɨ́[1] tsá[2] griegos, cun[3]quionh[3] Tsá[2]
lɨ́n[3] Cristo hí[3] bíh[1] má[2]lɨ́[2]lin[1] pí[3] quioh[21] Dió[32], jɨ[3]
hi[3] lɨ́[2]lin[1] siáh[3] hi[3] Dió[32] bíh[1] Tsá[2] hú[1]tá[1] quia[3]lín[3]
jmɨ́[1] tsɨ́[3].

25 Quí¹ tɨ³ jlánh¹ bíh¹ chu²¹ hi³ cháunh²³ chí¹ Dió³²
la³ cónh³ bíh¹ hi³ cháunh²³ chí¹ tsá² quia³lín³ jmɨ́¹
tsɨ́³, uá¹jinh¹ tsáu² lɨ́n²³ hi³ lɨ́¹ ngo¹ lɨ́¹ lɨ²¹ bíh¹ hi³
cháunh²³ jáun² chí¹ Dió³². Hi³ lɨ³ua³ cáun² hi³ lɨ́n²³
jáun² tsáu² hi³ jlánh¹ bíh¹ tsɨ́¹juɨ́³ quioh²¹ Dió³², hi³
jáun² bíh¹ tɨ³ jlánh¹ bíh¹ pin³ la³ cónh³ bíh¹ pí³
quioh²¹ tsá²mɨ³cuóun².

26 Jáun² né³ reh², sá¹nɨ́² cónh³ jmɨ́¹ jɨe³, cú¹pih²¹
tsáu² bíh¹ hnoh² tsá² má²ca³te³ Dió³² hi³ quia³lín³
jmɨ́¹ honh² náh² ca³tɨ²¹ hi³ zia³² ñí¹ hué²¹ lá²; hi³
cú¹pih²¹ tsáu² bíh¹ siáh³ hnoh² tsá² hauh³² náh²
jáɨ¹³, ho³ hi³ lɨ́n³ náh² tsá² cá² mí¹zionh² tsá² quien².

27 Quí¹ tɨ³ mí²jéin³² bíh¹ ca³jmú³ Dió³²: tsá² tɨ³
jlánh¹ bí¹ cáun¹ hi³ ca³tɨn¹ tsá² zian² hngá¹máh³
lá² bíh¹ ca³quianh³ tsú² cú²jueh³², hi³ jáun² la³ jáun²
lɨ́¹³ tá¹tonh¹ hua³heih²¹ tsá² jlánh¹ quia³lín³ jmɨ́¹ tsɨ́³;
hi³ má²ca³quianh³ tsú² siáh³ tsá² jlánh¹ tsɨ́¹juɨ́³ hi³
ca³tɨn¹ tsá² zian² hngá¹máh³ lá², hi³ jáun² la³ jáun²
lɨ́¹³ lɨ³ heh³ tsá² jlánh¹ bíh¹ ná¹pin³.

28 Dió³² má²ca³quianh³ tsá² tiá² lin¹ ñí¹ quien² hi³
ca³tɨn¹ tsá² zian² hngá¹máh³ lá², tsá² tiá² hin² quiú²
jéɨ²³, la³ cun³ lɨ́¹³ juáh¹³, tsá² jun³ lin¹ tsáu², hi³
jáun² la³ jáun² bíh¹ chan³ tsú² tsɨ́¹juɨ́³ tsá² jlánh¹ jmɨ́¹
ná¹quien²,

29 hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lɨ́³ hi³ hí¹ jan² yáh³ tiá²
hin² lɨ́¹³ jmu³ tonh² ñí¹ hó²¹ñí¹ Dió³².

30 Tɨ³la³ hnga² bíh¹ Dió³² má²ca³cunh³ hnoh²
quiúnh¹ náh² Cristo Jesús; hi³ má²ca³jmú³ tsú²
siáh³ hi³ cun³quionh³ hí³ dí² má²ca³lɨ³tsɨn² jnoh¹

hi³ he³ dá² jaun³² hi³ quia³lín³ jmɨ́¹ tsɨ́³ tsú²; quí¹ cun³quionh³ Cristo bíh¹ má²ca³lɨ³ chun¹ dí² ta³ ñí¹ Dió³², jɨ³ hi³ má²ná¹chan¹ dí² siáh³ ñí¹con² tsú², jɨ³ hi³ má²ná¹liáun¹ dí² nɨ́² siáh³.

31 Cun³ñí¹ hi³ nɨ́² bíh¹, rá¹juáh³ ñí¹ Sí² la³ lá²: "Nɨ́¹juáh³ zian² tsá² hnió³ jmu³ tonh², tɨ³ re² cuɨ́¹ jmu¹ tsú² tonh² hi³ ca³tɨn¹ Tɨ³² Juo¹³ dí², cha³ jmɨ́¹ jmu³ tsú² tonh² hi³ ca³tɨn¹ hnga²".

2

Jáɨ¹³ hi³ ca³tɨn¹ Cristo, Tsá² ca³taun³ crei²¹

1 Hnoh² reh², jmɨ́¹ ñéɨ¹ jná¹³ hi³ ca³ñí¹lieh¹ ná¹ hnoh² jú¹ tson² [hi³ jmɨ́¹ ná¹hmá¹ jáun²] quioh²¹ Dió³², tiá² ca³hléh³ yáh³ jná¹³ jë¹ tsá² jlánh¹ quia³lín³ jmɨ́¹ tsɨ́³, ho³lá²dá² jú¹ quiáh¹.

2 Quí¹ jmɨ́¹ cá¹ñí²¹ jná¹³ ja¹ nɨ́² quián¹³ hnoh², cáun² tán¹ bíh¹ hi³ ca³lɨ³hnó³² jná¹³ má¹quien¹³ ja¹ la³jɨ́³² hi³ ño¹, jmáh³la³ jáɨ¹³ hi³ ca³tɨn¹ Jesús Tsá² lɨ́n³ Cristo, Tsá² cá²taun³ hí³ crei²¹ bíh¹ ca³lɨ³hnó³² jná¹³ lɨ³ ño¹.

3 Jná¹³ jmɨ́¹ lɨ́n³ ná¹ jan² tsá² huán¹ tsɨ́³ bíh¹ jmɨ́¹ cá¹nó²¹ ná¹ jáun² ta³ máh¹ hnoh², jɨ³ ca³la³ hi³ juán²³ ná¹ siáh³ hi³ lɨ́¹ hú¹ cóh²¹ tsɨn³²;

4 hi³ jmɨ́¹ ca³hléh³ jná¹³ jáun² ñí¹con² náh² hi³ ca³ma³ta¹³ jná¹³ hnoh² jú¹ chú³² né³, ha³ tiá² ca³lɨ³hnó³² yáh³ jná¹³ hi³ chá¹³ cáun² honh² hnoh² cun³quionh³ jë¹ tsá² jlánh¹ quia³lín³ jmɨ́¹ tsɨ́³. Tɨ³la³ cun³quionh³ Jmɨ́²chí³ Chun¹ jɨ³ pí³ quioh²¹ Dió³² bíh¹ ca³hɨ́e³ jná¹³ hnoh² jú¹ chú³²,

5 hi^{3} jáun^{2} cun^{3}quionh^{3} pí^{3} quioh^{21} Dió^{32} bíh^{1} lɨ́^{13}
nio^{2} cáun^{2} honh^{2} náh^{2}, jun^{3}juáh^{13} cun^{3}quionh^{3} jáɨ^{13}
hi^{3} jlánh^{1} re^{2} cháunh^{23} chí^{1} tsá^{2}mɨ^{3}cuóun^{2} yáh^{3}.

Dió^{32} má^{2}jnia^{32} cun^{3}quionh^{3} Jmɨ́^{2}chí^{3} joh^{1}

6 Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, ja^{1} quioh^{21} tsá^{2} má^{2}ná^{1}pin^{3} hi^{3}
nio^{2} cáun^{2} tsɨ́^{3} bíh^{1} hléh^{1} jnoh^{1} jë^{1} tsá^{2} quia^{3}lín^{3}
jmɨ́^{1} tsɨ́^{3}. Tɨ^{3}la^{3} jáɨ^{13} jáun^{2} né^{3}, jun^{3}juáh^{13} jë^{1} tsá^{2}
quia^{3}lín^{3} jmɨ́^{1} tsɨ́^{3} zian^{2} ñí^{1} hué^{21} lá^{2} yáh^{3}, sa^{3}jun^{3}
jë^{1} tsá^{2} ná^{1}ho^{2} ta^{21} ñí^{1} hué^{21} lá^{2} siáh^{3}, la^{3} cun^{3} tsá^{2}
he^{2} hná^{1} hí^{1}tsá^{2}son^{2} jmáɨ^{1} hi^{3} quien^{2} yáh^{3}.

7 Quí^{1} jë^{1} tsá^{2} quia^{3}lín^{3} jmɨ́^{1} tsɨ́^{3} hi^{3} hléh^{1} jnoh^{1}
dá^{2} lɨ́^{3} jë^{1} Dió^{32} bíh^{1}, cáun^{2} jáɨ^{13} hi^{3} jmɨ́^{1} ná^{1}hmá^{1} la^{3}
cun^{3} jmɨ́^{1} ñeh^{2} bíh^{1} hi^{3} lɨ́^{13} la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} ca^{3}jmú^{3} jáun^{2}
Dió^{32}. Hi^{3} cun^{3}quionh^{3} jáɨ^{13} jáun^{2} né^{3} lɨ́^{13} láɨ^{3} dí^{2}
la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́n^{3} tsú^{2} jáun^{2} hnga^{2}.

8 Hi^{3} nɨ́^{2} dá^{2} cun^{3} tiá^{2} má^{2}ca^{3}ngɨ^{13} bíh^{1} tsá^{2} ná^{1}ho^{2}
ta^{21} ñí^{1} hué^{21} lá^{2}; quí^{1} sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} má^{2}ca^{3}ngɨ^{13} tsú^{2}
dúh^{1}, hi^{3} jáun^{2} tiá^{2} jmɨ́^{1} ton^{3} yáh^{3} tsú^{2} crei^{21} Juo^{13}
dí^{2} Tsá^{2} cuá^{1}quien^{2}.

9 Tɨ^{3}la^{3} la^{3} cun^{3} rá^{1}juáh^{3} ñí^{1} Sí^{2}:

Cáun^{2} hi^{3} hí^{1} jan^{2} tiá^{2} hin^{2} má^{2}ca^{3}jɨ́e^{3},
hi^{3} sa^{3}jun^{3} má^{2}ca^{3}náɨ^{32},
hi^{3} ca^{3}la^{3} hí^{1}juáh^{3} tiá^{2} ca^{3}lɨ́n^{13} bíh^{1} tsú^{2},
ti^{3}tsóh^{3}dí^{1} hi^{3} jáun^{2} bíh^{1} má^{2}ca^{3}jmú^{3} Dió^{32} hua^{3}jan^{21}
hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2} hniau^{3} dí^{2}.

10 Jáun^{2} né^{3}, ti^{3}tsóh^{3}dí^{1} hi^{3} nɨ́^{2} bíh^{1} má^{2}ca^{3}jmú^{3} Dió^{32}
hi^{3} lɨ́^{13} lɨ^{3} né^{1} dí^{2} cun^{3}quionh^{3} Jmɨ́^{2}chí^{3} joh^{1}, quí^{1}
Jmɨ́^{2}chí^{3} hí^{3} dá^{2} chú^{2} ñih^{23} ca^{3}la^{3} jɨ^{3}lɨ^{32} bíh^{1}, hi^{3}

cuoh^{2} siáh^{3} ca^{3}la^{3} hia^{3} la^{3} táuh^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3} zia^{32} ñí^{1}con^{2} hnga^{2} Dió^{32}.

11 Tiá^{2} hin^{2} zian^{2} yáh^{3} tsá^{2}mɨ^{3}cuóun^{2} hi^{3} ñɨ^{32} he^{3} hu^{21} tsɨ́^{3} tsá^{2}mɨ^{3}cuóun^{2} raɨnh^{21}, quí^{1} jɨ́^{32}la^{3} jmɨ́^{2}chí^{3} quioh^{21} hnga^{2} bíh^{1} tsá^{2} hí^{3} ñɨ^{32} la^{3}jɨ́^{32}. La^{3} jáun^{2} bíh^{1} lɨ́^{3} siáh^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} Dió^{32}, jɨ́^{32}la^{3} Jmɨ́^{2}chí^{3} joh^{1} hnga^{2} bíh^{1} Dió^{32} ñɨ^{32} la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} Dió^{32}.

12 Jáun^{2} né^{3}, jun^{3}juáh^{13} jan^{2} jmɨ́^{2}chí^{3} la^{3} hún^{1} hñu^{3} tsɨ́^{3} tsá^{2} zian^{2} ñí^{1} hué^{21} lá^{2} yáh^{3} má^{2}ca^{3}hen^{13} jnoh^{1}, quí^{1} Jmɨ́^{2}chí^{3} hi^{3} ja^{3} ñí^{1}con^{2} Dió^{32} bíh^{1}, hi^{3} jáun^{2} lɨ́^{13} há^{1} ngɨ^{13} dí^{2} la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} lɨ́^{1} má^{2}ca^{3}cué^{3} jáun^{2} Dió^{32} ñí^{1}con^{2} dí^{2}.

13 Hi^{3} jáun^{2} bíh^{1} jnoh^{1} hléh^{1} ca^{3}tɨ^{21} hi^{3} nɨ́^{2} cun^{3}quionh^{3} jáɨ^{13} hi^{3} má^{2}ca^{3}hɨ́e^{3} Jmɨ́^{2}chí^{3} joh^{1} Dió^{32}, jun^{3}juáh^{13} cun^{3}quionh^{3} jáɨ^{13} hi^{3} má^{2}ca^{3}lɨ^{3} táɨ^{2} jnoh^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3}hliá^{2} jlánh^{1} quia^{3}lín^{3} jmɨ́^{1} tsɨ́^{3} jnoh^{1} hmóu^{32} yáh^{3}. La^{3} nɨ́^{2} bíh^{1} má^{2}niá^{23} jnoh^{1} jáɨ^{13} hi^{3} hɨe^{32} Jmɨ́^{2}chí^{3} joh^{1} Dió^{32} ñí^{1}con^{2} tsá^{2} má^{2}hún^{1} Jmɨ́^{2}chí^{3} joh^{1} Dió^{32} hñu^{3} tsɨ́^{3}.

14 Tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} tiá^{2} hún^{1} Jmɨ́^{2}chí^{3} joh^{1} Dió^{32} hñu^{3} tsɨ́^{3} má^{1}ná^{1}, tsá^{2} la^{3} hí^{3} cónh^{3} tiá^{2} lɨ́^{13} bíh^{1} he^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3} ñí^{1}cué^{21} jáun^{2} Jmɨ́^{2}chí^{3} joh^{1} Dió^{32}, quí^{1} tsá^{2} la^{3} hí^{3} dá^{2} lɨ́n^{23} hi^{3} jë^{1} Dió^{32} lɨ́^{3} cáun^{2} jë^{1} tsá^{2} cáun^{1} bíh^{1}. Hi^{3} jáun^{2} tiá^{2} lɨ́^{23} yáh^{3} hi^{3} há^{1} ngɨ^{13} tsú^{2}, quí^{1} jɨ́^{32}la^{3} tsá^{2} má^{2}hún^{1} Jmɨ́^{2}chí^{3} joh^{1} Dió^{32} hñu^{3} tsɨ́^{3} bíh^{1} tɨn^{2} chu^{3} ñih^{3} jáɨ^{13} nɨ́^{2}.

15 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} hún^{1} Jmɨ́^{2}chí^{3} joh^{1} Dió^{32} hñu^{3} tsɨ́^{3} né^{3}, tsá^{2} hí^{3} dá^{2} tɨn^{2} chú^{2} ñih^{23} la^{3}jɨ́^{32} bíh^{1}, tɨ^{3}la^{3} hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tsáu^{2} tiá^{2} lɨ́^{13} chu^{3} ñeh^{3} tsú^{2} hnga^{2}

má¹na²¹.
16 Quí¹ la³ cun³ rá¹juáh³ ñí¹ Sí²: “¿Hin² dá² tsánh² má²ca³há¹ ca³ngɨ¹³ la³ cun³ hi³ lɨ́n²³ Tɨ³² Juo¹³ dí²? ¿Hin² dá² tsánh² lɨ́¹³ ma³tɨn² Dió³²?” Tɨ³la³ uá¹jinh¹ la³ jáun² né³, cun³ jáun² má²ná¹né¹ bíh¹ dí² la³ cun³ hi³ lɨ́n²³ Cristo.

3

Jɨ³lɨn² quian²¹ Dió³² ná¹jmu² tá¹³ Dió³²

1 Hi³ jáun² jná¹³ né³ reh², tiá² ca³lɨ³ yáh³ hi³ lieh¹ jná¹³ hnoh² la³jmɨ́¹ liéinh³² tsú² tsá² má²zian² la³ cun³ hnió³ Jmɨ́²chí³ joh¹ Dió³², tɨ³la³ ca³lɨ³ hniáuh³² hi³ lieh¹ jná¹³ hnoh² la³ cun³ qui³ liéinh³² tsú² tsá² zian² cun³ tɨn² tsɨ́³ hmóu³² bíh¹, la³ cun³ tsá² tsá¹míh¹ ca³tɨ²¹ hi³ zian² tsú² ñí¹con² Cristo yáh³.
2 Jáun² jáɨ¹³ huán¹ tsɨ́³ bíh¹ ca³ma³ta¹³ jná¹³ hnoh², la³jmɨ́¹ jmúh³² tsú² dáɨn² tiúh²³ hi³ cueh³² tsú² jmɨ² tiuh²¹ cha³ jmɨ́¹ cuéh²¹ tsú² má³² má²pin³; quí¹ tiá² jmɨ́¹ má²lɨ́²³ yáh³ hi³ naɨh²¹ hnoh² má³² má²pin³. Tɨ³la³ sa³ hí¹juáh³ la³ tɨ³ ta³né³² bíh¹ tiá² má²lɨ́²³ naɨh²¹ hnoh² má³² má²pin³,
3 quí¹ la³ tɨ³ ta³né³² bíh¹ ná¹lɨ́n³ hnoh² tsá² zian² cun³ tɨn² tsɨ́³ hmóu³². Quí¹ tá¹la³ ná¹jmuh³² náh² hi³ uóu³² honh², hi³ zia³² hniéɨ² ja¹ quián¹³ náh², ¿haun¹³ juáh¹³ la³ má²zian² jáun² bí¹ náh² cun³ tɨn² honh² hmóu³², hi³ ná¹jmuh³²í¹ máh³ náh² la³ cun³ hi³ jmu² la³jɨ́n³² tsá² ñí¹ hná¹ nɨ́²?
4 Quí¹ nɨ́¹ má¹ca³juah²¹ ma³ jan² hnoh² la³ lá²: “Tsá² joh¹ Po¹ bíh¹ jná¹³”, hi³ ma³ jan² né³ juáh³: “Jná¹³ tsá² joh¹ Apolos”, la³ nɨ́² má²ná¹jmuh³² náh²

la^{3} cun^{3} qui^{3} jmu^{2} tsá^{2} zian^{2} cun^{3} tɨn^{2} tsɨ́^{3} hmóu^{32} bíh^{1}.

5 Quí^{1} ¿hin^{2} dá^{2} tsánh^{2} hí^{3} Po^{1}?, hi^{3} ¿hin^{2} dá^{2} tsánh^{2} hí^{3} Apolos? Quí^{1} ñí^{1} jɨ́^{21}la^{3} ti^{3} ná^{1}láɨ^{3} jnoh^{1} quian^{21} Dió^{32} bíh^{1}, tsá^{2} ca^{3}hléh^{13} jnoh^{1} jë^{1} tsú^{2}, hi^{3} jáun^{2} ca^{3}tianh^{32} hnoh^{2} ta^{21} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2}. Quí^{1} ma^{3} quin^{32} ma^{3} jan^{32} jnoh^{1} cáun^{2} ca^{3}jmú^{13} la^{3} cun^{3} ta^{21} hi^{3} ca^{3}cué^{3} jáun^{2} Tɨ^{32} Juo^{13} bíh^{1} dí^{2}.

6 Jná^{13} dá^{2} ca^{3}ján^{3} mɨ^{3} jún^{2}, hi^{3} Apolos né^{3} ca^{3}sé^{3} jmáɨ^{2}, tɨ^{3}la^{3} Dió^{32} bíh^{1} Tsá^{2} ca^{3}jmú^{3} hi^{3} ca^{3}cuon^{3}.

7 Hi^{3} jáun^{2} la^{3} nɨ́^{2} bíh^{1} lɨ́^{3}, hi^{3} hí^{1} cáun^{2} tiá^{2} hi^{3} lɨ́n^{3} yáh^{3} tsá^{2} lɨ́^{2}jñí^{32} sa^{3}jun^{3} tsá^{2} lɨ́^{2}sé^{3} jmáɨ^{2}; jɨ́^{32}la^{3} hnga^{2} Dió^{32} bíh^{1} Tsá^{2} quien^{2}, quí^{1} hí^{3} bíh^{1} tsá^{2} ca^{3}jmú^{3} hi^{3} ca^{3}cuon^{3}.

8 Tsá^{2} jñi^{32} jɨ^{3} tsá^{2} sé^{23} jmáɨ^{2}, cá^{2}ren^{2} bíh^{1} tsú^{2}, tɨ^{3}la^{3} Dió^{32} né^{3} ma^{3}hmah^{1} la^{3} cun^{3} tí^{3} ta^{21} quioh^{21} tsú^{2} ma^{3} quin^{32} ma^{3} jan^{32}.

9 Jnoh^{1} dá^{2} jɨ́^{32}la^{3} ti^{3} ná^{1}láɨ^{3} tsá^{2} jmu^{2} ta^{21} cu^{3}lɨ^{21} ñí^{1}con^{2} Dió^{32} bíh^{1}, hi^{3} hnoh^{2} né^{3} ná^{1}lɨ́n^{3} náh^{2} la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́^{3} cáun^{2} hi^{3} jná^{1} quioh^{21} Dió^{32}. Ja^{3}bí^{1} lɨ́n^{3} hnoh^{2} siáh^{3} la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́^{3} cáun^{2} hñú^{3} hi^{3} he^{2} hná^{1} cuá^{1}jmu^{2} Dió^{32}.

10 Hi^{3} jná^{13} né^{3} lɨ́n^{3} ná^{1} la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́n^{3} jan^{2} tɨ^{32} hiah^{32} tɨn^{2} re^{2}, tsá^{2} ca^{3}chá^{3} Dió^{32} jo^{3}uón^{32} hi^{3} co^{1} ná^{1} jmɨ́h^{1} hiah^{32} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}ja^{3} mií^{3} tsɨ́^{3}, hi^{3} tsá^{2} siánh^{3} bíh^{1} ma^{3}hián^{2} ñí^{1} hná^{1} jáun^{2}. Tɨ^{3}la^{3} ma^{3} quin^{32} ma^{3} jan^{32} bíh^{1} tsú^{2} hniáuh^{32} jmu^{3} hua^{3}hín^{13} he^{3} lánh^{3} rón^{32} ma^{3}hián^{2} hñú^{3} ñí^{1} jmɨ́h^{1} hiah^{32} hi^{3} ca^{3}có^{32} jná^{13} jáun^{2},

11 quí^{1} hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} hin^{2} lɨ́^{13} quiú^{13} siáh^{3}

cáun[2] jmɨ́h[1] hiah[32] siáh[3] la[3] cónh[3] bíh[1] hi[3] má[2]rón[32], quí[1] hnga[2] Jesús Tsá[2] lɨ́n[3] Cristo bíh[1] lɨ́n[3] jmɨ́h[1] hiah[32] jáun[2].

12 Hi[3] lɨ[3]ua[3] jan[2] tsá[2] jmu[3] hñú[3] ñí[1] jmɨ́h[1] hiah[32] jáun[2] né[3], lɨ́[13] bíh[1] jmu[3] tsú[2] ta[21] quionh[3] cú[1]mí[1]niau[21], mí[1]ñí[2] cú[1]tiáu[2], ho[3] quɨ́n[1] hmuh[21] hi[3] jlánh[1] re[2] jniá[3], ho[3]lá[2]dá[2] quionh[3] hmá[2], mí[1]ñéi[2], ho[3]lá[2]dá[2] hmáɨh[32] cuú[2] náɨ[2].

13 Ma[3] quin[32] ma[3] jan[32] bíh[1] tsáu[2] lɨ[3] jnia[2] re[2] lɨ́n[32] tá[13] jmáɨ[1] hi[3] ra[3]tsɨ[32] Dió[32] héih[32]; quí[1] má[1]jáun[2] dá[2] lɨ[3] lin[1] cun[3]quionh[3] sɨ́[2] bíh[1] ha[3] lánh[3] lɨ́[3] tá[13] tsú[2] ma[3] quin[32] ma[3] jan[32].

14 Hi[3] jáun[2] nɨ́[1]juáh[3] zian[2] tsá[2] má[2]ca[3]jmú[3] hñú[3] hi[3] lɨ[3] cah[13] jmáɨ[1] hi[3] tiá[2] có[32] quionh[3] sɨ́[2] jáun[2], jáun[2] he[3] bíh[1] tsú[2] hmah[21] quioh[21];

15 tɨ[3]la[3] nɨ́[1]juáh[3] hñú[3] hi[3] ca[3]jmú[3] tsú[2] la[3] ca[3]cáu[3] bíh[1], jáun[2] tsa[3]hín[3] bíh[1] jɨ[3]lɨ[32] tá[13] tsú[2], uá[1]jinh[1] ca[3]liáun[3] tsú[2] hnga[2]. Hi[3] jáun[2] má[1]jáun[2] lɨ́n[13] tsá[2] la[3] hí[3] la[3]jmɨ́[1] lɨ́n[3] jan[2] tsá[2] ca[3]liáun[3] ja[1] sɨ́[2].

16 ¿Hí[1] hí[1]juáh[3] tiá[2] jmɨ́[1] la[3] má[2]ñíh[1] uá[1] hnoh[2] hi[3] hnoh[2] ná[1]lɨ́n[3] náh[2] hñú[3] hɨ́en[1] quioh[21] Dió[32], hi[3] Jmɨ́[2]chí[3] joh[1] Dió[32] cuá[3] siáh[3] hñu[3] honh[2] náh[2]?

17 Hi[3] jáun[2] lɨ[3]ua[3] jan[2] tsá[2] hliah[23] hñú[3] hɨ́en[1] jáun[2] quioh[21] Dió[32], Dió[32] dá[2] hin[3] bíh[1] tsá[2] la[3] hí[3]; quí[1] hñú[3] hɨ́en[1] bíh[1] jaun[32] quioh[21] Dió[32], hnoh[2] bíh[1] hí[3] ná[1]lɨ́n[3] náh[2] hñú[3] hɨ́en[1] jáun[2].

18 Hí[1] jan[2] lɨ́[2] hin[2] cuɨ́[1] lɨ[3]can[2]. Nɨ́[1]juáh[3] zian[2] tsá[2] lɨ́n[23] hi[3] jlánh[1] quia[3]lín[3] jmɨ́[1] tsɨ́[3] la[3] cun[3] lɨ́[3] héih[32] hi[3] zia[32] ñí[1] hué[21] lá[2], jáun[2] cuɨ́[1] jmu[1] tsú[2] cú[2]jueh[32]

la^{3} jan^{2} tsá^{2} tiá^{2} hi^{3} ñi^{32} hí^{1} cáun^{2}, hi^{3} jáun^{2} la^{3} jáun^{2}
bíh^{1} lɨ́^{13} hi^{3} lɨ́n^{3} tsú^{2} tsá^{2} hú^{1}tá^{1} cu^{3}tí^{3} quia^{3}lín^{3} jmɨ́^{1}
tsɨ́^{3}.
19 Quí^{1} la^{3}jɨ́n^{32} tsá^{2} jlánh^{1} juáh^{3} tsáu^{2} hi^{3} quia^{3}lín^{3}
jmɨ́^{1} tsɨ́^{3}, tɨ^{3}la^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} Dió^{32} má^{1}ná^{1}, jan^{2} tsá^{2}
cáun^{1} bíh^{1} tsá^{2} la^{3} hí^{3}. Quí^{1} ñí^{1} Sí^{2} rá^{1}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:
“Dió^{32} jmu^{2} hi^{3} tsá^{2} quia^{3}lín^{3} jmɨ́^{1} tsɨ́^{3} sunh^{2} hñu^{3}
liá^{3} quioh^{21} hmóu^{32} cun^{3}quionh^{3} hi^{3} jlánh^{1} cháunh^{23}
chí^{1} hmóu^{32}”.
20 Ja^{3}bí^{1} rá^{1}juáh^{3} siáh^{3} la^{3} lá^{2}: “Juo^{13} bíh^{1} dí^{2} ñi^{32}
hi^{3} tiá^{2} lin^{1} ñí^{1} jmu^{3} ta^{21} hí^{1} cu^{3} hlá^{2} cu^{3} nɨ́^{2} yáh^{3} la^{3}
cun^{3} hi^{3} cháunh^{23} chí^{1} tsá^{2} quia^{3}lín^{3} jmɨ́^{1} tsɨ́^{3}”.
21 Cun^{3}ñí^{1} hi^{3} jáun^{2} bíh^{1}, hí^{1} jan^{2} tiá^{2} hin^{2}
hniáuh^{32} jmu^{3} tonh^{2} hi^{3}hliá^{2} hen^{2} tɨ^{3} con^{2} tsá^{2} hlá^{2}
tsá^{2} nɨ́^{2}. Quí^{1} la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} zia^{32} ñí^{1}con^{2} Dió^{32} bíh^{1}
má^{2}quián^{13} hnoh^{2},
22 uá^{1}la^{3} cun^{3}: Po^{1}, Apolos, Pé^{1}, hngá^{1}máh^{3} lá^{2},
jmáɨ^{1} hi^{3} zian^{2} náh^{2} jɨ^{3} jmáɨ^{1} hi^{3} jún^{3} náh^{2}, jmáɨ^{1}
ta^{3}né^{32} jɨ^{3} la^{3} má^{2}quionh^{3} jmáɨ^{1} né^{3}bí^{1} ja^{32} nɨ́^{2} siáh^{3},
la^{3}jɨ́^{32} bíh^{1} hi^{3} jáun^{2} quián^{13} hnoh^{2};
23 hi^{3} ñí^{1} ca^{3}la^{3} jɨ́^{32} né^{3}, hnoh^{2} ná^{1}lɨ́n^{3} náh^{2} tsá^{2}
joh^{1} Cristo, hi^{3} jáun^{2} Cristo né^{3}, joh^{1} Dió^{32}.

4

Tá^{13} tɨ^{32} tsá^{2} quian^{32} jë^{1} Dió^{32}

1 Né^{32} né^{3}, hniáuh^{32} ñíh^{13} náh^{2} hi^{3} jnoh^{1}, jɨ́^{32}la^{3}
ti^{3} ná^{1}láɨ^{3} jnoh^{1} tsá^{2} quian^{21} bíh^{1} Cristo, quí^{1} jnoh^{1}
má^{2}nio^{2} jo^{3}cuo^{2} hi^{3} hɨe^{13} jnoh^{1} tsáu^{2} la^{3} cun^{3} jáɨ^{13}
hi^{3} jmɨ́^{1} ná^{1}hmá^{1} jáun^{2} ñí^{1}con^{2} Dió^{32}.

2 Jáun^{2} né^{3}, nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} hiauh^{3} cáun^{2} jáɨ^{13} hi^{3} ho^{2},
hniáuh^{32} bíh^{1} ma^{3}jnia^{32} tsú^{2} hi^{3} chun^{1} ñí^{1}con^{2} tsá^{2}
ca^{3}cué^{3}.
3 Tɨ^{3}la^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} jná^{13} huen^{2} má^{1}ná^{1}, tiá^{2} lin^{1}
hi^{3} hɨ^{32} yáh^{3} tsɨn^{32} jná^{13} uá^{1} hi^{3} hnoh^{2}, uá^{1} hi^{3}
tsá^{2} ná^{1}lɨ́n^{3} ta^{21} ñí^{1} hué^{21} lá^{2} ca^{3}chu^{3} ca^{3}ñih^{3} jáɨ^{13}
quion^{21} jná^{13}. Ca^{3}la^{3} hí^{1}juáh^{3} huen^{2} yáh^{3} jná^{13} tiá^{2}
chú^{1} tiá^{2} ñih^{21} ná^{1} jáɨ^{13} quion^{21} huen^{2};
4 quí^{1} uá^{1}jinh^{1} hí^{1} cáun^{2} tso^{3} tiá^{2} cha^{32} yáh^{3} jmɨ́^{1}
tsɨn^{32} jná^{13}, jun^{3}juáh^{13} la^{3} nɨ́^{2} yáh^{3} hnió^{3} juáh^{3} hi^{3}
tiá^{2} tso^{3} zia^{32} quion^{21} jná^{13}. Hnga^{2} Tɨ^{32} Juo^{13} bíh^{1}
dí^{2} Tsá^{2} ra^{3}tsɨ^{32} héih^{32} ñí^{1}con^{2} jná^{13}.
5 Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, ha^{3} lɨ́^{2}uú^{2} lɨ́^{1} ra^{3}tsɨ^{32} náh^{2} héih^{32}
ñí^{1}con^{2} hí^{1} jan^{2} tsáu^{2} ñeh^{2} bíh^{1} hi^{3} chau^{21} jmáɨ^{1}
quioh^{21} tsú^{2}; ján^{1} náh^{2} tín^{2} jmáɨ^{1} hi^{3} jáunh^{3} Tɨ^{32}
Juo^{13} dí^{2}, hi^{3} jáun^{2} hí^{3} bíh^{1} chu^{3} huéh^{3} ñí^{1} tie^{3} joh^{1}
la^{3}jɨ́^{32} la^{3} cun^{3} hi^{3} ná^{1}hmá^{1} ñí^{1} já^{1}niéɨ^{2}, hi^{3} ma^{3}jnia^{2}
tsú^{2} siáh^{3} la^{3}jɨ́^{32} la^{3} cun^{3} hi^{3} tioh^{3} tsɨ́^{3} ma^{3} quin^{32}
ma^{3} jan^{32} tsáu^{2}. Hi^{3} jáun^{2} má^{1}jáun^{2} né^{3} cuéh^{32}
Dió^{32} ma^{3} quin^{32} ma^{3} jan^{32} tsáu^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1}
hiáuh^{3}.

6 Hnoh^{2} reh^{2}, má^{2}lɨ́^{2}hlɨ́^{1} lɨ́^{2}lieh^{1} bíh^{1} jná^{13} hnoh^{2}
cun^{3}quionh^{3} hi^{3} lɨ́^{2}hɨ́en^{32} jná^{13} huen^{2} quiúnh^{1} Apo-
los; hi^{3} nɨ́^{2} né^{3}, cáun^{2} hi^{3} chú^{32} quián^{13} hmóu^{32} bíh^{1}
hnoh^{2}. Hi^{3} jáun^{2} cun^{3}quionh^{3} nóh^{32} nɨ́^{2} né^{3} lɨ^{3} tɨn^{2}
hnoh^{2} hi^{3} tiá^{2} lɨ́^{1} há^{1} lɨ́^{1} nga^{1} hnoh^{2} ñí^{1} uóunh^{3} la^{3}
cónh^{3} bíh^{1} la^{3} cun^{3} hi^{3} rá^{1}juáh^{3} ñí^{1} Sí^{2}. Hi^{3} jáun^{2} hí^{1}
jan^{2} tiá^{2} hin^{2} hniáuh^{32} jmu^{3} tonh^{2} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} jan^{2},
hi^{3} tsá^{2} jan^{2} né^{3} tiá^{2} jéin^{23} yáh^{3} dí^{2}.
7 Quí^{1} ¿hin^{2} dá^{2} tsánh^{2} jmu^{2} hi^{3} tɨ^{3} jlánh^{1} bíh^{1}

quien^{2} hnú^{2} la^{3} cónh^{3} bíh^{1} tsá^{2} ñí^{1} hná^{1} nɨ́^{2}? ¿He^{3}
dá^{2} zia^{32} ñí^{1}con^{2} hnú^{2} cáun^{2} hi^{3} tiá^{2} ca^{3}cué^{3} Dió^{32}?
Hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} hí^{3} bíh^{1} la^{3} má^{2}ca^{3}cué^{3}, hi^{3} jáun^{2} né^{3}
¿he^{3} láɨh^{32} sa^{3} tonh^{2} lɨ́n^{32} yáh^{3} hnú^{2} jmuh^{32} ca^{3}tɨ^{21}
hi^{3} zia^{32} jáun^{2} quián^{13} nú^{2}, la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́^{3} cáun^{2} hi^{3} lɨ́^{1}
ca^{3}jnia^{3} hnú^{2} huen^{2} bíh^{1}?

8 La^{3}jmɨ́^{1} lɨ́^{3} má^{2}hánh^{3} lɨ́n^{32} bíh^{1} hnoh^{2}, hi^{3}
má^{2}zian^{2} náh^{2} ca^{3}la^{3} jɨ́^{32} la^{3} cun^{3} hi^{3} hnáuh^{2} náh^{2}.
La^{3}jmɨ́^{1} lɨ́^{3} hi^{3} má^{2}ná^{1}lɨ́n^{3} re^{21} bíh^{1} hnoh^{2} lɨ́n^{23} náh^{2},
jáun^{2} tɨ^{3} có^{32} bíh^{1} má^{2}ca^{3}chau^{2} náh^{2} jnoh^{1}. ¡Sá^{1}jmɨ́^{1}
hi^{3} tson^{2} bíh^{1} cu^{3}tí^{3} hi^{3} má^{2}ná^{1}lɨ́n^{3} hnoh^{2} re^{21},
hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} lɨ́^{13} háu^{13} jnoh^{1} cú^{1}pih^{21} jáɨ^{13} hná^{1}
quián^{13} hnoh^{2}!

9 Jná^{13} len^{3} hi^{3} la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́^{3} ñí^{1} cá^{1}táuh^{3} bíh^{1}
má^{2}ca^{3}chau^{3} Dió^{32} jnoh^{1} tsá^{2} ná^{1}láɨ^{3} jnoh^{1} *tɨ^{32} tsá^{2}
quian^{32} jë^{1} Dió^{32}. Má^{2}ná^{1}láɨ^{3} jnoh^{1} tsá^{2} má^{2}tionh^{2}
ñí^{1} má^{2}hiá^{1} má^{2}tsán^{13} bíh^{1}; hi^{3} má^{2}ná^{1}láɨ^{3} jnoh^{1}
siáh^{3} la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́^{3} cáun^{2} cuú^{2}nga^{1} hi^{3} lɨ́^{13} jɨ́e^{3} la^{3}jɨ́n^{32}
tsá^{2} zian^{2} hngá^{1}máh^{3}, uá^{1} hi^{3} tsá^{2}mɨ^{3}cuóun^{2} uá^{1} hi^{3}
tsá^{2}cuú^{2} tsá^{2}ta^{3} Dió^{32} nɨ́^{2} siáh^{3}.

10 La^{3}jmɨ́^{1} jɨ́en^{32} tsú^{2} tsá^{2} cáun^{1} bíh^{1} jɨ́e^{32} tsú^{2}
jnoh^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} haɨn^{21} jnoh^{1} tɨ^{3} con^{2} Cristo, tá^{1}la^{3}
hnoh^{2} né^{3} ná^{1}lɨ́n^{3} náh^{2} tsá^{2} jlánh^{1} jniá^{3} jmɨ́^{1} honh^{2}
cun^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} Cristo. Tsá^{2} tiá^{2} pin^{3} bíh^{1} ná^{1}láɨ^{3}
jnoh^{1}, tá^{1}la^{3} hnoh^{2} né^{3} ná^{1}lɨ́n^{3} náh^{2} tsá^{2} pin^{3} lɨ́n^{32}.
Tiá^{2} quiú^{2} tiá^{2} jéɨ^{23} yáh^{3} jnoh^{1} tsáu^{2}, tɨ^{3}la^{3} hnoh^{2}
má^{1}ná^{1}, má^{2}quien^{2} lɨ́n^{32} bíh^{1} hnoh^{2} tsáu^{2}.

11 Ca^{3}la^{3} tɨ^{3} ta^{3}né^{32} má^{2}ná^{1}má^{2}tso^{1} jnoh^{1} tsɨ́^{3} hi^{3}
ñí^{1}cuon^{13}, hi^{3} hí^{1}quiéin^{2} tsɨ́^{3} jnoh^{1}, hi^{3} sa^{3}jun^{3} zia^{32}
siáh^{3} ha^{1} jnoh^{1}; hian^{2} lɨ́n^{32} bíh^{1} tsɨ́^{3} tsáu^{2} jmu^{2}

ñí¹con² jnoh¹. Jnoh¹ dá² ná¹láɨ³ tsá² lɨ́¹ ñɨ³tú¹
ñɨ³lɨn¹³ bíh¹, tsá² tiú²uú² hñú¹³ zia³²,
12 huo²³ bíh¹ jnoh¹ hi³ jmú¹³ ta²¹ quionh³ cuá² ta³
hmóu³². Nɨ́¹juáh³ jmɨ́¹ tú² hiáu³² tsáu² quiú¹³ jnoh¹,
jnoh¹ tɨ³ ma³mieh¹³ bíh¹ tsá² la³ hí³. Jmoh²³ tsú²
jnoh¹ hian² tsɨ́³, tɨ³la³ jnoh¹ né³ tion²³ bíh¹ tsɨ́³.
13 Hleh³² tsú² siáh³ hlaɨh³ quiú¹³ jnoh¹, tɨ³la³
jnoh¹ má¹ná¹, hlɨ́¹ lienh¹ tsú² cun³quionh³ jú¹ re²
jú¹ tɨn² bíh¹. Jmoh²³ tsú² jnoh¹ ca³la³ tɨ³ ta³né³²
la³jmɨ́¹ lɨ́³ má¹quɨ³², la³jmɨ́¹ lɨ́³ táh² hi³ taun² jmɨ́h¹
hia³² hi³ lɨ́¹ ziú² lɨ́¹ cuɨ́²³ tsú².
14 Tiá² juo³ yáh³ jná¹³ hnoh² la³ nɨ́² quí¹ cun³ñí¹
hi³ hnó³² ná¹ hi³ lɨ³ hinh¹ náh², tɨ³la³ juanh³² jná¹³
la³ nɨ́² hi³ hlɨ́¹ lieh¹ bíh¹ jná¹³ hnoh², tsá² ná¹lɨ́n³
náh² la³jmɨ́¹ lɨ́³ jón³² ná¹, tsá² hno³ ná¹ lɨ́n³².
15 Quí¹ uá¹ cun³ jmɨ́¹ zian² cun³ quian³ mei²¹
tɨ³² ñí¹con² hnoh², tsá² má²ta² náh² jáɨ¹³ hi³ ca³tɨn¹
Cristo, tɨ³la³ ha³ tiá² juóun³² ñeh² náh² zian² yáh³;
quí¹ jná¹³ bíh¹ ca³cué³ ná¹ jú¹ chú³² quioh²¹ Dió³²,
hi³ jáun² dá² jná¹³ bíh¹ lɨ́n³ ñeh² náh² ca³tɨ²¹ hi³ nio²
nɨ́² cáun² honh² náh² ñí¹con² Cristo Jesús.
16 Hi³ jáun² né³, hiú² mɨ́²³ jná¹³ ñí¹con² hnoh² hi³
jmóuh¹ náh² la³ cun³ lɨ́³ nóh³² hi³ má²cá²có³² jná¹³
jáun².
17 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ má²zein²¹ jná¹³ Timoteo
ñí¹con² hnoh², jan² jón³² jná¹³ ñí¹con² Tɨ³² Juo¹³ dí²,
tsá² má²tí³² re² lɨ́n³² jë¹, tsá² hno³ ná¹ lɨ́n³². Hí³ bíh¹
lɨ́¹³ cháu³² honh² hnoh² he³ lánh³ rón³² zian² jná¹³
ca³tɨ²¹ hi³ tanh³² ná¹ ta²¹ Cristo, la³ cun³ rón³² lɨ́³

hi³ qui³ hɨe² jná¹³ tsáu² la³jɨ́³² cuáh³² táun³ ñí¹ tɨ́² ñí¹ ngɨ́²³ ná¹.

18 Né³² né³, ma³ jan² hnoh² má²ná¹lɨ́n³ náh² tsá² tonh² lɨ́n³², quí¹ lɨ́¹ ná¹lɨ́n²³ náh² hi³ tiú²uú² ñe¹ jná¹³ hi³ ñí¹jɨe¹ ná¹ hnoh²;

19 tɨ³la³ jná¹³ hu²¹ tsɨn³² hi³ ñí¹jɨe¹ ná¹ tia³juɨ³² nɨ́¹juáh³ hi³ hnió³ Tɨ³² Juo¹³ dí². Hi³ jáun² má¹jáun² ñí¹jɨ́e²¹ jná¹³ ha³ cónh³ tí³ hi³ tɨn² toh² hí³ jmu³, jun³juáh¹³ jmáh³la³ hi³ tɨn² hléh³² yáh³.

20 Quí¹ tsá² má²tionh² jo³cuo² Dió³², jun³juáh¹³ jmáh³la³ ti³ tɨn² hléh³² yáh³ tsú², tɨ³la³ hi³ hniáuh³² quian³² pí³ bíh¹ tsú² uá²jaɨ³².

21 Jáun² né³ ¿he³ hi³ hnáuh² hnoh²? ¿Hí¹ hnáuh² hnoh² hi³ jmu¹ jná¹³ hi³ má¹tsoh¹ náh² honh² nɨ́¹ má¹cá²chó³² jná¹³, ho³ hnáuh² náh² hi³ ñí¹jɨe¹ jná¹³ cun³quionh³ jú¹ re² jú¹ tɨn² uá¹, ca³la³ hi³ hnau³ lɨ́n³² ná¹?

5

Rá²tsɨ³² tsú² héɨh³² ca³tɨn¹ jan² tsá² juón¹

1 Quí¹ má²ca³lɨ³ né¹ jnoh¹ hi³ jan² tsá² ja¹ hnoh² má²ca³jan³ tsá²mɨ³ diá¹hma³². Hi³ nɨ́² bíh¹ cáun² tso³ hi³ jlánh¹ bí¹ hlah³, hi³ hí¹ ca³la³ tɨ³ tsá² tiá² Dió³² cuóun³² yáh³ tiá² jmu² la³ nɨ́².

2 ¡Sa³ ná¹jmuh³²í¹ máh³ hnoh² tonh²! ¡Jmɨ́¹ má²hniáuh³² bíh¹ hi³ tianh¹³ náh² hi³ hlah³ nio² honh²! Jáun² hniáuh³² chin¹³ bíh¹ náh² tsá²ñuh² hí³ ja¹ quián¹³, tsá² ca³jmú³ hí³ hi³ hlah³ jáun².

3 Quí¹ uá¹jinh¹ tiá² zenh² jná¹³ hi³ dí¹tsáun² ná¹ ja¹ quián¹³ hnoh², tɨ³la³ zenh² bíh¹ jná¹³ quionh³

jmɨ́²chí³ quion²¹; má²ca³ra³tsɨ³² bíh¹ jná¹³ héih³² cha¹³ Tɨ³² Juo¹³ dí² ñí¹con² tsá² ca³jmú³ hí³ tso³, la³juah²¹ dúh¹ hi³ zenh² dí¹tsáun² bíh¹ jná¹³.

4 Hi³ jáun² nɨ́¹ má¹ca³cuú² ca³ngɨh³² náh² cun³quionh³ héih³² quioh²¹ Jesús Tɨ³² Juo¹³ dí², hi³ jáun² ja³bí¹ jná¹³ siáh³ zenh² quiúnh¹ hnoh² cun³quionh³ jmɨ́²chí³ quion²¹. Hi³ jáun² má¹jáun², cun³quionh³ pí³ hi³ ho² Jesús Tɨ³² Juo¹³ dí²

5 hniáuh³² jɨenh²¹ náh² tsá² hí³ jo³cuo² *Satanás, hi³ jáun² cuɨ́¹ cha³hín³ ngú³ quioh²¹ tsú², jáun² nɨ́¹ má¹jaunh³² Jesús Tɨ³² Juo¹³ dí² né³, liáu³ bíh¹ jmɨ́²chí³ quioh²¹ tsú².

6 Jáun² né³, tiá² lin¹ zia³² yáh³ he³ ca³tɨ²¹ hi³ lɨ́¹³ jmúh¹³ hnoh² tonh². ¿Tiá¹ má²ca³niéih² náh² jáɨ¹³ hi³ qui³ juáh²³ jáun² tsáu² la³ lá² dúh¹?: “Cú¹pih²¹ tie³ bíh¹ jmu² hi³ lɨ́²³ jueh³² cán¹”.

7 Jáun² né³, tɨ³ cheih³² hueh³ náh² cán¹ má²jan² tie³ jáun², hi³ jmu² jáun² hlah³, hi³ jáun² lɨ́n¹³ náh² la³jmɨ́¹ lɨ́³ cán¹ hngó³² hi³ tiá² tie³ jan², hi³ jmu² tsú² jáun² *hí³ cuú²miih²¹ hi³ cúh² tsú² *Jmɨ́¹hɨ́en¹, la³ cun³ qui³ má²lɨ́n³ náh². Quí¹ Jmɨ́¹hɨ́en¹ quiú¹³ dí² má²lɨ́³ bíh¹ hua³jan²¹; quí¹ Cristo, Tsá² lɨ́n³ hí³ *Já¹ziáh² míh¹ ñí¹con² Dió³² má²ca³cuen³ hnga² hi³ jún³ ta³ ñí¹ Dió³² cun³ñí¹ hi³ ca³ta¹ dí².

8 Hi³ jáun² né³, cuɨ́¹ jmú¹³ dí² Jmɨ́¹hɨ́en¹ quiú¹³ cun³quionh³ hi³ zian² dí² hi³ jɨn² dí² jɨ³ hi³ hu²¹ re² tsɨ́³ dí² nɨ́² siáh³, hi³ lɨ́³ jáun² la³juah²¹ dúh¹ hi³ ná¹cúh²³ dí² hí¹miih²¹ tiá² tie³ jan². Tɨ³la³ tiá² hniáuh³² yáh³ jmú¹³ dí² cun³quionh³ hi³ la³jmɨ́¹ láɨ³

dí² jáun² jmɨ́¹tin², hi³ tɨ́² láɨ³ dí² jáun² tsá² hláɨh¹ tsá² hon², hi³ lɨ́³ jáun² la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá² cúh² hí¹miih²¹ jan² tie³.

9 Quionh³ ñí¹ sí² cáun² hi³ ca³zéin³² ná¹ ñí¹con² náh² jáun², ca³juo³ ná¹ hnoh² hi³ tiá² hniáuh³² yáh³ hi³ juónh³² náh² re² quiúnh¹ tsá² juón¹.

10 Jun³juáh¹³ hi³ ca³lɨ³hnó³² jná¹³ juah²¹ hi³ hú¹tá¹ hi³ quin¹³ náh² tɨ³ có³² cu³tí³ yáh³ ñí¹con² la³jɨ́n³² tsá² zian² hngá¹máh³ lá², tsá² lɨ́¹ jmú² lɨ́¹ tsau³², tsá² hniá¹ hi³ hlá² hi³ nɨ́², tsá² háɨn², tsá² má²tsú² má²jónh³² dió³² tsá² láɨn¹; quí¹ hú¹tá¹ cu³tí³ jmɨ́¹ hniáuh²¹ huen¹³ bíh¹ náh² ñí¹ hué²¹ lá² sá¹jmɨ́¹ hi³ hú¹tá¹ cu³tí³ tiú²uú² hniáuh³² juonh²¹ náh² hí¹ cú¹pih²¹ quiúnh¹ tsá² la³ hí³.

11 Tɨ³la³ la³ cun³ hi³ ca³lɨ³hnó³² jná¹³ juah²¹, hi³ tiá² hniáuh³² juonh²¹ náh² re² quiúnh¹ hí¹ jan² tsá² lɨ́¹ juáh³ hi³ lɨ́n³ tsá² reh² bíh¹, hi³ tá¹la³ jáun² né³ lɨ́n³ tsú² jan² tsá² juón¹ bíh¹, ho³lá²dá² tsá² lɨ́¹ hen² tsɨ́³ hi³ hlá² hi³ nɨ́², ho³ tsá² má²tsú² má²jónh³² dió³² tsá² láɨn¹, ho³ hi³ tɨn² siáh³ jáɨ¹³, ho³ tsá² hen², ho³ hi³ háɨn² nɨ́² siáh³. Ca³la³ hí¹juáh³ tiá² hniáuh³² yáh³ jmúh¹³ náh² má³² cu³lɨ²¹ quiúnh¹ tsá² la³ hí³.

12 Quí¹ tiá² ca³tɨn¹ yáh³ jná¹³ hi³ rá¹tsɨ³² héih³² ñí¹con² tsá² tiá² Dió³² má²cuóun³². Tɨ³la³ cun³ ca³tɨn¹ bíh¹ hnoh² má¹ná¹ hi³ rá¹tsɨh³² náh² héih³² ñí¹con² tsá² cuáh³².

13 Quí¹ hnga² bíh¹ Dió³² Tsá² ra³tsɨ³² héih³² ñí¹con² tsá² tionh² hí³ tɨ³ cheih³². Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, chin³² náh² tsá² ren² tso³ nɨ́² ja¹ quián¹³.

6

Tsá² reh², tsá² ná¹hniei²¹

1 Hi³ jáun² né³, nɨ́¹juáh³ zian² ma³ jan² hnoh² ná¹hniei²¹ náh² quiúnh¹ náh² tsá² má²renh² náh², ¿lánh³ bí¹ rón³² he² máh¹ náh² hi³ cuá¹mɨ́h¹ ta²¹ ñí¹con² tsá²tan²¹ tsá² tiá² ta²¹ tanh² Dió³², cha³ jmɨ́¹ mɨ́h¹³ náh² ñí¹con² tsá² joh¹ Dió³²?

2 ¿Hí¹ tiá² má²ñíh¹ náh² hi³ tsá² joh¹ Dió³² ra³tsɨ³² héih³² ñí¹con² tsá² zian² hngá¹máh³? Hi³ jáun² nɨ́¹juáh³ hnoh² la³ rá¹tsɨh³² héih³² ñí¹con² tsá² zian² hngá¹máh³, hi³ jáun² né³, ¿hí¹ tiá² la³ quɨnh¹ uá¹ hnoh² jmáɨ¹ hi³ rá¹tsɨh³² héih³² ca³tɨ²¹ hi³ pih²¹ la³ nɨ́²?

3 ¿Tiá¹ má²ñíh¹ hnoh² hi³ hí¹ ca³la³ tɨ³ ñí¹con² tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³² yáh³ rá¹tsɨ³² dí² héih³² má¹jáun²? Hi³ nɨ́¹juáh³ tu³ bí¹ hi³ jáun² yáh³ ca³ta¹ dí² jmú¹³, ¡tiá¹³ bíh¹ tiá³ tiá² ca³ta¹ dí² má¹ré¹³ uu³mí²tsɨ³² hi³ zia³² tá¹la³ ziáun² dí² ñí¹ hué²¹ lá²!

4 Jáun² né³, nɨ́¹juáh³ hnoh² la³ ná¹hniei²¹ náh² quiúnh¹ tsá²ján² tsá²ján², ¿ha³ bí¹ lánh³ rón³² chah³² náh² honh² hi³ cuá¹mɨ́h¹ ta²¹ ñí¹con² tsá² tiá² hi³ lɨ́n³ hí¹ cáun² hi³ ca³tɨn¹ cuáh³²?

5 Hi³ nɨ́² ján¹ tson² juah³² jná¹³ hi³ jáun² lɨ³ hinh¹ náh². ¿Hí¹ hí¹ jan² máh³ tiá² hin² zian² ja¹ quián¹³ hnoh² tsá² quia³lín³ jmɨ́¹ tsɨ́³ hi³ jmɨ́¹ lɨ́¹³ cah¹³ jmáɨ¹ hi³ ma³re² uu³mí²tsɨ³² hi³ zia³² ja¹ quioh²¹ tsá² raɨnh²¹?

6 Hi³ jáun² ¡sa³ tsá²ján² tsá²ján² bíh¹ hnoh² cua³cháh¹ tsáu¹³ renh² ta³ ñí¹ tsá²tan²¹ tsá² tiá² ta²¹ tanh² Dió³²!

7 Cun^{3}quionh^{3} hi^{3} ná^{1}tú^{2} ná^{1}hnáɨ^{23} náh^{2} nɨ́^{2} tsá^{2}ján^{2} tsá^{2}ján^{2} ñí^{1}con^{2} tsá^{2}tan^{21}, má^{2}já^{2}hín^{3} bí^{1} náh^{2} hi^{3} jmɨ́^{1} lɨ́^{13} zian^{2} náh^{2} la^{3} cun^{3} zian^{2} tsá^{2} lɨ́n^{3} jon^{2} Dió^{32}. Quí^{1} ¿he^{3} láɨh^{32} tiá^{2} tɨ^{3} tion^{23} náh^{2} honh^{2} ca^{3}tɨ^{21} hi^{3} hlah^{3}? ¿He^{3} láɨh^{32} tiá^{2} tɨ^{3} cáun^{2} lɨ́^{1} hen^{23} náh^{2} hi^{3} han^{3} tsú^{2} hi^{3} quián^{13}?

8 Tɨ^{3}la^{3} hnoh^{2} dá^{2} tɨ^{3} mí^{2}jéin^{32} bíh^{1} ná^{1}jmuh^{32}, hi^{3} ná^{1}jmú^{2} ná^{1}cuóh^{23} náh^{2} hi^{3} hlah^{3}, jɨ^{3} hí^{1} ca^{3}la^{3} tɨ^{3} hi^{3} quioh^{21} tsá^{2} má^{2} renh^{2} yáh^{3} náh^{2} ná^{1}haɨnh^{32}.

9 ¿Há^{1} tiá^{2} má^{2}ñíh^{1} hnoh^{2} hi^{3} tiá^{2} héinh^{13} yáh^{3} tsá^{2} jmu^{2} hi^{3} hlah^{3} ñí^{1} cuá^{1}quien^{2} Dió^{32}? Ha^{3} lɨ́^{2} lɨ́^{1} cuɨ́^{1} lɨ^{3}can^{2} hnoh^{2}, quí^{1} tiá^{2} hñu^{3}mɨ^{3}cuú^{2} héinh^{13} yáh^{3} tsá^{2} juón^{1}, sa^{3}jun^{3} tsá^{2} má^{2}tsú^{2} má^{2}jónh^{32} dió^{32} tsá^{2} láɨn^{1}, sa^{3}jun^{3} tsá^{2} liéinh^{32} ñí^{2}cuo^{2} tsáu^{2}, sa^{3}jun^{3} tsá^{2} lɨ́^{1} jmú^{2} lɨ́^{1} tsau^{32} má^{2}tún^{2} hmóu^{32} tsá^{3}mɨ^{3} ho^{3} má^{2}tún^{2} hmóu^{32} tsá^{2}ñuh^{2}.

10 Sa^{3}jun^{3} tsá^{2} háɨn^{2} yáh^{3} héinh^{13}, sa^{3}jun^{3} tsá^{2} lɨ́^{1} hen^{2} tsɨ́^{3} hi^{3} hlá^{2} hi^{3} nɨ́^{2}, ho^{3} tsá^{2} hen^{2}, tsá^{2} lɨ́^{1} tɨn^{2} jáɨ^{13}, hi^{3} sa^{3}jun^{3} tsá^{2} han^{2} cun^{3}quionh^{3} jú^{1} tɨ́^{1}jáɨ^{2} yáh^{3} héinh^{13} ñí^{1} cuá^{1}quien^{2} Dió^{32}.

11 La^{3} nɨ́^{2} bíh^{1} jmɨ́^{1} lɨ́n^{3} ma^{3} jan^{2} hnoh^{2}; tɨ^{3}la^{3} ta^{3}né^{32} má^{1}ná^{1}, má^{2}ca^{3}lɨ^{3} jɨn^{2} bíh^{1} náh^{2}, hi^{3} jáun^{2} má^{2}tionh^{2} náh^{2} ná^{1}chan^{1} ñí^{1}con^{2} Dió^{32}, jɨ^{3} hi^{3} má^{2}ca^{3}lɨ^{3} chun^{1} náh^{2} siáh^{3} ta^{3} ñí^{1} Dió^{32} cun^{3}quionh^{3} tá^{13} Jesucristo Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2}, jɨ^{3} cun^{3}quionh^{3} Jmɨ́^{2}chí^{3} joh^{1} Dió^{32} Juo^{13} dí^{2} nɨ́^{2} siáh^{3}.

Hniáuh^{32} hi^{3} ná^{1}chan^{1} tsú^{2} tá^{1} jan^{2}

12 Jáun^{2} né^{3}, zian^{2} tsá^{2} juáh^{3} la^{3} lá^{2}: “Zia^{32} bíh^{1} jáɨ^{13} hi^{3} jmu^{1} jná^{13} lɨ^{3}ua^{3} cáun^{2} hi^{3} ja^{32} tsɨn^{32} jná^{13} jmu^{1}”. Tson^{2} bíh^{1} cu^{3}tí^{3} jáɨ^{13} nɨ́^{2}, tɨ^{3}la^{3} jun^{3}juáh^{13}

la^{3}jɨ́^{32} yáh^{3} hi^{3} jáun^{2} zia^{32} ñí^{1} jmu^{3} ta^{21}. Ján^{3}, cáun^{2} lɨ́^{13} bíh^{1} jmu^{3} tsú^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} hnió^{3}, tɨ^{3}la^{3} tiá^{2} hniáuh^{32} yáh^{3} cué^{32} tsú^{2} jáɨ^{13} ñí^{1}con^{2} hnga^{2} hi^{3} jmu^{3} hi^{3} jáun^{2}, quí^{1} jáun^{2} tiá^{2} lɨ́^{13} zian^{2} tsú^{2} la^{3}juah^{21} dúh^{1} jan^{2} *tsá^{2} má^{2}dí^{1}hlánh^{1} ñí^{1}con^{2} la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} ja^{32} jáun^{2} tsɨ́^{3} tsú^{2}.

13 Hi^{3} zian^{2} tsá^{2} siánh^{3} juáh^{3} siáh^{3} la^{3} lá^{2}: “Má^{32} dá^{2} tsa^{3}hi^{32} héin^{1} bíh^{1} tsú^{2}, quí^{1} qui^{3} cónh^{3} héin^{1} tsú^{2} lɨ́^{3} cáun^{2} ñí^{1} quioh^{21} má^{32} bíh^{1}”. Tson^{2} bíh^{1} jáɨ^{13} nɨ́^{2}, tɨ^{3}la^{3} chau^{21} bíh^{1} jmáɨ^{1} hi^{3} Dió^{32} hin^{3} tá^{1} tun^{3} ñí^{1} hi^{3} nɨ́^{2}. Tɨ^{3}la^{3} tiá^{2} tson^{2} yáh^{3} hi^{3} tá^{13} ngú^{3} quioh^{21} tsú^{2} lɨ́^{3} jmáh^{3}la^{3} hi^{3} lɨ́^{1} jmu^{3} lɨ́^{1} tsó^{21}; quí^{1} hi^{3} má^{1}con^{21} Tɨ^{32} Juo^{13} bíh^{1} dí^{2} ziáun^{2} dí^{2} dí^{1}ngú^{3}, hi^{3} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2} né^{3} ma^{3}cón^{32} siáh^{3} ngú^{3} quiú^{13} dí^{2}.

14 Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, la^{3}jmɨ́^{1} ca^{3}jmú^{3} Dió^{32} hi^{3} ca^{3}jenh^{13} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2}, la^{3} jáun^{2} bíh^{1} jmu^{3} tsú^{2} siáh^{3} hi^{3} jenh^{13} dí^{2} uá^{2}jaɨ^{32} cun^{3}quionh^{3} pí^{3} quioh^{21}.

15 ¿Tiá^{1} má^{2}ñíh^{1} hnoh^{2} dúh^{1}, hi^{3} ma^{3} quin^{32} ma^{3} jan^{32} hnoh^{2} ná^{1}lɨ́n^{3} náh^{2} zeih^{21} cuo^{2} zeih^{21} ta^{3} Cristo? Jáun^{2} né^{3}, ¿hí^{1} lɨ́^{13} cán^{13} jná^{13} hi^{3} jáun^{2} quioh^{21} Cristo hi^{3} cunh^{21} jná^{13} quionh^{3} jan^{2} tsá^{2}mɨ^{3} hláɨh^{1}? ¡Tiá^{2} jáun^{2} yáh^{3}!

16 ¿Há^{1} tiá^{2} má^{2}ñíh^{1} hnoh^{2} hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} jan^{2} tsá^{2}ñuh^{2} ca^{3}tiánh^{3} quionh^{3} jan^{2} tsá^{2}mɨ^{3} hláɨh^{1} la^{3} hí^{3}, jáun^{2} tá^{1} gon^{3} bíh^{1} tsú^{2} má^{2}lɨ́n^{3} la^{3}juah^{21} dúh^{1} jan^{2} tsáu^{2}? Quí^{1} ñí^{1} Sí^{2} rá^{1}juáh^{3} la^{3} lá^{2}: “Tá^{1} gon^{3} tsú^{2} lɨ́n^{13} la^{3}juah^{21} dúh^{1} jan^{2} tsáu^{2}”.

17 Tɨ^{3}la^{3} jan^{2} tsá^{2} má^{2}ca^{3}cunh^{3} quionh^{3} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2} né^{3}, tán^{1} gon^{3} bíh^{1} tsú^{2} má^{2}lɨ́n^{13} la^{3}juah^{21} dúh^{1} jan^{2} tsáu^{2} ca^{3}tɨ^{21} jmɨ́^{2}chí^{3}.

18 Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, tɨ^{3} có^{32} tianh^{3} náh^{2} ca^{3}tɨ^{21} hi^{3}
jmu^{2} tsú^{2} jáun^{2} juón^{1}. Quí^{1} lɨ^{3}ua^{3} cáun^{2} tso^{3} siáh^{3}
hi^{3} jmu^{2} tsáu^{2}, jun^{3}juáh^{13} má^{2}hliah^{23} tsú^{2} ngú^{3}
quioh^{21} hnga^{2} yáh^{3}; tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} lɨ́^{1} jmú^{2} lɨ́^{1}
tsau^{32} quionh^{3} jan^{2} tsá^{2} juón^{1} má^{1}ná^{1}, hú^{1}tá^{1} cu^{3}tí^{3}
má^{2}hliah^{23} ngú^{3} quioh^{21} hnga^{2} bíh^{1} tsú^{2} jaun^{32}.
19 Quí^{1} ma^{3} quin^{32} ma^{3} jan^{32} bíh^{1} hnoh^{2}
má^{2}ná^{1}lɨ́n^{3} náh^{2} hñú^{3} hɨ́en^{1} quioh^{21} Jmɨ́^{2}chí^{3}
Chun^{1} hi^{3} má^{2}ca^{3}cuen^{3} Dió^{32} ñí^{1}con^{2} náh^{2}, hi^{3} jáun^{2}
Jmɨ́^{2}chí^{3} Chun^{1} hí^{3} má^{2}cuá^{3} hñu^{3} honh^{2} náh^{2}. Ha^{3}
tiú^{2}uú^{2} quián^{13} yáh^{3} hnoh^{2} hmóu^{32} cuá^{2} tanh^{1},
20 quí^{1} tsá^{2} má^{2}ná^{1}hlánh^{1} bíh^{1} hnoh^{2} hi^{3} ca^{3}lau^{3}
Dió^{32}. Cun^{3}ñí^{1} hi^{3} jáun^{2} bíh^{1} hniáuh^{32} má^{1}quien^{13}
náh^{2} Dió^{32} cun^{3}quionh^{3} cuá^{2} tanh^{1}, [jɨ^{3} cun^{3}quionh^{3}
jmɨ́^{2}chí^{3} quián^{13} náh^{2} nɨ́^{2} siáh^{3}, quí^{1} tá^{1} tun^{3} ñí^{1} bíh^{1}
hi^{3} nɨ́^{2} má^{2}ca^{3}tɨn^{1} Dió^{32}].

7

Hlɨ́^{2} liéinh^{32} tsú^{2} tsá^{2} hnió^{3} jéinh^{32} cuo^{2}

1 Jáun^{2} né^{3}, né^{32} má^{2}nga^{1} jná^{13} la^{3} cun^{3} jáɨ^{13} hi^{3}
ca^{3}ngah^{3} hnoh^{2} jáun^{2} cun^{3}quionh^{3} sí^{2}. Tɨ^{3} chu^{21} bíh^{1}
nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} tiá^{2} jéinh^{32} tsá^{2}ñuh^{2} cuo^{2};
2 tɨ^{3}la^{3} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} lɨ́^{13} já^{32} tsɨ́^{3} tsú^{2} hi^{3} lɨ́^{1} jmu^{3} lɨ́^{1}
tsó^{21} bíh^{1}, hi^{3} jáun^{2} ma^{3} quin^{32} ma^{3} jan^{32} tsá^{2}ñuh^{2}
hniáuh^{32} zian^{2} ñí^{2}cuo^{2}, hi^{3} ma^{3} quin^{32} ma^{3} jan^{32}
siáh^{3} tsá^{2}mɨ^{3} hniáuh^{32} zian^{2} siáh^{3} ñí^{2}cuo^{2}.
3 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2}mɨ^{3} tsá^{2}ñuh^{2} bíh^{1} ca^{3}tɨn^{1} ma^{3}hiún^{2}
tsɨ́^{3} tsá^{2}ján^{2} tsá^{2}ján^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} qui^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2}
má^{2}ca^{3}jenh^{2} cuo^{2}.

4 Quí¹ jun³juáh¹³ quioh²¹ hnga² yáh³ tsá²mɨ³ cuá²
ta³, quí¹ ca³tɨn¹ jɨ³ tsá²ñuh² ñí²cuo² bíh¹ tsú² jaun³².
Ja³bí¹ la³ jáun² bí¹ siáh³ uá²jaɨ³² tsá²ñuh², jun³juáh¹³
quioh²¹ hnga² yáh³ tsú² cuá² ta³, quí¹ hi³ ca³tɨn¹ jɨ³
tsá²mɨ³ ñí²cuo² bíh¹ tsú² jaun³² siáh³.
5 Ha³ lɨ́² ma³zian¹³ náh² ñí¹con² tsá²ján² tsá²ján²
nɨ́¹juáh³ ta³ tiá² má²lɨ́²jmuh³ náh² jáɨ¹³ cá²re² hi³
tianh¹³ náh² ma³ quin³² tun³ hnɨ³² jmáɨ¹ tá¹la³
tianh¹³ náh² ná¹chan¹ hi³ lienh¹ náh² Dió³². Má¹lɨ³²
jáun² né³ tianh³ náh² siáh³ cu³tsa³²; quí¹ nɨ́¹juáh³ nɨ́²
lɨ́¹ tiá² ca³quɨnh¹ náh² jmáɨ¹ hi³ tion¹³ náh² honh²,
hi³ jáun² *Satanás jmu³ hi³ tánh³² náh² tso³.
6 Cun³ ti³ lɨ́¹ cué²³ jáɨ¹³ bíh¹ jná¹³, jun³juáh¹³ hi³
jmu² jná¹³ héih³² yáh³.
7 Quí¹ jná¹³ tɨ³ jlánh¹ bíh¹ jmɨ́¹ hiún² tsɨn³² sá¹jmɨ́¹
hi³ la³jɨ́n³² tsáu² ma³zian² la³jmɨ́¹ lɨ́n³ jná¹³ dúh¹;
tɨ³la³ Dió³² bíh¹ má²ca³cuéh³ ma³ quin³² ma³ jan³²
tsáu² ma³ cá² ñí¹ pí³ quioh²¹, uá¹ hi³ nɨ́² uá¹ hi³
cáun².
8 Jáun² tsá² tiá² cuo² má²jenh², jɨ³ tsá²mɨ³ hnáɨ³ nɨ́²
juo³ jná¹³ jáɨ¹³ lá²: Hi³ tɨ³ jlánh¹ bíh¹ chú³² nɨ́¹juáh³
hi³ tiá² jéinh³² tsú² cuo², la³jmɨ́¹ ngɨ́²³ lá² jná¹³.
9 Tɨ³la³ nɨ́¹juáh³ tiá² tioh²¹ yáh³ tsú² hi³ tion³
tsɨ́³, cuɨ́¹ jéinh²¹ tsú² cú²jueh³² cuo², quí¹ tɨ³ re²
bíh¹ hi³ jéinh³² tsú² cuo² cha³ jmɨ́¹ zian² tsú² hi³
dí¹quiaunh²¹ tsɨ́³ jan² ñí²cuo².
10 Tɨ³la³ ñí¹con² tsá² má²ca³jenh² cuo² né³, jmu²
jná¹³ héih³² hi³ tsá²mɨ³ tiá² hniáuh³² tun³ tsá²ñuh²
ñí²cuo². Jun³juáh¹³ quion²¹ jná¹³ yáh³ héih³² lá²,
quí¹ hi³ quioh²¹ Tɨ³² Juo¹³ bíh¹ dí².

11 Tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} nɨ́^{2} lɨ́^{1} ca^{3}tun^{3} tsá^{2}mɨ^{3} tsá^{2}ñuh^{2}
ñí^{2}cuo^{2}, jáun^{2} tsá^{2}mɨ^{3} hí^{3} tiú^{2}uú^{2} hniáuh^{32} yáh^{3}
jéinh^{32} cuo^{2} quionh^{3} jan^{2} tsá^{2} siánh^{3}, ho^{3}lá^{2}dá^{2}
cón^{32} bíh^{1} tsú^{2} cú^{2}juéh^{32} tsá^{2}ñuh^{2} ñí^{2}cuo^{2}. Ja^{3}bí^{1} la^{3}
jáun^{2} tsá^{2}ñuh^{2} siáh^{3}, tiá^{2} hniáuh^{32} yáh^{3} tun^{3} tsú^{2}
tsá^{2}mɨ^{3} ñí^{2}cuo^{2}.

12 Tsá^{2} ñí^{1} hná^{1} nɨ́^{2} né^{3} juo^{3} jná^{13} cáun^{2} hi^{3} len^{3}
ná^{1} huen^{2}, jun^{3}juáh^{13} uú^{2} lɨ́^{3} héih^{32} quioh^{21} Tɨ^{32}
Juo^{13} yáh^{3} dí^{2}: Hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} jan^{2} tsá^{2} reh^{2} dí^{2} zian^{2}
tsá^{2}mɨ^{3} ñí^{2}cuo^{2}, jan^{2} tsá^{2} tiá^{2} ta^{21} má^{2}tanh^{2} Dió^{32}, hi^{3}
jáun^{2} tsá^{2}mɨ^{3} hí^{3} né^{3}, cáun^{2} hiún^{2} bíh^{1} tsɨ́^{3} hi^{3} tionh^{2}
la^{3} má^{2}tionh^{2} jáun^{2} quionh^{3} tsá^{2} reh^{2} hí^{3}, hi^{3} jáun^{2}
tiá^{2} ca^{3}tɨn^{1} yáh^{3} tsú^{2} hi^{3} tun^{3} tsá^{2}mɨ^{3} hí^{3}.

13 Hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} zian^{2} jan^{2} tsá^{2}mɨ^{3} reh^{2} dí^{2} hi^{3} tiá^{2}
ta^{21} má^{2}tanh^{2} Dió^{32} tsá^{2}ñuh^{2} ñí^{2}cuo^{2}, tɨ^{3}la^{3} tsá^{2}ñuh^{2}
hí^{3} né^{3}, cáun^{2} hiún^{2} bíh^{1} tsɨ́^{3} hi^{3} tionh^{2} quionh^{3}
tsá^{2}mɨ^{3} reh^{2} dí^{2} hí^{3}, jáun^{2} tiá^{2} lɨ́^{13} yáh^{3} tun^{3} tsá^{2}mɨ^{3}
hí^{3} tsá^{2}ñuh^{2}.

14 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2}ñuh^{2} tsá^{2} tiá^{2} ta^{21} má^{2}tanh^{2} Dió^{32}
má^{2}cuá^{1}chan^{1} bíh^{1} ñí^{1}con^{2} Dió^{32} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} hiún^{2}
tsɨ́^{3} hi^{3} tionh^{2} la^{3} má^{2}tionh^{2} jáun^{2} quionh^{3} tsá^{2}mɨ^{3}
ñí^{2}cuo^{2}, tsá^{2} má^{2}tanh^{2} hí^{3} ta^{21} Dió^{32}; ja^{3}bí^{1} tsá^{2}mɨ^{3}
tsá^{2} tiá^{2} má^{2}tanh^{2} ta^{21} Dió^{32} siáh^{3} má^{2}cuá^{1}chan^{1} bíh^{1}
ñí^{1}con^{2} Dió^{32} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} hiún^{2} tsɨ́^{3} cuá^{3} la^{3} má^{2}cuá^{3}
jáun^{2} quionh^{3} tsá^{2}ñuh^{2} ñí^{2}cuo^{2}, tsá^{2} má^{2}tanh^{2} hí^{3}
ta^{21} Dió^{32}. Sá^{1}jmɨ́^{1} tiá^{2} tson^{2} la^{3} nɨ́^{2} dúh^{1}, jáun^{2}
jónh^{32} náh^{2} jmɨ́^{1} má^{2}lɨ́n^{3} la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́n^{3} jón^{2}zɨ́h^{1} tsá^{2}
tiá^{2} ta^{21} tanh^{2} Dió^{32} bíh^{1}; tɨ^{3}la^{3} la^{3} lɨ́^{3} nɨ́^{2} má^{1}na^{21},
ná^{1}chan^{1} bíh^{1} jónh^{32} náh^{2} ñí^{1}con^{2} Dió^{32}.

15 Tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2}ñuh^{2} ho^{3} tsá^{2}mɨ^{3} tsá^{2} tiá^{2}
ta^{21} má^{2}tanh^{2} Dió^{32} hnió^{3} tsáun^{3} quionh^{3} ñí^{2}cuo^{2},

jáun^{2} cáun^{2} cuí^{1} tsáun^{13} yáh^{3} tsú^{2}. Quí^{1} jun^{3}juáh^{13} hniáuh^{32} ma^{3}zian^{2} tsá^{2} tanh^{2} ta^{21} Dió^{32} quionh^{3} ñí^{2}cuo^{2} ca^{3}la^{3} hi^{3} chí^{1}tson^{3} yáh^{3} ní^{1}juáh^{3} tiá^{2} la^{3} hnió^{3} yáh^{3} tsá^{2} tiá^{2} má^{2}tanh^{2} hí^{3} ta^{21} Dió^{32}, uá^{1} hi^{3} tsá^{2}mɨ^{3} uá^{1} hi^{3} tsá^{2}ñuh^{2}, quí^{1} Dió^{32} dá^{2} ca^{3}te^{3} hi^{3} ma^{3}zian^{2} tsú^{2} re^{2} tɨn^{2} bíh^{1}.

16 Quí^{1} ¿lánh^{3} yáh^{3} rón^{32} ñíh^{1} hnú^{2} tsá^{2}mɨ^{3}, hi^{3} ní^{1}juáh^{3} lí^{13} lion^{1} nú^{2} tsá^{2}ñuh^{2} ñí^{2}cuoh^{2}? Hi^{3} hnú^{2} né^{3} tsá^{2}ñuh^{2}, ¿lánh^{3} yáh^{3} rón^{32} ñíh^{1} hnú^{2} hi^{3} ní^{1}juáh^{3} lí^{13} lion^{1} nú^{2} tsá^{2}mɨ^{3} ñí^{2}cuoh^{2}?

17 Hi^{3} jáun^{2} dá^{2} cuí^{1} lí^{3} lánh^{3} lí^{3} bíh^{1}, ma^{3} quin^{32} ma^{3} jan^{32} bíh^{1} tsáu^{2} hniáuh^{32} ma^{3}zian^{2} la^{3} cun^{3} lí^{3} pí^{3} hi^{3} má^{2}ca^{3}cué^{3} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2}, rón^{32} la^{3} cun^{3} qui^{3} lɨn^{3} tsú^{2} jmí^{1} ca^{3}te^{3} jáun^{2} Dió^{32}. La^{3} ní^{2} bíh^{1} lí^{3} héih^{32} hi^{3} jmu^{2} jná^{13} ñí^{1}con^{2} ca^{3}la^{3} jí^{32} cuáh^{32}.

18 Jáun^{2} ní^{1}juáh^{3} Dió^{32} ca^{3}teh^{3} jan^{2} tsá^{2} *má^{2}tú^{1} chí^{2} láu^{2} hná^{13} ñí^{1} zian^{2}, cuí^{1} lɨn^{3} tsú^{2} la^{3} má^{2}lɨn^{3} jáun^{2}; hi^{3} ní^{1}juáh^{3} ca^{3}teh^{3} Dió^{32} jan^{2} tsá^{2} tiá^{2} má^{2}já^{2}tú^{1} quioh^{21} né^{3}, tiá^{2} lin^{1} lɨ^{3} hniáuh^{32} yáh^{3} hi^{3} jmu^{3} tsú^{2} la^{3} jáun^{2} quioh^{21} hnga^{2}.

19 Tiá^{2} hi^{3} jmu^{2} hí^{1} cáun^{2} yáh^{3} ní^{1}juáh^{3} hi^{3} quian^{32} ho^{3} tiá^{2} quian^{32} tsú^{2} li^{21} jáun^{2}; la^{3} cun^{3} hi^{3} jlánh^{1} quien^{2} hi^{3} ma^{3}tí^{32} tsú^{2} héih^{32} quioh^{21} Dió^{32} bíh^{1}.

20 Ma^{3} quin^{32} ma^{3} jan^{32} bíh^{1} tsáu^{2} hniáuh^{32} zian^{2} la^{3} cun^{3} qui^{3} zian^{2} jmí^{1} ca^{3}te^{3} Dió^{32}.

21 Ní^{1}juáh^{3} hi^{3} jmí^{1} má^{2}lɨn^{3} nú^{2} *tsá^{2} má^{2}dí^{1}hlánh^{1} joh^{1} tsáu^{2} jmí^{1} ca^{3}te^{3} Dió^{32}, ha^{3} lí^{2} jmú^{2} hɨ^{32} honh^{2} hi^{3} jáun^{2}; jí^{32}la^{3} ní^{1}juáh^{3} hi^{3} zia^{32} jáɨ^{13} hi^{3} lɨ^{3} lí^{13} liáun^{3} nú^{2} jú^{1} re^{2} bíh^{1}, jáun^{2} tɨ^{3} re^{2} jmu^{3} la^{3} jáun^{2}.

22 Quí¹ tsá² má²lɨ́n³ tsá² má²dí¹hlánh¹ jmɨ́¹ ca³te³
Dió³² hi³ tanh¹³ tsú² ta²¹ Tɨ³² Juo¹³ dí², ta³né³²
má²lɨ́n³ tsú² tsá² má²ca³liáun³ bíh¹, hi³ jáun²
má²jmu³ tsú² tá¹³ Tɨ³² Juo¹³ dí². La³ jáun² bíh¹
lɨ́³ siáh³ ñí¹con² tsá² jmɨ́¹ zian² hi³ ca³tɨn¹ hnga²
jmɨ́¹ ca³lɨ³tén¹, hi³ ta³né³² né³ má²lɨ́n³ tsú² tsá²
má²dí¹hlánh¹ joh¹ Cristo bíh¹.

23 Dió³² má²ca³lau³ hnoh² cun³quionh³ cáun²
hmah²¹ hmuh²¹ lɨ́n²¹; ha³ lɨ́²uú² lɨ́¹ hen³ náh² hi³
tsá²mɨ³cuóun² jmu³ hi³ lɨ́n¹³ náh² tsá² má²dí¹hlánh¹
joh¹.

24 Hi³ jáun² né³ reh², ma³ quin³² ma³ jan³² hnoh²
hniáuh³² tionh² náh² ñí¹ ta³ ñí¹ Dió³² la³ cun³ rón³²
lɨ́n³ náh² jmɨ́¹ ca³te³ tsú².

25 Hi³ ngaɨh³² hnoh² jáun² hi³ ca³tɨn¹ tsá² tiá²
má²ca³jenh² cuo² né³, tiá² zia³² yáh³ cáun² héih³²
quioh²¹ Tɨ³² Juo¹³ dí² hi³ hú¹tá¹ ca³tɨn¹ tsá² la³ hí³.
Tɨ³la³, cué¹³ jná¹³ jáɨ¹³ quion²¹ la³ cun³ hi³ len³ ná¹
huen², hi³ jáun² hnoh² né³ lɨ́¹³ cháh¹³ cáun² honh²
ca³tɨ²¹ jáɨ¹³ lá², quí¹ jná¹³ dá² lɨ́n³ ná¹ jan² tsá² lɨ́¹³
háɨh¹³ náh² honh² ñí¹con² cun³ñí¹ hi³ ca³ja³ mií³
tsɨ́³ hnga² Tɨ³² Juo¹³ dí².

26 Hi³ jáun² né³, cun³ñí¹ hi³ jlánh¹ huáh² tsɨ́³ jmáɨ¹
hi³ ziáun² dí² lá² ta³né³², jáun² jná¹³ len³ hi³ tɨ³ re²
bíh¹ zian² tsú² la³ cun³ qui³ má²zian² ta³né³².

27 Nɨ́¹juáh³ hi³ má²jenh² cuonh² hnú², tiá²
hniáuh³² yáh³ tsáun³ náh²; hi³ nɨ́¹juáh³ tiá² hin²
má²nio³ nú² jáɨ¹³ quiúnh¹ né³, ha³ lɨ́² hnah³ tsá²mɨ³.

28 Tɨ³la³ nɨ́¹juáh³ hi³ ca³jenh² cuonh² nú² né³,
jun³juáh¹³ jmuh³² tso³ yáh³ hnú² la³ jáun²; hi³

nɨ́¹juáh³ jan² tsá¹máɨ¹³ ca³jéinh³² cuo², jun³juáh¹³
jmu² tso³ yáh³ tsú² siáh³ la³ jáun². Tɨ³la³ tsá² jéinh³²
hí³ cuo² má¹ná¹, lɨ³ zian² uu³mí²tsɨ³² bíh¹ ñí¹ hué²¹
lá², hi³ jáun² jná¹³ né³ jmɨ́¹ hnó²¹ hi³ tiá² lɨ³ zia³²
uu³mí²tsɨ³² jáun² quioh²¹ tsú².

29 Reh², sá¹nɨ́² niéi² hnoh² jáɨ¹³ lá² quion²¹ jná¹³:
Cú¹pih²¹ jmáɨ¹ bíh¹ jéi³²í¹ zia³² quiú¹³ dí². Hi³ jáun²
né³² tɨ³ chí¹ján³, tsá²ñuh² tsá² má²ca³jenh² cuo²
hniáuh³² ma³zian² la³jmɨ́¹ lɨ́³ hi³ tiá² ñí²cuo² zian²,

30 tsá² ná¹ho² ná¹jngɨh² hniáuh³² jmu³ la³jmɨ́¹ lɨ́³
hi³ tiá² hlah³ nio² bíh¹ tsɨ́³, hi³ nɨ́¹juáh³ tsá² ná¹hiún²
tsɨ́³ né³, hniáuh³² jmu³ tsú² la³jmɨ́¹ lɨ́³ hi³ tiá² hiún²
bíh¹ tsɨ́³, hi³ tsá² zia³² hi³ la³² né³, hniáuh³² ma³zian²
tsú² la³jmɨ́¹ lɨ́³ hi³ tiá² quioh²¹ bíh¹ tsú² hi³ lɨ́²liá³²
jáun².

31 Hi³ nɨ́¹juáh³ tsá² jmúh³² ta²¹ hi³ zia³² ñí¹ hué²¹
lá², hniáuh³² jmu³ tsú² la³jmɨ́¹ lɨ́³ hi³ tiá² lin¹ ta²¹
lɨ́²jmúh³² bíh¹ tsú²; quí¹ hngá¹máh³ hi³ néh³² dí² lá²
há¹ ngá¹³ bíh¹.

32 Quí¹ jná¹³ hnó³² hi³ tiá² hi³ zia³² hi³ lɨ́¹³ lɨ³ hɨ́³²
honh² náh². Nɨ́¹juáh³ jan² tsá² tsá¹ñú¹ tiá² cuo²
má²jenh², tsá² la³ hí³ hen² tsɨ́³ jmáh³la³ ñí¹con² Tɨ³²
Juo¹³ bíh¹ dí², jɨ³ he³ lánh³ rón³² lɨ́¹³ ma³hiún² tsú²
tsɨ́³ Tɨ³² Juo¹³ dí²;

33 tɨ³la³ nɨ́¹juáh³ má²ca³jenh² cuo² tsú² né³, ca³tɨ²¹
hi³ zia³² ñí¹ hué²¹ lá² bíh¹ má²hɨ³² tsɨ́³ tsú², jɨ³ he³
lánh³ rón³² lɨ́¹³ ma³hiún² tsú² tsɨ́³ tsá²mɨ³ ñí²cuo² nɨ́²
siáh³,

34 hi³ jáun² tá¹ tun³ jo²¹ bíh¹ ñí¹ má²hɨ³² tsɨ́³ tsú²

lɨ́[13]. Ja[3]bí[1] zia[32] siáh[3] hi[3] za[2] ñí[1]con[2] tsá[2]mɨ[3] tsá[2]
má[2]jenh[2] cuo[2] quionh[3] tsá[2]mɨ[3] tiá[2] cuo[2] má[2]jenh[2].
Quí[1] tsá[2] tiá[2] cuo[2] má[2]jenh[2] hen[2] tsɨ́[3] jmáh[3]la[3]
ñí[1]con[2] Tɨ[32] Juo[13] bíh[1] dí[2], hi[3] hnió[3] tsú[2] hi[3] lɨ́[13]
cuá[1]chan[1] ñí[1]con[2] Dió[32] tá[1] jan[2], la[3] má[2]quionh[3]
siáh[3] jmɨ́[2]chí[3] quioh[21] tsú[2]; tɨ[3]la[3] tsá[2]mɨ[3] má[2]jenh[2]
cuo[2] né[3] hɨ[32] tsɨ́[3] ca[3]tɨ[21] hi[3] zia[32] ñí[1] hué[21] lá[2], jɨ[3] he[3]
lánh[3] ma[3]hiún[2] siáh[3] tsɨ́[3] tsá[2]ñuh[2] ñí[2]cuo[2] nɨ́[2] siáh[3].

35 Juanh[32] jná[13] jáɨ[13] nɨ́[2] ca[3]tɨ[21] hi[3] chú[32] quián[13]
hmóu[32] bíh[1] náh[2], jun[3]juáh[13] hi[3] quí[2] jna[23] jná[13]
juɨ[32] quián[13] yáh[3] hnoh[2]. Quí[1] jná[13] hnó[32] hi[3]
hnoh[2] tianh[13] náh[2] re[2] la[3] cun[3] ca[3]tɨ[21] bíh[1], hi[3]
má[1]con[21] náh[2] Tɨ[32] Juo[13] dí[2] hi[3] hí[1] cáun[2] tiá[2] hi[3]
chí[1]cuú[2] chí[1]jnáɨ[23].

36 Hi[3] jáun[2] né[3], hi[3] ca[3]tɨn[1] tsá[2] má[2]lieih[21], tsá[2]
zian[2] tsá[1]máɨ[13] jon[2], nɨ́[1]juáh[3] tsá[2] hí[3] lɨ́n[23] hi[3] tɨ[3] re[2]
jéinh[32] cuo[2] tsá[2]mɨ[3] jon[2], quí[1]hliá[2] má[2]tsá[2]lɨ[3]hún[1]
bíh[1] tsɨ́[3] jon[2] tsú[2], hi[3] má[2]ca[3]lɨ́n[13] tsú[2] siáh[3] hi[3] hi[3]
nɨ́[2] bíh[1] tɨ[3] quien[2], jáun[2] cuɨ́[1] jmu[1] tsú[2] la[3] cun[3] hi[3]
lɨ́n[23] tsú[2] chu[21]; lɨ́[13] bíh[1] jéinh[32] tsú[2] cuo[2] jon[2], quí[1]
jun[3]juáh[13] tso[3] yáh[3] jaun[32].

37 Tɨ[3]la[3] nɨ́[1]juáh[3] zian[2] tsá[2] lɨ́n[23] hi[3] tiá[2] lin[1] lɨ[3]
hniáuh[32] yáh[3] hi[3] jéinh[32] tsú[2] cuo[2] tsá[1]máɨ[13] jon[2],
hi[3] tiá[3] bíh[1] nio[2] tsɨ́[3] tsú[2] la[3] cun[3] hi[3] lɨ́n[23], hi[3] tiá[2]
jéinh[32] cuo[2] jon[2], re[2] bí[1] siáh[3] jmu[2] tsá[2] la[3] hí[3].

38 Hi[3] jáun[2] né[3], nɨ́[1]juáh[3] tsá[2] jéinh[32] cuo[2] tsá[2]mɨ[3]
jon[2], re[2] bíh[1] jmu[2] tsú[2]; hi[3] nɨ́[1]juáh[3] tsá[2] tiá[2] jéinh[32]
cuo[2] jon[2] né[3], tɨ[3] jlánh[1] bíh[1] re[2] jmu[2] tsá[2] la[3] hí[3].

39 Hi[3] ca[3]tɨn[1] tsá[2]mɨ[3] tsá[2] má[2]jenh[2] cuo[2] né[3], liei[21]
jmu[2] héih[32] hi[3] ca[3]tɨn[1] tsú[2] tiánh[3] la[3] má[2]tionh[2]

jáun^{2} quionh^{3} ñí^{2}cuo^{2} tá^{1}la^{3} zian^{2} tsá^{2}ñuh^{2}; tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1} má^{1}jun^{2} tsá^{2}ñuh^{2} né^{3}, má^{2}lɨ́^{13} bíh^{1} jéinh^{32} siáh^{3} tsá^{2}mɨ^{3} hí^{3} cuo^{2} quionh^{3} lɨ^{3}ua^{3} jan^{2} tsá^{2} hnio^{3}, tɨ^{3}la^{3} hniáh^{32} jan^{2} tsá^{2}ñuh^{2} tsá^{2} má^{2}tanh^{2} ta^{21} Dió^{32} bíh^{1} má^{1}na^{21}.

40 Tɨ^{3}la^{3} tɨ^{3} jlánh^{1} bíh^{1} chú^{32} quioh^{21} tsá^{2}mɨ^{3} hí^{3} lɨ́^{13} nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} tiú^{2}uú^{2} ca^{3}jéinh^{32} cuo^{2}. Hi^{3} nɨ́^{2} bíh^{1} cáun^{2} hi^{3} len^{3} jná^{13} huen^{2}, hi^{3} jná^{13} né^{3} len^{3} hi^{3} hléh^{23} ná^{1} la^{3} cun^{3} hi^{3} tɨ^{32} tsɨ́^{3} Jmɨ́^{2}chí^{3} joh^{1} Dió^{32}.

8

Má^{32} hi^{3} cha^{32} tsú^{2} ná^{1}chan^{1} quioh^{21} dió^{32} tsá^{2} láɨn^{1}

1 Né^{32} né^{3}, cuɨ́^{1} má^{1}ré^{13} jná^{13} jáɨ^{13} hi^{3} ngaɨh^{32} hnoh^{2} jáun^{2} ca^{3}tɨ^{21} ngú^{3} quioh^{21} jáh^{3} hi^{3} jngɨh^{2} tsú^{2} ñí^{1}con^{2} dió^{32} tsá^{2} láɨn^{1}. Cun^{3} né^{1} bíh^{1} dí^{2} hi^{3} la^{3}jáɨ^{32} dí^{2} zia^{32} hi^{3} há^{2} ngɨ^{23} dí^{2}, tɨ^{3}la^{3} háɨnh^{13} jmú^{13} dí^{2} tonh^{2} ca^{3}tɨ^{21} hi^{3} má^{2}há^{2} má^{2}ngɨ^{23} dí^{2} jáun^{2}. Tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} ná^{1}hnáu^{3} dí^{2} má^{1}ná^{1}, hi^{3} nɨ́^{2} bíh^{1} jmu^{2} hi^{3} má^{2}tsá^{2}lɨ^{3}hún^{1} tsɨ́^{3} dí^{2} ñí^{1}con^{2} Dió^{32}.

2 Jáun^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} zian^{2} tsá^{2} lɨ́n^{23} hi^{3} ca^{3}hia^{3} ca^{3}táunh^{3} lɨ́n^{32}, cun^{3}quionh^{3} la^{3} jáun^{2} lɨ́^{2}lin^{1} hi^{3} tiá^{2} hi^{3} ñɨ^{32} hí^{1} cáun^{2} bíh^{1} tsú^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} jmɨ́^{1} ca^{3}tɨ^{21} ñɨ^{32}.

3 Tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} jan^{2} tsá^{2} hnio^{3} Dió^{32} né^{3}, má^{2}cuóun^{32} bíh^{1} Dió^{32} tsá^{2} hí^{3}.

4 Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, ca^{3}tɨ^{21} hi^{3} cúh^{2} tsú^{2} ngú^{3} quioh^{21} jáh^{3} hi^{3} má^{2}lɨ́^{2}jngɨh^{3} tsú^{2} ñí^{1}con^{2} dió^{32} tsá^{2} láɨn^{1}, qui^{3} cónh^{3} má^{2}né^{1} bíh^{1} dí^{2} hi^{3} dió^{32} tsá^{2} láɨn^{1} hí^{3}, hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} lɨ́^{3} nóh^{32} quioh^{21} Dió^{32} Tsá^{2} juú^{2}tsáun^{2}, quí^{1} jɨ́^{32}la^{3} jan^{2} tán^{1} bíh^{1} Dió^{32} zian^{2}.

5 Quí¹ uá¹jinh¹ zia³² hliáun³ lɨ́n³² hi³ téh²³ tsú² dió³² hñu³mɨ³cuú² jɨ³ ñí¹ hué²¹ lá² nɨ́² siáh³, hi³ tson² bíh¹ cu³tí³ zia³² bíh¹ hliáun³ lɨ́n³² hi³ lɨ́¹ téh²³ tsáu² dió³² jɨ³ juo¹³ tsú² nɨ́² siáh³,
6 tɨ³la³ hi³ ca³ta¹ jnoh¹ má¹ná¹, jan² tán¹ bíh¹ Dió³² Jméi² dí² zian². Jméi² dí² hí³ bíh¹ Tsá² ca³jmú³ ca³la³ jɨ́³² hi³ zia³², hi³ jáun² jnoh¹ né³ ziáun² hi³ ca³tɨn¹ hí³ bíh¹. Jan² tán¹ bíh¹ Juo¹³ dí² zian², Jesús Tsá² lɨ́n³ hí³ Cristo yáh³. Hi³ cun³quionh³ hí³ bíh¹ ca³lɨ³ zia³² ca³la³ jɨ́³² hi³ zia³², hi³ la³ jɨ³ jnoh¹ siáh³ uá²jaɨ³².

7 Tɨ³la³ tiá² la³jɨ́n³² tsáu² má²ca³ngɨ¹³ yáh³ hi³ nɨ́². Quí¹ zian² tsá² jlánh¹ jmɨ́¹ má²tan² hi³ má²tsú² má²jónh³² dió³² tsá² láɨn¹, hi³ tsá² hí³ né³ cáun² lɨ́n²³ la³ má²lɨ́n²³ jáun² bíh¹ hi³ hú¹tá¹ má²ca³lɨ³quioh²¹ dió³² tsá² láɨn¹ bíh¹ ngú³ hi³ cuá¹cúh² tsú² jáun². Hi³ cun³ñí¹ hi³ tiá² má²nio² tiá³ tsɨ́³ tsú² né³, jáun² bíh¹ cáun² lɨ́¹ cha³² tso³ jmɨ́¹ tsɨ́³ tsú² hi³ lɨ́n²³ hi³ má²ca³hliánh² cun³ñí¹ hi³ má²lɨ́²cuh³ ngú³ hi³ má²ta³no¹ ñí¹con² dió³² tsá² láɨn¹ hí³.
8 Tɨ³la³ jun³juáh¹³ cun³quionh³ má³² hi³ cúh²³ yáh³ dí² lɨ́¹³ tá¹zanh¹ dí² re² ta³ ñí¹ Dió³² má¹ná¹. Quí¹ sa³jun³ lɨ³ hláɨh¹ yáh³ dí² nɨ́¹juáh³ hi³ tiá² cúh¹³, hi³ sa³jun³ lɨ³ chun¹ yáh³ dí² nɨ́¹juáh³ hi³ lɨ́²cúh¹³.
9 Tɨ³la³ hua³hín¹³ náh² jmu³, quí¹ nɨ́² lɨ́¹ ca³jmuh³ náh² hi³ tánh³² tso³ jan² tsá² tiá² má²pin³ tsɨ́³ cun³quionh³ hi³ cúh¹³ náh² lɨ³ua³ cáun² hi³ tɨ³² honh² náh² hmóu³².
10 Cuɨ́¹ jmú¹³ jáɨ¹³: Nɨ́¹juáh³ hnú² tsá² má²ñíh¹ hi³ nɨ́², la³ ca³ñíh³ hi³ jmúh¹³ má³² cáun² ñí¹ ca³tɨn¹

dió^{32} tsá^{2} láɨn^{1}, hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} tá^{1}la^{3} jáun^{2} né^{3} la^{3} ca^{3}jɨe^{32} jan^{2} tsá^{2} reh^{2} tsá^{2} tiá^{2} má^{2}pin^{3} tsɨ́^{3} hi^{3} ñíh^{3} hnú^{2} ñí^{1} jáun^{2}, jáun^{2} ja^{3}bí^{1} tsá^{2} reh^{2} hí^{3} lɨ́^{13} já^{32} tsɨ́^{3} hi^{3} cuh^{3} má^{32} má^{2}lɨ́^{3}cué^{32} tsú^{2} ñí^{1}con^{2} dió^{32} tsá^{2} láɨn^{1}.

11 Hi^{3} jáun^{2} la^{3} jáun^{2} bíh^{1} lɨ́^{3}, hi^{3} cun^{3}quionh^{3} hi^{3} jlánh^{1} ñíh^{1} jáun^{2} bíh^{1} hnú^{2} má^{2}jmuh^{32} nú^{2} hi^{3} tsa^{3}hín^{3} renh^{2} nú^{2} tsá^{2} tiá^{2} má^{2}pin^{3} tsɨ́^{3}, tsá^{2} ca^{3}jun^{3} hí^{3} Cristo hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} uá^{2}jaɨ^{32}.

12 Jáun^{2} la^{3} nɨ́^{2} bíh^{1} má^{2}jmuh^{32} hnoh^{2} tso^{3} ñí^{1}con^{2} hnga^{2} Cristo, cun^{3}quionh^{3} hi^{3} jmuh^{32} náh^{2} tso^{3} ñí^{1}con^{2} renh^{2} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}hliah^{21} náh^{2} tsɨ́^{3} tsá^{2} tiá^{2} má^{2}pin^{3} tsɨ́^{3}.

13 Cun^{3}ñí^{1} hi^{3} jáun^{2} bíh^{1}, nɨ́^{1}juáh^{3} jná^{13} la^{3} jmu^{2} hi^{3} tanh^{32} renh^{2} ná^{1} tso^{3} cun^{3}quionh^{3} má^{32} hi^{3} cuh^{32} ná^{1}, tɨ^{3} jlánh^{1} bíh^{1} quien^{2} hi^{3} hí^{1} cónh^{3} tiú^{2}uú^{2} cuh^{21} jná^{13} ngú^{3} la^{3} jáun^{2}, quí^{1} nɨ́^{2} lɨ́^{1} ca^{3}jmú^{32} jná^{13} hi^{3} tánh^{32} renh^{2} ná^{1} tso^{3}.

9

La^{3} cun^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2} lɨ́n^{3} tɨ^{32} tsá^{2} quian^{32} jë^{1} Dió^{32}

1 Né^{32} né^{3}, ¿tiá^{1} la^{3} zian^{2} jná^{13} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} huen^{2} dúh^{1}? ¿Haun^{13} juáh^{13} lɨ́n^{3} jná^{13} jan^{2} *tɨ^{32} tsá^{2} quian^{32} jë^{1} Dió^{32} dúh^{1}? Quí^{1} jná^{13} má^{2}ca^{3}jɨen^{1} ná^{1} Jesús Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2}, hi^{3} cun^{3}quionh^{3} hnoh^{2} bíh^{1} má^{2}lin^{1} ta^{21} quion^{21} jná^{13} hi^{3} má^{2}cá^{2}jmú^{32} ná^{1} quioh^{21} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2}.

2 Uá^{1}jinh^{1} zian^{2} tsá^{2} tiá^{2} hnió^{3} tónh^{32} ta^{21} hi^{3} jná^{13} lɨ́n^{3} ná^{1} tɨ^{32} tsá^{2} quian^{32} jë^{1} Dió^{32}, tɨ^{3}la^{3} ñí^{1}con^{2} hnoh^{2} má^{1}ná^{1}, lɨ́n^{3} bíh^{1} jná^{13}; quí^{1} cun^{3}quionh^{3} hi^{3}

lɨ́n³ hnoh² nɨ́² tsá² tanh² ta²¹ Tɨ³² Juo¹³ bíh¹ dí² má²lɨ́²lin¹ hi³ tson² bíh¹ cu³tí³ lɨ́n³ jná¹³ tɨ³² tsá² quian³² jë¹ Dió³².

3 La³ lá² bíh¹ nga² jná¹³ ñí¹con² tsá² la³ hí³ nɨ́¹juáh³ jmɨ́¹ ziú² jmɨ́¹ hɨe² tsú²:
4 ¿Tiá¹ la³ zia³² jáɨ¹³ hi³ cú¹ hnáɨh¹³ jnoh¹ la³ cun³ hi³ lɨ́¹ cue³² jáun² tsáu² dúh¹?
5 Ja³bí¹ la³ jáun² zia³² siáh³ jáɨ¹³ hi³ jenh¹ jná¹³ uón³² quiúnh¹ ná¹ jan² tsá²mɨ³ tsá² reh² dí², hi³ ngɨ́¹³ ná¹ quiúnh¹ la³jmɨ́¹ jmu² tɨ³² tsá² quian³² jë¹ Dió³² ñí¹ hná¹ nɨ́², jɨ³ tsá¹ raɨnh²¹ Tɨ³² Juo¹³ dí², jɨ³ Pé¹ nɨ́² siáh³.
6 ¿Hí¹ lɨ́n²³ tsú² hi³ jmáh³la³ jná¹³ quiúnh¹ ná¹ Bernabé uá¹ lɨ³hniauh²³ hi³ jmú¹³ jnoh¹ ta²¹ hi³ jáun² lɨ́¹³ jniau¹³ jnoh¹ hi³ cúh¹³ tá¹la³ hléh¹³ jnoh¹ jú¹ chú³²?
7 ¿Hin² dá² tsánh² tsá² lɨ́n³ hliáu³, hi³ má²hmah¹ hnga² la³jɨ́³² hi³ lɨ³ hniáuh³² quioh²¹? ¿Hin² tsánh² zia³² hi³ jnauh²¹, hi³ tiá² cúh² má¹lɨ³² jáun²? ¿Hin² dá² tsánh² jmu² hua³hí¹³ *já¹ziáh² hi³ tiá² hɨ́nh²³ yáh³ jmɨ² tiuh²¹ hi³ huéh²³ má¹lɨ³² jáun²?
8 Su³uú² lɨ́¹ cuɨ́¹ lɨ́n¹³ náh² hi³ jáɨ¹³ hi³ hléh²³ jná¹³ lá² lɨ́³ cáun² hi³ lɨ́¹ ca³cháunh³ chin³² jná¹³ huen², quí¹ ja³bí¹ ñí¹ liei²¹ quioh²¹ hla¹ Moisés yáh³ rá¹juáh³ la³ nɨ́².
9 Quí¹ ñí¹ liei²¹ jáun² rá¹juáh³ la³ lá²: “Ha³ lɨ́² tanh³ chí² náh² ho³ cuá¹juɨ́² tá¹la³ há² zauh³² cuú²miih²¹ hi³ jáun² sunh³ máɨ³”. Quí¹ jun³juáh¹³ hi³ ca³juáh³ Dió³² la³ nɨ́² cun³ñí¹ hi³hliá² jlánh¹

hnio^{3} cuá^{1}juɨ́^{2} yáh^{3},

10 quí^{1} cun^{3}quionh^{3} la^{3} nɨ́^{2} dá^{2} ca^{3}jmú^{3} tsú^{2} cáun^{2} jáɨ^{13} hi^{3} ma^{3}ta^{2} tsú^{2} jɨ^{3}lá^{2} bíh^{1} dí^{2}. Liei^{21} jáun^{2} ca^{3}lɨ^{3} ca^{3}tɨ^{21} cáun^{2} hi^{3} chú^{32} quiú^{13} jnoh^{1} bíh^{1}; quí^{1} tsá^{2} quiáh^{2} hué^{32} quionh^{3} tsá^{2} caun^{2} hi^{3} ca^{3}láu^{2}, cá^{2}re^{2} bíh^{1} hen^{2} tsɨ́^{3} tsú^{2} hi^{3} he^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}láu^{2}.

11 Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, nɨ́^{1}juáh^{3} jnoh^{1} má^{2}ca^{3}ján^{13} jún^{2} hi^{3} jmu^{2} ta^{21} hñu^{3} jmɨ́^{1} hñu^{3} tsɨ́^{3} tsáu^{2} ja^{1} quián^{13} hnoh^{2}, ¿hí^{1} hliáun^{3} lɨ́n^{32} máh^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} la^{3} ca^{3}héi^{13} jnoh^{1} cú^{1}pih^{21} hi^{3} lɨ^{3} hniáuh^{32} quiú^{13} ñí^{1}con^{2} hnoh^{2} má^{1}lɨ^{32} jáun^{2}?

12 Nɨ́^{1}juáh^{3} tu^{3} bíh^{1} tsá^{2} siánh^{3} yáh^{3} la^{3} zia^{32} bíh^{1} jáɨ^{13} ñí^{1}con^{2} hi^{3} he^{3} hi^{3} hniáuh^{32} quioh^{21} ñí^{1}con^{2} hnoh^{2}, jáun^{2} ¡tiá^{13} bíh^{1} tiá^{3} jnoh^{1} tiá^{2} ca^{3}ta^{1} héi^{13} hi^{3} jáun^{2}!

Tɨ^{3}la^{3} tiá^{2} má^{2}ca^{3}jmú^{13} yáh^{3} jnoh^{1} la^{3} cun^{3} hi^{3} jmɨ́^{1} lɨ́^{13} jmú^{13}; tɨ^{3}la^{3} jnoh^{1} dá^{2} má^{2}ca^{3}tion^{13} bíh^{1} tsɨ́^{3} la^{3}jɨ́^{32}, quí^{1} tiá^{2} hnáu^{2} jnoh^{1} hi^{3} lɨ^{3} zia^{32} hi^{3} chí^{1}cuú^{2} chí^{1}jnáɨ^{23} tá^{1}la^{3} hléh^{13} jnoh^{1} jú^{1} chú^{32} quioh^{21} Cristo.

13 Quí^{1} má^{2}ñíh^{1} bíh^{1} hnoh^{2} hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} jmu^{2} ta^{21} hñu^{3} cuáh^{32} chín^{1} quiú^{13} jnoh^{1} tsá^{2} *judíos, cun^{3}quionh^{3} hi^{3} tsá^{2}can^{32} jáun^{2} tsáu^{2} hñu^{3} cuáh^{32} bíh^{1} zian^{2} tsú^{2}. La^{3} cun^{3} lɨ́^{13} juáh^{13}, hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} jmu^{2} ta^{21} ñí^{1} lɨ́^{3} ñí^{1}hiú^{13}, ñí^{1} qui^{3} cueh^{32} tsáu^{2} Dió^{32} lɨ^{3}ua^{3} cáun^{2} hi^{3} ca^{3}loh^{2} uá^{1} i^{3} hi^{3} jñi^{32} tsú^{2}, uá^{1} hi^{3} jáh^{3}, jáun^{2} nɨ́^{1} má^{1}lɨ́^{2}jín^{32} tsá^{2} hí^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3} ca^{3}tɨ^{21} có^{32}, má^{1}lɨ^{32} jáun^{2} né^{3}, tsá^{2} hí^{3} bíh^{1} má^{2}lɨ́^{13} cuh^{3} hi^{3} ziún^{3}.

14 La³ jáun² bíh¹ lɨ́³ héih³² hi³ ca³jmú³ siáh³ Tɨ³² Juo¹³ dí², hi³ nɨ́¹juáh³ tsá² hleh³² jú¹ chú³², jáun² cun³quionh³ ta²¹ jáun² bíh¹ lɨ́¹³ zian² tsú².
15 Tɨ³la³ jná¹³ má¹ná¹, hí¹ cónh³ yáh³ tiá² má²ca³mɨ́³ jná¹³ ñí¹con² hnoh² la³ cun³ hi³ jmɨ́¹ lɨ́¹³ mɨ́¹³ jná¹³, sa³jun³ jmu² jná¹³ sí² lá² quí¹ cun³ñí¹ hi³ hniá¹ jná¹³ hi³ zia³² hi³ cuéh¹ hnoh² ca³lá². ¡Tɨ³ re² cuɨ́¹ jún¹³ jná¹³ cú²jueh³² ñeh² bíh¹ hi³ quin³ tsú² hi³ hiún² tsɨn³² jná¹³ hi³ hléh²³ ná¹ ta³ tiá² hlánh¹!

16 Ca³tɨn¹ jná¹³, jun³juáh¹³ hi³ jmu² tonh² yáh³ jná¹³ hi³ hléh²³ jú¹ chú³², quí¹ cun³ ca³tɨn¹ bíh¹ jná¹³ hi³ hléh¹³. ¡Ma³ jlánh¹ juo²³ jná¹³ nɨ́¹juáh³ hi³ tiá² hléh¹³ jú¹ chú³² jáun²!
17 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹, nɨ́¹juáh³ hi³ jmu² jná¹³ ta²¹ lá² cun³ñí¹ hi³ hiún² tsɨn³² huen², jáun² zia³² bíh¹ hi³ hiáu¹³ jná¹³. Tɨ³la³ uá¹ cun³ ca³jmú³² jná¹³ ca³la³ chí¹tson³, cun³ jáun² bíh¹ lɨ́³ cáun² ta²¹ hi³ má²ca³chá³ Dió³² jo³uón³² jná¹³.
18 Hi³ jáun² né³, la³ cun³ hi³ hiáu¹³ jná¹³ jáun² lɨ́³ la³ lá²: Hi³ jlánh¹ lɨ́²hiún² tsɨn³² jná¹³ hi³ hléh²³ jú¹ chú³² ta³ tiá² hi³ mɨ́²³ ná¹ hí¹ cáun²; la³ cun³ lɨ́¹³ juáh¹³, hi³ tiá² mɨ́²³ jná¹³ la³ cun³ hi³ qui³ lɨ́¹³ mɨ́³² jan² tsá² hleh³² jú¹ chú³².

19 Uá¹jinh¹ tiá² lɨ́n³ jná¹³ *tsá² má²dí¹hlánh¹ ñí¹con² hí¹ jan² tsáu², tɨ³la³ cun³ jáun² má²cá²jmú³² bíh¹ jná¹³ hi³ lɨ́n³ ná¹ la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá² má²dí¹hlánh¹ ñí¹con² la³jɨ́n³² tsáu², hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lɨ́¹³ janh²¹ jná¹³ juóun³² tsáu² hi³ ca³tɨn¹ Cristo.

20 Nɨ́¹juáh³ jmɨ́¹ cuon¹ jná¹³ ja¹ tsá² judíos, jmu²
jná¹³ la³jmɨ́¹ jmu² tsá² judíos, hi³ jáun² lɨ́¹³ janh²¹
jná¹³ tsú²; la³ cun³ lɨ́¹³ juáh¹³, hi³ ñí¹con² tsá²
ná¹má²tí³² liei²¹ quioh²¹ hla¹ Moisés jmu² jná¹³
la³jmɨ́¹ jmu² tsá² má²tí³² hí³ liei²¹, hi³ jáun² lɨ́¹³
janh²¹ jná¹³ tsá² hí³, uá¹jinh¹ jná¹³ jan² tsá² tiú²uú²
lin¹ lɨ³hniauh²³ ma³tí³² liei²¹ jáun².

21 Hi³ jáun² né³, nɨ́¹juáh³ jmɨ́¹ cuon¹ jná¹³ ja¹
quioh²¹ tsá² tiá² má²quien² liei²¹ quioh²¹ hla¹
Moisés, ja³bí¹ jná¹³ jmu² siáh³ cá²ren² quiúnh¹ ná¹
tsá² la³ hí³. Tɨ³la³ jun³juáh¹³ hi³ tiá² má²ti²¹ héih³²
quioh²¹ Dió³² yáh³ jná¹³ jaun³², quí¹ jná¹³ bíh¹ jan²
tsá² ca³tɨn¹ ná¹ hi³ má¹ti²¹ liei²¹ quioh²¹ Cristo.

22 Nɨ́¹juáh³ jmɨ́¹ cuon¹ jná¹³ quiúnh¹ tsá² tiá²
má²pin³ tsɨ́³, hi³ jáun² jná¹³ jmu² siáh³ hi³ la³jmɨ́¹ lɨ́³
hi³ tiá² má²pin³ tsɨn³² ná¹, hi³ jáun² lɨ́¹³ janh²¹ jná¹³
uá²jaɨ³² tsá² hí³. Hi³ jáun² la³ cun³ hi³ jmu² jná¹³
né³, hi³ jmu² ná¹ cá²ren² quiúnh¹ ná¹ la³jánh³ dú¹
ñí¹ tsáu², hi³ jáun² la³ jáun² lɨ́¹³ cháuh³² he³ lánh³
rón³² lɨ́¹³ lion¹ jná¹³ jmɨ́²chí³ quioh²¹ ma³ jan² tsá²
hí³ bíh¹ jaun³².

23 Jmu² jná¹³ la³jɨ́³² hi³ nɨ́² cun³ñí¹ hi³ ca³tɨn¹ jú¹
chú³², hi³ jáun² lɨ́¹³ hiáu³ jná¹³ uá²jaɨ³² la³ cun³ hi³
jein³² jú¹ chú³² lá².

24 Quí¹ má²ñíh¹ bí¹ hnoh² hi³ nɨ́¹juáh³ jmɨ́¹ co²
tsú², jáun² la³jɨ́n³² bíh¹ tsú² jmu² pí³ hi³ tsá²táunh¹
cú²hé² lɨ́n³², tɨ³la³ jɨ́³²la³ jan² tán¹ bíh¹ tsá² láɨh²³,
hi³ jáun² hiáuh²³ hi³ má²ná¹lɨ́³ jáun² hua³jan²¹.
Jáun² la³jmɨ́¹ jmu² tsá² la³ hí³ bíh¹ hniáuh³² jmúh¹³

náh² pí³, hi³ jáun² janh¹ náh² hi³ má²ná¹lɨ́³ jáun² hua³jan²¹ quián¹³.

25 La³jɨ́n³² bíh¹ tsá² co² má²tɨn³² re², hi³ jáun² tiá² zia³² hí¹ cáun² hi³ lɨ́¹³ lɨ³ hliánh¹³ tsú², quí¹ hi³ hnió³ láɨh¹³ cáun² *có²ron¹ná¹ hi³ lɨ́³ ñeh¹ hmá² cuu³hláu², cáun² hi³ tiá² lin¹ má²hɨe²; tɨ³la³ jnoh¹ má¹ná¹, jmu³² pí³ hi³ jáun² jauh¹ dí² cáun² hi³ ma³hɨe² la³ cun³ jmɨ́¹hi³nio² bíh¹.

26 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, jmu² jná¹³ la³ cun³ qui³ jmu² tsá² ngɨ³² cú²hé², ha³ tiá² jɨ́e³² yáh³ jná¹³ tɨ³ hlá² tɨ³ nɨ́²; hi³ sa³jun³ jmu² jná¹³ hniéɨ² la³jmɨ́¹ jmu² jan² tsá² lɨ́¹ cuɨ́²³ jah³² ñí¹ lɨn²¹.

27 Tɨ³la³ jná¹³ dá² jmu² héɨh³² ca³la³ chí¹tson³ bíh¹ ñí¹con² ua³ tán² ná¹, hi³ di³quian²¹ ná¹ jmáɨ¹ hi³ taunh¹³ ta²¹, quí¹ nɨ́² lɨ́¹ ca³lɨ³ hi³ chín¹dí¹ jná¹³ tsá² ca³ma³tɨn¹³ ná¹ tsáu², hi³ la³ ca³ta³zanh¹ ná¹ hlah³ má¹lɨ³² jáun².

10

Tiá² hniáuh³² má¹quien¹³ dí² dió³² tsá² láɨn¹

1 Hi³ jáun² né³ reh², hnó³² jná¹³ hi³ lɨ³ ñíh¹³ náh² hi³ la³jɨ́n³² bíh¹ tsá²daun³² dí¹hio³ ñú¹deh³ dí² tsá² jmɨ́¹ zian² cá²jmáɨ¹ ca³tiánh³ ñeh² jnie² hi³ lɨ́³ li²¹ hi³ taunh² jáun² Dió³² hó¹ñí¹, hi³ la³jɨ́n³² bíh¹ tsú² ca³nga³ siáh³ Jmɨ́²miih²¹ Dáɨn³ jmɨ́¹ ca³niá³ jáun².

2 Hi³ jáun² dá² la³jɨ́n³² bíh¹ tsú² cáun³ jmáɨ², hi³ lin¹ hi³ haɨn²¹ tɨ³con² hla¹ Moisés cun³quionh³ hi³ ca³ñi³táunh¹ tsú² jáun² ñeh² jnie², jɨ³ jmɨ́¹ ca³han³ siáh³ jmɨ́²miih²¹ jáun².

3 Ja^{3}bí^{1} cá^{2}re^{2} ca^{3}cúh^{2} bíh^{1} tsú^{2} jɨ^{3}lɨn^{2} cá^{2} ñí^{1} má^{32}
hi^{3} ca^{3}cué^{3} Dió^{32}.
4 Ja^{3}bí^{1} la^{3}jɨ́n^{32} bíh^{1} tsú^{2} siáh^{3} ca^{3}hɨnh^{3} cá^{2} ñí^{1}
jmáɨ^{2} hi^{3} ca^{3}cué^{3} hnga^{2} Dió^{32}. Quí^{1}hliá^{2} jmɨ́^{1} hɨ́nh^{23}
tsú^{2} jmáɨ^{2} ja^{3} ñí^{1}con^{2} Dió^{32} hi^{3} chí^{1}hue^{32} hláu^{2}.
Hláu^{2} jáun^{2} dá^{2} jmɨ́^{1} quionh^{3} tsú^{2} tá^{1}la^{3} hí^{1}tiáunh^{1}
juɨ^{32}, hi^{3} hláu^{2} jáun^{2} né^{3} jmɨ́^{1} lɨ́n^{3} hnga^{2} bíh^{1} Cristo.
5 Tɨ^{3}la^{3} uá^{1} jáun^{2} la^{3} jáun^{2}, lɨ́^{3} cá^{2} tsáun^{1} máh^{3} tsá^{2}
hí^{3} tiá^{2} ca^{3}jmú^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3} jéih^{32} Dió^{32}, hi^{3} jáun^{2} dá^{2}
ca^{3}hiá^{2} cá^{2}tsan^{3} bíh^{1} tsú^{2} hué^{32} quiéin^{2} jáun^{2}.
6 La^{3}jɨ́^{32} hi^{3} ca^{3}lɨ^{3} jáun^{2}, lɨ́^{3} cáun^{2} nóh^{32} hi^{3} hɨe^{32}
jnoh^{1} jú^{1} tson^{2} bíh^{1}, hi^{3} lin^{1} hi^{3} tiá^{2} ca^{3}ta^{1} dí^{2} jmú^{13}
hi^{3} hniá^{1} dí^{2} hi^{3} hlah^{3}, la^{3}jmɨ́^{1} ca^{3}jmú^{3} jáun^{2} tsá^{2} hí^{3}.
7 Cun^{3}ñí^{1} hi^{3} jáun^{2} bíh^{1} tiá^{2} hniáuh^{32} má^{1}tsú^{1}
má^{1}jonh^{21} hnoh^{2} dió^{32} tsá^{2} láɨn^{1} la^{3}jmɨ́^{1} ca^{3}jmú^{3}
jáun^{2} tsá^{2} hí^{3}; la^{3} cun^{3} rón^{32} hi^{3} rá^{1}juáh^{3} ñí^{1} Sí^{2}:
“Tsáu^{2} ca^{3}tiánh^{3} tiáunh^{1}, hi^{3} ca^{3}cu^{3} ca^{3}hɨnh^{3}, hi^{3}
jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2} né^{3} ca^{3}nu^{3} ca^{3}tiánh^{3} hi^{3} ca^{3}jmú^{3}
juón^{1}”.
8 Jáun^{2} tiá^{2} hniáuh^{32} yáh^{3} hi^{3} lɨ́^{1} jmú^{1} lɨ́^{1} tsáu^{13}
dí^{2} la^{3}jmɨ́^{1} ca^{3}jmú^{3} jáun^{2} tsá^{2} hí^{3}, quí^{1} jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2}
ca^{3}tsan^{3} quiu^{3}hnɨ^{2} mei^{21} tsáu^{2} cu^{3}tsa^{32} la^{3} lá^{2} cú^{2}
jmáɨ^{1}.
9 Sa^{3}jun^{3} hniáuh^{32} yáh^{3} hi^{3} cá^{1} lan^{13} dí^{2} Tɨ^{32}
Juo^{13} hi^{3} neh^{21} nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} tson^{2} juenh^{2} tsɨ́^{3}, la^{3}jmɨ́^{1}
ca^{3}jmú^{3} ma^{3} jan^{2} tsá^{2} hí^{3}, hi^{3} jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2} né^{3}
ca^{3}tsan^{3} bíh^{1} cun^{3}quionh^{3} hi^{3} ca^{3}quɨeh^{2} jáh^{3} hláɨnh^{1}.
10 Hi^{3} sa^{3}jun^{3} hniáuh^{32} yáh^{3} hi^{3} jmúh^{13} hnoh^{2} hi^{3}
lɨ́^{1} mí^{1} lɨ́^{1} tsáɨnh^{1} náh^{2} ñí^{1}con^{2} Dió^{32} la^{3}jmɨ́^{1} ca^{3}jmú^{3}
ma^{3} jan^{2} tsá^{2} hí^{3}, hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2} né^{3}, ca^{3}hiá^{2}

cá²tsan³ bíh¹ hi³ ca³jmú³ tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³², tsá²
quian³² pí³ quioh²¹ hmú³².

11 La³jɨ́³² hi³ nɨ́² bíh¹ ca³chú² cá²quiúnh³²
tsá²haun³² dí¹hio³ ñú¹deh³ dí² tsá² jmɨ́¹ zian²
cá²jmáɨ¹; hi³ jáun² né³ ca³tóh³ tsú² ñí¹ Sí², hi³
jáun² lɨ́¹³ zia³² cáun² nóh³² quiú¹³ jnoh¹ tsá² ziáun²
dí² ñí¹ cá¹táuh³ jmáɨ¹ lá², hi³ tiá² jmú¹³ dí² la³ jáun².
12 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, nɨ́¹juáh³ tsá² lɨ́n²³ hi³ pin³
tsɨ́³, cuɨ́¹ jmu¹ tsú² hua³hín¹³ hi³ tiá² cáun² lɨ́¹ tánh²¹
tso³.
13 La³jɨ́³² hi³ cá² lau²³ hnoh² cá²ren² bíh¹ quionh³
la³ cun³ hi³ qui³ quiunh³² la³jɨ́n³² tsá²mɨ³cuóun² ñí¹
hná¹ nɨ́² uá²jaɨ³². Tɨ³la³ cun³ jáun² lɨ́¹³ bíh¹ cháh¹³
hnoh² cáun² honh² ñí¹con² Dió³², quí¹ hí³ dá² tiá²
cáun² lɨ́¹ cué²¹ yáh³ jáɨ¹³ hi³ lɨ³ zia³² hi³ cá² lau²³,
cáun² hi³ tiá² lɨ³ quɨnh¹ náh² jmáɨ¹. Quí¹ Dió³² dá²
tɨ³ hɨ́e³² bíh¹ he³ lánh³ rón³² tion¹³ náh² honh² ja¹
la³jɨ́³² hi³ jáun², hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lɨ́¹³ quɨnh¹
náh² jmáɨ¹.

14 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, reh² tsá² hnau³ jná¹³
lɨ́n³², su³uú² lɨ́¹ ma³quien¹³ náh² dió³² tsá² láɨn¹.
15 Lieh¹ jná¹³ hnoh² la³jmɨ́¹ liéinh³² tsú² tsá²
quiáh¹ tsɨ́³, hmóu³² bíh¹ hnoh² lɨ́¹³ chú¹ ñih²¹ náh²
la³ cun³ hi³ juah³² jná¹³ lá²:
16 Hi³ nɨ́¹ má¹ca³cue¹³ dí² tiá¹hmah¹ Dió³² quioh²¹
jmɨ² ráu³ hɨ́en¹ hi³ hnáɨh²³ dí² jáun² la³jáɨ³² né³,
má²ná¹ma³jnia¹³ dí² hi³ tiáuh¹ dí² cá²hon³ quiúnh¹
Cristo cun³ñí¹ hi³ jmɨ́²hán¹ tsú² ca³jmú³ ta²¹ ñí¹con²
dí² jɨ³lá² bíh¹. Ja³bí¹ la³ jáun² nɨ́¹ má¹ca³tsunh²¹ dí²

*hí3 cuú2miih21 hi3 cúh23 dí2, má2ná1ma3jnia13 dí2
hi3 tiáuh1 dí2 cá2hon3 quiúnh1 Cristo cun3ñí1 hi3
tá13 tsú2 má2ca3lɨ3 quien2 ñí1con2 dí2 la3jáɨ32 jmɨ́1
ca3taun3 tsú2 jáun2 ñí1 crei21 bíh1 siáh3.
17 Jáun2 cun3ñí1 hi3 cáun2 hí3 bíh1 tsóh32 dí2,
uá1jinh1 juóu32 lɨ́n32 dí2, má2lin1 bíh1 hi3 ná1láɨ3 dí2
la3juah21 dúh1 jan2 tsáu2, quí1 cáun2 bíh1 hí3 cúh23
dí2 la3jáɨ32.

18 Sá1nɨ́2 jɨe3 dú1 náh2 lánh3 rón32 ná1ngɨ23 tsá2
hué32 *Israel: La3jɨ́n32 tsá2 cúh2 ngú3 quioh21 jáh3
má2lɨ́2jngɨh3 tsú2 ñí1con2 Dió32, má2lɨ́2ma3jnia32 tsú2
hi3 tiáunh1 cá2hon3 hi3 jáh3 hí3 lɨ3 quien2 ñí1con2 tsú2
la3jɨ́n32 bíh1.
19 Jáun2 né3, jun3juáh13 hi3 hnó32 jná13 juah21 hi3
dió32 tsá2 láɨn1 zia32 pí3 quioh21 yáh3, hi3 sa3jun3
tɨ3 jlánh1 quien2 ngú3 quioh21 jáh3 hi3 jngɨh2 tsú2
ñí1con2 dió32 tsá2 láɨn1 yáh3 la3 cónh3 bíh1 lɨ3ua3
cáun2 ngú3.
20 La3 cun3 hi3 hnó32 jná13 juah21 lɨ́3 la3 lá2: Hi3
tsá2 tiá2 cuóun32 Dió32 cuen2 jáh3 ñí1con2 jmɨ́2chí3
hláɨnh1 bíh1 nɨ́1juáh3 jmɨ́1 jngɨh2 jáh3 ñí1hiú13
quioh21 dió32 tsá2 láɨn1, jun3juáh13 ñí1con2 Dió32
yáh3 cuen2 tsú2; hi3 jná13 né3, tiá2 hnó32 yáh3
hi3 tiáunh1 hnoh2 cá2honh1 quiúnh1 náh2 jmɨ́2chí3
hláɨnh1.
21 Quí1 tiá2 lɨ́13 yáh3 hi3 dí1chíh1 hnoh2 honh1
copa hi3 jmu2 lin1 hi3 tiáunh1 náh2 cá2honh1 quiúnh1
Tɨ32 Juo13 dí2, hi3 má1lɨ32 jáun2 né3 dí1chíh1 náh2
siáh3 honh1 copa hi3 jmu2 lin1 hi3 tiáunh1 náh2
cá2honh1 quiúnh1 jmɨ́2chí3 hláɨnh1; sa3jun3 lɨ́13 yáh3

hi^{3} cúh^{13} hnoh^{2} hi^{3} ná^{1}tsɨ^{21} ñí^{1} mesa quioh^{21} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2}, hi^{3} má^{1}lɨ^{32} jáun^{2} cúh^{13} náh^{2} siáh^{3} hi^{3} ná^{1}tsɨ^{21} ñí^{1} mesa quioh^{21} jmɨ́^{2}chí^{3} hláɨnh^{1}.

22 ¡Ha^{3} tiá^{2} ca^{3}ta^{1} yáh^{3} dí^{2} jmú^{13} hi^{3} míh^{3} tsɨ́^{3} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2}! Quí^{1} jun^{3}juáh^{13} jnoh^{1} yáh^{3} tsá^{2} tɨ^{3} jlánh^{1} bíh^{1} pin^{3} la^{3} cónh^{3} bíh^{1} hí^{3} dí^{2}.

He^{3} lánh^{3} rón^{32} jmu^{2} tsá^{2} má^{2}ca^{3}liáun^{3}, tsá^{2} qui^{3} hnio^{3} raɨnh^{21}

23 Né^{32} né^{3}, tson^{2} bíh^{1} la^{3} cun^{3} hi^{3} juáh^{23} jáun^{2} tsáu^{2}, hi^{3} cáun^{2} lɨ́^{13} bíh^{1} jmu^{3} tsú^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} hnió^{3}; tɨ^{3}la^{3} tiá^{2} la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} jáun^{2} jmu^{3} yáh^{3} ta^{21}. Ján^{3}, lɨ́^{13} bíh^{1} jmu^{3} tsú^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} hnió^{3}, tɨ^{3}la^{3} tiá^{2} la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} jáun^{2} lɨ́^{13} yáh^{3} ma^{3}hau^{3} hi^{3} lɨ^{3}hún^{1} tsɨ́^{3} tsá^{2}ján^{2} tsá^{2}ján^{2}.

24 Hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} hin^{2} ca^{3}tɨn^{1} hnauh^{13} jmáh^{3}la^{3} hi^{3} lɨ́^{13} jmu^{3} ta^{21} ñí^{1}con^{2} hnga^{2}, quí^{1} ca^{3}tɨn^{1} tsú^{2} hnauh^{13} hi^{3} lɨ́^{13} lɨ^{3} jmu^{3} ta^{21} ñí^{1}con^{2} tsá^{2}ján^{2} tsá^{2}ján^{2} bíh^{1}.

25 Jáun^{2} cáun^{2} quɨéɨh^{3} náh^{2} cú^{2}jueh^{32} la^{3}jɨ́^{32} la^{3} cun^{3} hi^{3} hna^{2} tsú^{2} ja^{1} hmah^{21}, ha^{3} lɨ́^{2} ngáɨ^{2} náh^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} ngú^{3} jáun^{2} quioh^{21} jáh^{3} hi^{3} ca^{3}jngɨh^{3} tsú^{2} ñí^{1}con^{2} dió^{32} tsá^{2} láɨn^{1}, ha^{3} lɨ́^{2} ngáɨ^{2} náh^{2} hí^{1} cáun^{2} hi^{3} lɨ́^{13} jmu^{3} hi^{3} hliáh^{13} jmɨ́^{1} honh^{2} náh^{2}.

26 Quí^{1} hnga^{2} Tɨ^{32} Juo^{13} bíh^{1} dí^{2} Tsá^{2} quioh^{21} la^{3}jɨ́^{32} la^{3} cun^{3} hi^{3} zia^{32} ñí^{1} hué^{21} lá^{2}.

27 Hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} zian^{2} tsá^{2} tiá^{2} má^{2}tanh^{2} ta^{21} Dió^{32} hi^{3} té^{23} hñú^{13}, nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} hnáuh^{2} náh^{2} cuá^{1}táunh^{1}, jáun^{2} cuá^{2}quɨéɨh^{3} náh^{2} la^{3}jɨ́^{32} la^{3} cun^{3} hi^{3} cué^{32} tsú^{2}

ñí¹ jáun²; tɨ³la³ ha³ lɨ́² ngáɨ² náh² hí¹ cáun² má¹ná¹,
hi³ jáun² tiá² lɨ́¹³ hliáh¹³ jmɨ́¹ honh² náh².
28 Tɨ³la³ nɨ́¹juáh³ zian² tsá² zaɨ³² hnoh² la³ lá²:
“Ngú³ lá² quioh²¹ jáh³ ca³jngɨh³ tsú² ñí¹con² dió³²
tsá² láɨn¹ bíh¹”, hi³ jáun² ha³ lɨ́² cúh² náh² cú²jueh³²
cun³ñí¹ hi³ ca³tɨn¹ tsá² má²lɨ́²juáh³ hí³ la³ jáun²,
quí¹ nɨ́² lɨ́¹ ca³hliáh² jmɨ́¹ tsɨ́³ tsá² hí³.
29 Juah³² jná¹³ la³ nɨ́² cun³ñí¹ hi³ ca³tɨn¹ jmɨ́¹ tsɨ́³
tsá² hí³ bíh¹, jun³juáh¹³ jmɨ́¹ honh² hnoh² hmóu³²
yáh³.

Tɨ³la³ zian² tsá² lɨ́¹³ juáh³ má¹ná¹: “¿He³ láɨh³² sa³
jná¹³ máh³ tiá² lɨ́¹³ cuh²¹ lɨ³ua³ cáun² hi³ hnó³² ná¹
cuh²¹ cun³ñí¹ hi³ tiá² má²pin³ tsɨ́³ jan² tsá² siánh³?
30 Nɨ́¹juáh³ la³ cue² bíh¹ jná¹³ tín² tiá¹hmah¹ Dió³²
nɨ́¹ má¹tɨ³ ñí¹ cuh²¹, ¿he³ yáh³ ca³tɨ²¹ ziu³ hɨe³ tsú²
jná¹³ hi³hliá² cuh³²?”
31 Né³² né³, hniáuh³² má¹quien¹³ náh² Dió³² la³ñí¹
la³ján³ cun³quionh³ la³jɨ́³² hi³ jmuh³² náh², uá¹ hi³
má³² hi³ cú² hi³ húh²³ náh², uá¹ hi³ lɨ³ua³ cáun² hi³
siáh³ siáh³.
32 Ha³ lɨ́² jmu² náh² hi³ lɨ́¹³ quɨnh³ tsáu², sa³jun³
tsá² *judíos, sa³jun³ *tsá²cá²jo²¹, hi³ sa³jun³ tsá²
má²lɨ́n³ cuáh³² quioh²¹ Dió³² nɨ́² siáh³.
33 Hi³ jáun² hi³ ca³tɨn¹ jná¹³ huen² né³, jmu²
ná¹ tion³ hi³ hí¹ jan² tiá² hin² jeinh²¹ hlah³ ca³tɨ²¹
lɨ³ua³ cáun² hi³ jmu¹ jná¹³. Ha³ tiá² hnauh³² yáh³
jná¹³ jmáh³la³ hi³ chú³² quion²¹ huen², tɨ³la³ jná¹³
hnauh³² hi³ chú³² hi³ ca³tɨn¹ tsá² siánh³ bíh¹, hi³
jáun² lɨ́¹³ liáun³ tsú².

11

1 Jáun^{2} né^{3}, jmu^{3} náh^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} jmu^{2} jná^{13}, la^{3}jmɨ́^{1} jmu^{2} jná^{13} la^{3} cun^{3} hi^{3} ca^{3}jmú^{3} jáun^{2} Cristo.

Tsá^{3}mɨ^{3} tsá^{2} má^{2}tsú^{2} má^{2}jónh^{32} Dió^{32}

2 Hi^{3} jáun^{2} né^{3} reh^{2}, zia^{32} bíh^{1} cáun^{2} hi^{3} jlánh^{1} re^{2} jmuh^{32} hnoh^{2}. Quí^{1}hliá^{2} chau^{2} honh^{2} hnoh^{2} jmáɨ^{1} ca^{3}la^{3} jɨ́^{32} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} jná^{13}, jɨ^{3} hi^{3}hliá^{2} la^{3} má^{2}ma^{3}tih^{21} jáun^{2} bíh^{1} hnoh^{2} jáɨ^{13} hi^{3} ca^{3}hɨ́e^{3} jná^{13} jáun^{2}, la^{3} cun^{3} hi^{3} ca^{3}lɨ^{3} tɨn^{2} ná^{1} huen^{2} jmɨ́^{1}tin^{2}.
3 Tɨ^{3}la^{3} hnó^{32} jná^{13} hi^{3} há^{1} ngɨ^{13} hnoh^{2} hi^{3} Cristo bíh^{1} lɨ́n^{3} Tsá^{2} chín^{1} ñí^{1}con^{2} tsá^{2}ñuh^{2}, hi^{3} jáun^{2} tsá^{2}ñuh^{2} né^{3} lɨ́n^{3} tsá^{2} chín^{1} ñí^{1}con^{2} tsá^{2}mɨ^{3} ñí^{2}cuo^{2} la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́n^{3} jáun^{2} Dió^{32} Tsá^{2} chín^{1} ñí^{1}con^{2} Cristo.
4 Jáun^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} lɨ^{3}ua^{3} jan^{2} tsá^{2}ñuh^{2} jlɨ́^{23} chí^{1} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}liéinh^{32} Dió^{32} ja^{1} ñí^{1} ná^{1}ngɨh^{32} tsá^{2} lɨ́n^{3} cuáh^{32}, ho^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}hléh^{3} jáɨ^{13} hi^{3} cue^{32} Dió^{32} hñu^{3} tsɨ́^{3}, cun^{3}quionh^{3} hi^{3} jmu^{2} tsú^{2} la^{3} jáun^{2}, jmu^{2} tsú^{2} hi^{3} tiá^{2} quien^{2} Tsá^{2} chín^{1} ñí^{1}con^{2} bíh^{1} tsú^{2}.
5 Tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} jan^{2} tsá^{2}mɨ^{3} hi^{3} tiá^{2} jlɨ́^{23} chí^{1} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}liéinh^{32} Dió^{32} né^{3}, ho^{3} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}hléh^{3} jáɨ^{13} hi^{3} cue^{32} Dió^{32} hñu^{3} tsɨ́^{3}, tsá^{2}mɨ^{3} la^{3} hí^{3} siáh^{3} jmu^{2} hi^{3} tiá^{2} quien^{2} tsá^{2}ñuh^{2} ñí^{2}cuo^{2} bíh^{1}, tsá^{2} chín^{1} ñí^{1}con^{2} tsú^{2}. Cun^{3}quionh^{3} la^{3} jáun^{2} dá^{2} má^{2}lɨ́^{3} la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́^{3} hi^{3} má^{2}ná^{1}za^{1} mɨ^{3}láu^{3} nio^{2} bíh^{1} chí^{1} tsú^{2} hi^{3} lin^{1} hi^{3} juón^{1}.
6 Jáun^{2} né^{3}, nɨ́^{1}juáh^{3} jan^{2} tsá^{2}mɨ^{3} tiá^{2} ñí^{1}jlɨ́^{3} chí^{1}, hi^{3} jáun^{2} tɨ^{3} re^{2} bíh^{1} nɨ́^{1}juáh^{3} cu^{3}tsa^{32} zéɨ^{32} tsú^{2} cú^{2}jueh^{32}. Tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} lɨ́n^{23} tsú^{2} hi^{3} hua^{3}heih^{21}

bíh^{1} nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} má^{2}ná^{1}za^{1} chí^{1} tsú^{2}, hi^{3} jáun^{2} tɨ^{3} re^{2} bíh^{1} jlɨ́^{3} tsú^{2} cú^{2}jueh^{32} chí^{1}.

7 Tɨ^{3}la^{3} tsá^{2}ñuh^{2} má^{1}ná^{1}, tiá^{2} ca^{3}tɨn^{1} yáh^{3} hi^{3} jlɨ́^{3} chí^{1}, quí^{1} cun^{3}quionh^{3} hí^{3} bíh^{1} lɨ́^{2}lin^{1} ha^{3} lánh^{3} rón^{32} lɨ́n^{3} Dió^{32}, hi^{3} ha^{3} cónh^{3} tí^{3} hi^{3} quien^{2} tsú^{2} siáh^{3}; tɨ^{3}la^{3} cun^{3}quionh^{3} tsá^{2}mɨ^{3} má^{1}na^{21}, lɨ́^{2}lin^{1} hi^{3} ha^{3} cónh^{3} tí^{3} hi^{3} quien^{2} tsá^{2}ñuh^{2} ñí^{2}cuo^{2} bíh^{1} tsú^{2}.

8 Quí^{1} jmɨ́^{1} ca^{3}jmú^{3} Dió^{32} tsá^{2}ñuh^{2}, tiá^{2} ca^{3}jmú^{3} yáh^{3} tsú^{2} cun^{3}quionh^{3} tsá^{2}mɨ^{3}, tsá^{2}mɨ^{3} bíh^{1} tɨ^{3} lɨn^{3} cun^{3}quionh^{3} tsá^{2}ñuh^{2}.

9 Quí^{1} tsá^{2}mɨ^{3} dá^{2} ca^{3}lɨn^{3} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2}ñuh^{2} bíh^{1}, jun^{3}juáh^{13} tsá^{2}ñuh^{2} yáh^{3} ca^{3}lɨn^{3} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2}mɨ^{3}.

10 Cun^{3}ñí^{1} hi^{3}hliá^{2} ca^{3}tɨ^{21} hi^{3} nɨ́^{2} bíh^{1}, jɨ^{3} hi^{3} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} siáh^{3} tsá^{2}cuú^{2} tsá^{2}ta^{3} Dió^{32}, hi^{3} jáun^{2} tsá^{2}mɨ^{3} ca^{3}tɨn^{1} jmu^{3} lin^{1} hi^{3} zian^{2} tsá^{2} chín^{1} ñí^{1}con^{2} tsú^{2} cun^{3}quionh^{3} hi^{3} jlɨ́^{3} tsú^{2} jáun^{2} chí^{1}.

11 Tɨ^{3}la^{3} uá^{1} jáun^{2} la^{3} jáun^{2} né^{3}, tá^{1}la^{3} ziáun^{2} dí^{2} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2}, tiá^{2} lɨ́^{13} yáh^{3} ma^{3}zian^{32} tsá^{2}mɨ^{3} ñí^{1}con^{2} tsá^{2}ñuh^{2}, sa^{3}jun^{3} lɨ́^{13} ma^{3}zian^{32} tsá^{2}ñuh^{2} ñí^{1}con^{2} tsá^{2}mɨ^{3}.

12 Quí^{1} uá^{1}jinh^{1} tson^{2} bíh^{1} cu^{3}tí^{3} hi^{3} cun^{3}quionh^{3} tsá^{2}ñuh^{2} bíh^{1} ca^{3}lɨn^{3} tsá^{2}mɨ^{3} jmɨ́^{1} la^{3}ñí^{1} jmɨ́^{1}tin^{2}, ja^{3}bí^{1} la^{3} jáun^{2} bí^{1} siáh^{3} tson^{2} hi^{3} ta^{3}né^{32} tsá^{2}ñuh^{2} lɨ́^{2}zian^{2} hñu^{3} héin^{1} hñu^{3} tsɨ́^{3} tsá^{2}mɨ^{3} bíh^{1}; tɨ^{3}la^{3} la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} jáun^{2} né^{3}, ja^{32} ñí^{1}con^{2} Dió^{32} bíh^{1}.

13 Sá^{1}nɨ́^{2} hniauh^{2} dúh^{1} náh^{2} honh^{2} hmóu^{32} nɨ́^{1}juáh^{3} re^{2} jniá^{3} hi^{3} tsá^{2}mɨ^{3} liéinh^{32} Dió^{32} ta^{3} tiá^{2} chí^{1}jlɨ^{32} chí^{1}.

14 Né^{32} né^{3}, nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} la^{3} cuó^{2} chí^{1} tsá^{2}ñuh^{2},

jmɨ́¹ tsɨ́³ hmóu³² bíh¹ dí² juáh³ hi³ cáun² hi³
hua³heih²¹ bíh¹ jaun³²;
15 tɨ³la³ hi³ ca³tɨn¹ tsá²mɨ³ né³, tɨ³ jlánh¹ bíh¹ re²
jniá³ nɨ́¹juáh³ hi³ cuó² chí¹ tsú². Hi³ jáun² bíh¹ cuó²
chí¹ tsá²mɨ³ quí¹ hi³ jáun² lɨ́¹³ ná¹jlɨ³² chí¹ bíh¹ tsú².
16 Tɨ³la³ nɨ́¹juáh³ zian² ma³ jan² tsá² hnió³ hi³
quiu³ táɨnh³ jáɨ¹³ nɨ́² quiúnh¹ jnoh¹, hniáuh³² lɨ³ ñi³²
tsú² hi³ sa³jun³ jnoh¹, sa³jun³ tsá² ná¹lɨ́n³ cuáh³²
quioh²¹ Dió³² yáh³ ná¹ngɨ²³ la³ siáh³.

Nɨ́¹ má¹ca³ngɨh³² tsú² hi³ cuh³ má³² hɨ́en¹, tiá²
jmu² tsú² la³ cun³ jmɨ́¹ ca³tɨ²¹

17 Jáun² né³, ca³tɨ²¹ hi³ juah²¹ jná¹³ lá², tiú²uú²
lɨ́¹³ yáh³ hi³ lieh¹ jná¹³ hnoh² jú¹ re² jú¹ tɨn², quí¹
la³jmɨ́¹ lɨ́³ hi³ tɨ³ lɨ³mí¹ quí¹ hlianh²¹ bíh¹ hnoh²
nɨ́¹juáh³ nɨ́¹ má¹ca³cuú² ca³ngɨh³² náh², cha³ jmɨ́¹
má¹chuh²¹ náh² jmɨ́¹ honh².
18 Quí¹ la³ñí¹ la³ján³ má²ca³záɨ³ jná¹³ tsáu² hi³
nɨ́¹juáh³ nɨ́¹ má¹ca³cuú² ca³ngɨh³² náh², sa³ ná¹tsoh³
bíh¹ hnoh² jmuh³² ja¹ quián¹³ hmóu³²; hi³ jná¹³ né³
len³ hi³ míh¹ tiá² tson² bíh¹ la³ nɨ́².
19 Já¹ ho³ sa³ la³ nɨ́² la³ ca³tɨ²¹ lɨ́¹³ bíh¹ ja¹ quián¹³
hnoh², hi³ jáun² lɨ³ lin¹ hin² bí¹ tsánh² cu³tí³ zian²
la³ cun³ hi³ tɨ³² tsɨ́³ Dió³².
20 Tɨ³la³ la³ cun³ hi³ chá²zinh³ ca³tɨ²¹ hi³hliá²
ná¹tsoh³ náh² jáun² né³ lɨ́³ la³ lá²: Má³² hi³ cuh³²
náh² nɨ́¹ má¹ca³ngɨh³² náh² jáun², jun³juáh¹³ uú²
má³² hi³ ca³tɨn¹ Tɨ³² Juo¹³ yáh³ dí² jaun³².
21 Quí¹ nɨ́¹ má¹tɨ³ ñí¹ cúh¹³ náh² má³², ma³ quin³²
ma³ jan³² bíh¹ náh² cáun² tá²chi²¹ ma³liauh²¹ hi³

cuh^{32} náh^{2} má^{32} hi^{3} ná^{1}quiánh^{1}, hi^{3} tá^{1}la^{3} ma^{3} jan^{2} né^{3} tionh^{2} ñí^{1}cuóunh^{21} ta^{3}la^{3} jáun^{2}; hi^{3} ma^{3} jan^{2} né^{3}, sa^{3} ca^{3}la^{3} ñí^{1} ca^{3}lɨ^{3} hen^{2} máh^{3} cú^{2} hɨ́nh^{23}.

22 ¿Tiá^{1} la^{3} zia^{32} hñuh^{32} hnoh^{2} ñí^{1} jmɨ́^{1} lɨ́^{13} cuá^{1}cú^{1} cuá^{1}hính^{3} náh^{2} tín^{2} ca^{3}lá^{2}? Cun^{3}quionh^{3} la^{3} nɨ́^{2} dá^{2} má^{2}jmuh^{32} náh^{2} lin^{1} hi^{3} tiá^{2} quiú^{2} tiá^{2} jéin^{23} náh^{2} tsá^{2} má^{2}lɨ́n^{3} cuáh^{32} quioh^{21} Dió^{32} bíh^{1}, hi^{3} chin^{23} náh^{2} hua^{3}heih^{21} tsá^{2} tia^{3}mii^{2}. Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, ¿he^{3} dá^{2} juo^{13} jná^{13} hnoh^{2}? ¿Hí^{1} lɨ́^{13} lieh^{1} jná^{13} hnoh^{2} jú^{1} re^{2} jú^{1} tɨn^{2}? ¡Tiá^{2} jáun^{2} yáh^{3}!

Má^{32} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2}
(Mateo 26:26-29; Marcos 14:22-25; Lucas 22:14-20)

23 Quí^{1} hnga^{2} bíh^{1} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2} ca^{3}hɨ́e^{3} jná^{13} la^{3} cun^{3} hi^{3} ca^{3}ma^{3}ta^{13} jná^{13} jáun^{2} hnoh^{2}. La^{3} lá^{2} lɨ^{3}: Jmɨ́^{1} cá^{1}chó^{21} jmáɨ^{1} cáun^{2} tɨ^{3} ca^{3}niéi^{2} hi^{3} má^{2}tsa^{3}hnáɨ^{1} Jesús Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2}, ca^{3}zanh^{3} tsú^{2} *hí^{3} cuú^{2}miih^{21} hi^{3} ca^{3}cuéh^{3} tiá^{1}hmah^{1} Dió^{32}.

24 Jmɨ́^{1} má^{2}lɨ́^{2}cuéh^{32} jáun^{2} tiá^{1}hmah^{1} Dió^{32} né^{3}, ca^{3}ca^{3} hí^{3} jáun^{2}, hi^{3} jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}: “Quɨéɨh^{3} náh^{2}, quí^{1} hi^{3} lá^{2} bíh^{1} ngú^{3} quion^{21} jná^{13} hi^{3} cuen^{21} jná^{13} huen^{2} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} hnoh^{2}. Cun^{3}quionh^{3} hi^{3} jmúh^{13} náh^{2} la^{3} lá^{2} jmɨ́^{1} tsú^{2} jmɨ́^{1} ja^{32}, chau^{13} honh^{2} náh^{2} jná^{13}”.

25 Ja^{3}bí^{1} la^{3} jáun^{2} bí^{1} siáh^{3} ca^{3}jmú^{3} tsú^{2} quioh^{21} copa jmɨ́^{1} má^{2}laɨh^{32} má^{32}; jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}: “Cun^{3}quionh^{3} copa lá^{2} bíh^{1} má^{2}lin^{1} hi^{3} má^{2}ca^{3}lɨ^{3} quien^{2} cáun^{2} nió^{32} hmaɨ^{21} cun^{3}quionh^{3} jmɨ́^{2}hán^{1} jná^{13}. Jáun^{2} hính^{3} náh^{2} hi^{3} cháu^{1} náh^{2} honh^{2} hi^{3}

ca^{3}tɨn^{1} jná^{13} la^{3} ma^{3} quin^{32} la^{3} ma^{3} cu^{3} jéin^{32} húh^{13}
náh^{2}”.
26 Hi^{3} jáun^{2} la^{3} jáun^{2} bíh^{1} lɨ́^{3}, hi^{3} hnoh^{2} ná^{1}má^{2}lih^{21}
hi^{3} ca^{3}jun^{3} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2} ma^{3} quin^{32} la^{3} ma^{3} cu^{3}
jéin^{32} hi^{3} cúh^{13} náh^{2} hí^{3} jɨ^{3} hi^{3} húh^{13} náh^{2} siáh^{3}
hi^{3} ha^{21} copa jáun^{2}, ca^{3}la^{3} tɨ^{3} ñí^{1} cá^{1}chó^{21} jmáɨ^{1} hi^{3}
cuánh^{32} tsú^{2} siáh^{3}.

He^{3} lánh^{3} ca^{3}tɨ^{21} jmu^{3} tsú^{2} má^{32} quioh^{21} Tɨ^{32} Juo^{13}
dí^{2}

27 Jáun^{2} né^{3}, lɨ^{3}ua^{3} jan^{2} tsá^{2} cúh^{2} hí^{3} jɨ^{3} hi^{3} hɨ́nh^{23}
siáh^{3} jmɨ^{2} ráu^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2} ta^{3} tiá^{2} jmɨ́^{1}
tiá^{2} tsɨ́^{3}, cun^{3}quionh^{3} la^{3} jáun^{2} bíh^{1} má^{2}rá^{1}can^{2} tsú^{2}
hi^{3} ca^{3}táɨn^{2} jmɨ́^{2}hán^{1} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2}, jɨ^{3} hi^{3} ca^{3}jun^{3}
tsú^{2} siáh^{3}.
28 Cun^{3}ñí^{1} hi^{3} jáun^{2} né^{3}, ma^{3} quin^{32} ma^{3} jan^{32}
tsáu^{2} hniáuh^{32} chu^{3} ñih^{3} jmɨ́^{1} tsɨ́^{3} hnga^{2} ñeh^{2} bíh^{1} hi^{3}
cuh^{3} tsú^{2} hí^{3} jɨ^{3} hi^{3} hɨ́nh^{3} tsú^{2} jmɨ^{2} ráu^{3} nɨ́^{2} siáh^{3}.
29 Quí^{1} nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} cáun^{2} lɨ́^{1} cú^{2} lɨ́^{1} hɨ́nh^{23} má^{32}
jáun^{2} ta^{3} tiá^{2} má^{2}ca^{3}lɨ́n^{13} tsú^{2} hi^{3} má^{32} jáun^{2} lɨ́^{3}
la^{3}juah^{21} dúh^{1} hnga^{2} bíh^{1} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2}, cun^{3}quionh^{3}
hi^{3} lɨ́^{1} cú^{2} lɨ́^{1} hɨ́nh^{23} la^{3} jáun^{2} bí^{1} tsú^{2} má^{2}jmu^{2} hi^{3}
tá^{1}tsɨn^{1} cáun^{2} héih^{32} hlah^{3}.
30 Cun^{3}ñí^{1} hi^{3} jáun^{2} bíh^{1}, juóun^{32} hnoh^{2} ná^{1}tsáun^{1}
náh^{2} jɨ^{3} hi^{3} má^{2}huán^{1} náh^{2} siáh^{3}, hi^{3} hí^{1} ca^{3}la^{3} tɨ^{3}
má^{2}cá^{2}tsan^{3} yáh^{3} siáh^{3} ma^{3} jan^{2} hnoh^{2}.
31 Tɨ^{3}la^{3} sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} chú^{1} ñih^{21} dí^{2} re^{2} jmɨ́^{1} tsɨ́^{3}
hmóu^{32} né^{3}, jáun^{2} tiá^{2} jmɨ́^{1} ra^{3}tsa^{2} yáh^{3} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2}
héih^{32}.
32 Tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}ma^{3}tsau^{13} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2}
má^{1}ná^{1}, jáun^{2} jeinh^{21} bíh^{1} jmɨ́^{1} tsɨ́^{3} dí^{2} tɨ^{3} ñí^{1}con^{2}

tsú², hi³ jáun² tiá² tá¹tsa¹ dí² héih³² hlah³ cu³tsa³²
quiúnh¹ dí² tsá² zian² cun³ tɨn² tsɨ́³ hmóu³².

33 Jáun² né³ reh², nɨ́¹juáh³ nɨ́¹ má¹ca³ngɨh³² náh²
hi³ cúh¹³ náh² má³² hi³ ca³tɨn¹ Tɨ³² Juo¹³ dí², jan²¹
náh² tín² tsá²ján² tsá²ján².

34 Nɨ́¹juáh³ zian² ma³ jan² tsá² má²ñí¹cuóunh²¹
lɨ́n³², cuɨ́¹ jmu¹ tsú² tín² má³² hñú¹³, hi³ jáun² tiá²
lɨ³ zia³² he³ ca³tɨ²¹ ma³tsau¹³ Dió³² nɨ́¹ má¹ca³cuú²
ca³ngɨh³² náh² jáun². Jáɨ¹³ ñí¹ hná¹ nɨ́² né³
ñí¹ma³ré¹³ jná¹³ nɨ́¹ má¹cá²chó³² ná¹ hi³ ñí¹jɨe¹ ná¹
hnoh².

12

Pí³ hi³ cue³² Jmɨ́²chí³ Chun¹
(Romanos 12:3-8; Efesios 4:7-16; 1 Pedro 4:8-11)

1 Hi³ jáun² né³ reh², cuɨ́¹ hléh¹³ jná¹³ ta³né³²
ca³tɨ²¹ hi³ ca³ngah³ hnoh² jáun² ca³tɨ²¹ la³ cun³ pí³
hi³ cue³² Jmɨ́²chí³ Chun¹ ñí¹con² ma³ quin³² ma³
jan³² tsáu², quí¹ tiá² hnó³² jná¹³ hi³ tionh² náh²
ná¹cáun¹.

2 Re² lɨ́n³² bíh¹ ñíh¹ hnoh², hi³ jmáɨ¹ hi³ tiá² jmɨ́¹
má²tanh²³ náh² ta²¹ Dió³², cáun² lɨ́¹ ca³lɨ³can² náh²
hi³ jmɨ́¹ ma³quien¹³ náh² dió³² tsá² láɨn¹ tsá² tiá²
hleh³².

3 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ hnó³² jná¹³ hi³ lɨ³
ñíh¹³ hnoh² ta³né³², hi³ hí¹ jan² yáh³ tsá² chú²
juóun³² Jesús tiá² lɨ́¹³ hléh³² cun³quionh³ pí³ quioh²¹
Jmɨ́²chí³ joh¹ Dió³², hi³ sa³jun³ hí¹ jan² yáh³ tiá² hin²
lɨ́¹³ juáh³ hi³ Jesús lɨ́n³ Tɨ³² Juo¹³, nɨ́¹juáh³ tiá² la³

dí¹hleh³² yáh³ tsú² cun³quionh³ pí³ quioh²¹ Jmɨ́²chí³
Chun¹.
4 Zia³² bíh¹ hliáun³ ñí¹ pí³ hi³ lɨ́¹³ lɨ³ hiáuh³ tsáu²,
tɨ³la³ jan² bíh¹ Jmɨ́²chí³ Tsá² cue³².
5 Ja³bí¹ la³ jáun², uá¹jinh¹ zia³² hliáun³ ñí¹ he³
lánh³ rón³² lɨ́¹³ ma³cón³² tsú² raɨnh²¹, tɨ³la³ ñí¹con²
jan² Juo¹³ bíh¹ dí² ja³² la³jɨ́³² hi³ jáun².
6 Hi³ ja³bí¹ zia³² siáh³ hliáun³ ñí¹ pí³ hi³ lɨ́¹³ hiáuh³
tsá² jmu³ tá¹³ Dió³², tɨ³la³ ñí¹con² jan² Dió³² bíh¹ ja³²
la³jɨ́³² hi³ jáun².
7 Jáun² né³, tiu³nio² lɨ́²lin¹ bíh¹ hi³ quionh³
tsú² Jmɨ́²chí³ Chun¹ ma³ quin³² ma³ jan³², hi³
jáun² lɨ́²zia³² he³ cun³quionh³ má²hon³ tsú² tsá²ján²
tsá²ján².
8 Jmɨ́²chí³ hí³ bíh¹ cue³² pí³ ñí¹con² ma³ jan² tsáu²
hi³ tɨn² hléh³² ca³la³ hi³ quiáh¹ lɨ́n³² tsɨ́³; hi³ ñí¹con²
ma³ jan² né³, Jmɨ́²chí³ hí³ bíh¹ siáh³ cue³² pí³ hi³ tɨn²
hléh³² la³juah²¹ dúh¹ tsá² ñí² tsá² lieih²¹ cu³tí³.
9 Hnga² Jmɨ́²chí³ hí³ bíh¹ siáh³ jmu² hi³ zian² tsá²
tɨn² cha³² cáun² tsɨ́³ ñí¹con² Dió³², hi³ ma³ jan² né³
hiáuh²³ pí³ hi³ lɨ́¹³ jmah³ tsá² tsáun¹.
10 Ma³ jan² tsáu² hiáuh²³ siáh³ pí³ hi³ lɨ́¹³ jmu³
hua³jueh³², hi³ ma³ jan² né³ hiáuh²³ pí³ hi³ lɨ́¹³
hléh³² jáɨ¹³ hi³ cue³² Dió³² hñu³ tsɨ́³. Ma³ jan²
tsáu² hiáuh²³ pí³ hi³ tɨn² chu³ ñɨh³ he³ ñí¹ jmɨ́²chí³
ná¹quian³² ma³ quin³² ma³ jan³² tsáu², nɨ́¹juáh³
Jmɨ́²chí³ Chun¹ ho³ jmɨ́²chí³ hláɨnh¹. Zian² siáh³
tsá² hiáuh²³ pí³ hi³ lɨ́¹³ hléh³² hliáun³ ñí¹ jú¹jma²; hi³
ca³lɨ³í¹ zian² siáh³ tsá² hiáuh²³ pí³ hi³ lɨ́¹³ záɨ³² jáɨ¹³

hi³ má²lɨ́²hléh³² jáun² tsá² jan² hí³.

11 Tɨ³la³ la³jɨ́³² bíh¹ hi³ nɨ́², jmu² jan² tán¹ Jmɨ́²chí³
Chun¹ bíh¹, Tsá² tsóh²³ ma³ quin³² ma³ caun³² pí³
ñí¹con² tsáu² la³ cun³ hi³ hnió³ hnga².

La³jáɨ³² bíh¹ dí² ná¹láɨ³ la³jmɨ́¹ lɨ́³ ñí¹ pih²¹ ñí¹ siún¹ quioh²¹ jan² tsáu²

12 Hi³ jáun² né³, hliáun³ bíh¹ ñí¹ pih²¹ ñí¹ siún¹
zia³² quioh²¹ jan² tsáu², hi³ uá¹jinh¹ hliáun³ hi³
pih²¹ hi³ siún¹ jáun², tɨ³la³ jan² tsáu² bíh¹ lɨ́³ cun³
ñí¹ la³jɨ́³² hi³ jáun². Ja³bí¹ la³ nɨ́² uá²jaɨ³² lɨ́³ quioh²¹
Cristo.

13 Quí¹ la³ cun³ jmɨ́¹ cáun³ dí² jáun² jmáɨ²
cun³quionh³ Jmɨ́²chí³ Chun¹, ca³la³ jáɨ³² bíh¹ dí²
ca³lan³ la³juah²¹ dúh¹ jan² tsáu². Jáun² la³jáɨ³² dí²
má²ná¹láɨ³ la³juah²¹ dúh¹ ñí¹ pih²¹ ñí¹ siún¹ quioh²¹
Cristo, uá¹ hi³ tsá² *judíos ho³lá²dá² *tsá²cá²jo²¹,
uá¹ hi³ *tsá² má²dí¹hlánh¹ uá¹ hi³ tsá² zian² hi³
ca³tɨn¹ hnga²; quí¹ jan² tán¹ Jmɨ́²chí³ hí³ bíh¹
má²ca³hen¹³ dí² la³jáɨ³².

14 Né³² né³, jun³juáh¹³ cá² ñí¹ yáh³ hi³ lɨ́n³ tsú²
tá¹ jan², quí¹ hliáun³ lɨ́n³² bíh¹ ñí¹ pih²¹ ñí¹ siún¹
quioh²¹ tsáu² zia³² hi³ jmu² ma³ quin³² ta²¹.

15 Quí¹ sá¹jmɨ́¹ hi³ ta³ tsú² juáh³ la³ lá²:
“Jun³juáh¹³ cuo² yáh³ tsú² lɨ́n³ jná¹³, hi³ jáun²
tiá² lɨ́n³ yáh³ jná¹³ cáun² hi³ ca³tɨn¹ tsáu²”, ¿hí¹
cun³quionh³ hi³ má²lɨ́²juáh³ la³ nɨ́² ta³ tsú², lɨ́¹³ hi³
tiú²uú² chí¹hma² quioh²¹ tsú²? ¡Tiá² jáun² yáh³!

16 Ho³ nɨ́¹juáh³ cuá¹ tsú² siáh³ ca³juáh³ la³ lá²:
“Tiá² mɨ́¹ñí¹ tsú² lɨ́n³ yáh³ jná¹³, hi³ jáun² tiá² lɨ́n³
yáh³ jná¹³ cáun² hi³ quioh²¹ jan² tsáu²”; tɨ³la³ ¿hí¹

cun³quionh³ hi³hliá² má²lɨ́²juáh³ la³ nɨ́² siáh³ cuá¹
tsú², tiú²uú² la³ chí¹hma² quioh²¹ tsá² hí³?
17 Quí¹ sá¹jmɨ́¹ tá¹ jan² dí² lɨ́³ jmáh³la³ mɨ́¹ñí¹ dúh¹,
hi³ jáun² ¿he³ bí¹ lánh³ rón³² jmɨ́¹ lɨ́¹³ náɨ¹³ dí²? Ho³
sá¹jmɨ́¹ tá¹ jan² dí² lɨ́³ jmáh³la³ cuá¹, ¿he³ bí¹ lánh³
rón³² jmɨ́¹ lɨ́¹³ jmáh¹³ dí²?
18 Tɨ³la³ Dió³² má¹ná¹, ca³jmú³ hi³ ma³ quin³² ma³
caun³² hi³ pih²¹ hi³ siún¹ quiú¹³ dí² ná¹tsɨ²¹ la³ cun³
ñí¹ ca³tɨ²¹, la³ cun³ rón³² ñí¹ ca³lɨ³hnió³ hnga² Dió³²
jmu³.
19 Quí¹ sá¹jmɨ́¹ tá¹ jan² tsú² lɨ́³ cá² ñí¹ dúh¹, hi³
jáun² hí¹juáh³ tiú²uú² jmɨ́¹ lin¹ yáh³ hi³ tsáu² tsú².
20 Hi³ jáun² la³ cun³ lɨ́³ jáun² má¹na²¹, uá¹jinh¹
zia³² hliáun³ ñí¹ pih²¹ ñí¹ siún¹ quioh²¹ tsú², jan²
tsáu² bíh¹ lɨ́³ la³ cun³ ñí¹ jɨ³lɨ³² hi³ jáun².

21 Quí¹ mɨ́¹ñí¹ tsú² tiá² lɨ́¹³ yáh³ záɨh³² cuo² tsú²
la³ lá²: “Tiá² lin¹ hniah³ yáh³ hnú² ñí¹con² jná¹³”;
hi³ sa³jun³ chí¹ tsú² lɨ́¹³ záɨh³² ta³ tsú² la³ lá²: “Tiá²
lin¹ lɨ³hniah²³ yáh³ hnoh² ñí¹con² jná¹³”.
22 Quí¹ ñí¹ láɨ²³ dí² hi³ jlánh¹ bíh¹ háɨnh¹³ tsáunh¹
quiú¹³ dí², ñí¹ jáun² bíh¹ tɨ³ jlánh¹ bí¹ lɨ́²hniáuh³²;
23 hi³ ñí¹ tiá² nga³ tɨ³² tsɨ́³ dí² né³, ñí¹ jáun² bíh¹ tɨ³
jlánh¹ re² jmu³² dí² hua³hí¹³. Hi³ nɨ́¹juáh³ ñí¹ láɨ²³
dí² hi³ tiá² re² jniá³ quiú¹³ dí² né³, ñí¹ jáun² bíh¹ tɨ³
jlánh¹ jlɨ́²³ dí²,
24 cáun² hi³ tiá² lin¹ jmu³² dí² ñí¹con² lɨ³ua³ cáun²
hi³ láɨ²³ dí² hi³ chú³² jniá³ quiú¹³. La³ nɨ́² bíh¹
ca³jmú³ Dió³² hi³ ñí¹ pih²¹ ñí¹ siún¹ ñí¹ tiá² nga³
je²³ dí² quiú¹³, tɨ³ jlánh¹ bíh¹ ma³quien¹³ dí² má¹lɨ³²

jáun^{2}.

25 Cun^{3}ñí^{1} hi^{3} jáun^{2} né^{3}, tiá^{2} zia^{32} yáh^{3} jáɨ^{13} hi^{3} ma^{3}zian^{32} hi^{3} pih^{21} hi^{3} siún^{1} jáun^{2} ñí^{1}con^{2} hi^{3} cáun^{2} hi^{3} cáun^{2}, tɨ^{3}la^{3} ma^{3} quin^{32} ma^{3} caun^{32} hi^{3} jáun^{2} má^{1}na^{21}, jmu^{2} bíh^{1} zian^{2} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} raɨnh^{21}.

26 Cun^{3} ñí^{1} hi^{3} jáun^{2} bíh^{1}, nɨ́^{1}juáh^{3} cáun^{2} ñí^{1} uóu^{21} quioh^{21} tsú^{2}, la^{3}jɨ́^{32} bíh^{1} hi^{3} ñí^{1} hná^{1} nɨ́^{2} má^{2}tso^{2} uá^{2}jaɨ^{32} tsɨ́^{3}; hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} cáun^{2} ñí^{1} pih^{21} quioh^{21} tsú^{2} jlánh^{1} ca^{3}lɨ^{3} quien^{2}, hi^{3} jáun^{2} la^{3}jɨ́^{32} bíh^{1} siáh^{3} ñí^{1} hná^{1} nɨ́^{2} má^{2}hiún^{2} uá^{2}jaɨ^{32} tsɨ́^{3}.

27 Jáun^{2} né^{3}, ma^{3} quin^{32} ma^{3} jan^{32} bíh^{1} hnoh^{2} ná^{1}lɨ́n^{3} náh^{2} ñí^{1} pih^{21} ñí^{1} siún^{1} la^{3} jáun^{2} quioh^{21} Cristo.

28 La^{3} jáun^{2} bíh^{1} lɨ́^{3}, hi^{3} jáun^{2} ma^{3} quin^{32} ma^{3} jan^{32} tsá^{2} lɨn^{3} cuáh^{32} má^{2}ca^{3}cué^{3} Dió^{32} ma^{3} cáun^{2} ta^{21} hi^{3} lɨ́^{13} jmu^{3} tsú^{2}. La^{3}ñí^{1} la^{3}ján^{3} zian^{2} tsá^{2} ná^{1}lɨ́n^{3} *tɨ^{32} tsá^{2} quian^{32} jë^{1} Dió^{32}; ñí^{1} má^{2}tun^{3} né^{3}, zian^{2} tsá^{2} ná^{1}lɨ́n^{3} *tɨ^{32} jë^{1} Dió^{32}; ñí^{1} má^{2}hnɨ^{32} né^{3} zian^{2} tsá^{2} ná^{1}lɨ́n^{3} tɨ^{32} tsá^{2} má^{2}tɨn^{2} tsáu^{2}. Ñí^{1} hná^{1} nɨ́^{2} né^{3} zian^{2} siáh^{3} tsá^{2} má^{2}quian^{32} pí^{3} hi^{3} jmu^{2} hua^{3}jueh^{32}, tsá^{2} jmah^{23} tsá^{2} tsáun^{1}, tsá^{2} má^{2}hon^{3} tsáu^{2} siáh^{3}, tsá^{2} quian^{32} ñí^{1} juɨ^{32} quioh^{21} cuáh^{32}; hi^{3} má^{1}lɨ^{32} jáun^{2} né^{3}, zian^{2} tsá^{2} hiáuh^{23} pí^{3} hi^{3} hléh^{32} jú^{1}jma^{2} siáh^{3} nɨ́^{2} siáh^{3}.

29 Jáun^{2} né^{3}, ¿hí^{1} la^{3}jɨ́n^{32} tsú^{2} ná^{1}lɨ́n^{3} tɨ^{32} tsá^{2} quian^{32} jë^{1} Dió^{32} dúh^{1}? ¿Hí^{1} la^{3}jɨ́n^{32} tsáu^{2} ná^{1}lɨ́n^{3} tɨ^{32} jë^{1} Dió^{32}? ¿Hí^{1} la^{3}jɨ́n^{32} ná^{1}lɨ́n^{3} tɨ^{32} tsá^{2} má^{2}tɨn^{2} tsáu^{2}? Ho^{3} ¿hí^{1} la^{3}jɨ́n^{32} tsáu^{2} quian^{32} pí^{3} hi^{3} jmu^{2} hua^{3}jueh^{32}?

30 ¿Hí^{1} la^{3}jɨ́n^{32} tsáu^{2} hiáuh^{23} pí^{3} hi^{3} jmah^{3} tsá^{2}

tsáun^{1}? ¿Hí^{1} la^{3}jɨ́n^{32} quian^{32} pí^{3} hi^{3} hléh^{32} jú^{1}jma^{2} siáh^{3}? ¿Hí^{1} la^{3}jɨ́n^{32} tsáu^{2} quian^{32} pí^{3} hi^{3} zaɨ^{32} jáɨ^{13} quioh^{21} tsá^{2} má^{2}lɨ́^{2}hléh^{32} jáun^{2} jú^{1}jma^{2} siáh^{3} dúh^{1}? ¡Tiá^{2} jáun^{2} yáh^{3}!

31 Tɨ^{3}la^{3} hnoh^{2} hniáuh^{32} jmúh^{13} dí^{1}quian^{1} bíh^{1} hi^{3} hián^{13} náh^{2} hi^{3} jlánh^{1} bíh^{1} chu^{21} hi^{3} cué^{32} Dió^{32}.

Tɨ^{3}la^{3} ñí^{1} ca^{3}la^{3} jɨ́^{32} hi^{3} nɨ́^{2} né^{3}, zia^{32} bíh^{1} cónh^{3}í^{1} cáun^{2} hi^{3} jlánh^{1} bíh^{1} quien^{2} hi^{3} hnó^{32} jná^{13} hɨ́e^{13} ñí^{1} hná^{1} lá^{2}.

13

Hi^{3} hnáu^{3} tsú^{2}

1 La^{3} lá^{2} lɨ́^{3}, nɨ́^{1}juáh^{3} ñí^{1}con^{2} jná^{13} la^{3} zia^{32} pí^{3} hi^{3} hléh^{23} hliáun^{3} ñí^{1} jú^{1}jma^{2} quioh^{21} tsá^{2}mɨ^{3}cuóun^{2} la^{3} má^{2}quionh^{3} jɨ^{3} jë^{1} tsá^{2}cuú^{2} tsá^{2}ta^{3} Dió^{32} siáh^{3}, tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} tiá^{2} hin^{2} la^{3} hno^{3} yáh^{3} jná^{13} má^{1}lɨ^{32} jáun^{2}, jáun^{2} la^{3} jáun^{2} má^{2}lin^{1} hi^{3} lɨ́n^{3} jná^{13} la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́^{3} cáun^{2} tsɨ́^{1} cú^{1}jen^{2} hi^{3} lɨ́^{1} quí^{1} lɨ́^{1} hín^{1} pa^{3}ɨ^{3}jua^{3} bíh^{1}, ho^{3}lá^{2}dá^{2} cáun^{2} tsɨ́^{1} mí^{1}ñí^{2} chéin^{3} hi^{3} lɨ́^{1} hín^{1} cú^{2}pá^{1} cú^{2}chánh^{1}.

2 Hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} jná^{13} la^{3} lɨ́n^{3} ná^{1} *tɨ^{32} jë^{1} Dió^{32}, ho^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} cuo^{2} ná^{1} ca^{3}la^{3} jɨ́^{32} jú^{1} ná^{1}hmá^{1} ná^{1}jnɨ́^{1} quioh^{21} Dió^{32} jɨ^{3} hi^{3} há^{2} ngɨ^{23} ná^{1} ca^{3}la^{3} jɨ́^{32}, ho^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} nio^{2} siáh^{3} cáun^{2} tsɨn^{32} ná^{1} hi^{3} hí^{1} ca^{3}la^{3} tɨ^{3} lɨ́^{13} quin^{13} jná^{13} cáun^{2} máh^{3} ñí^{1} zeh^{1} hi^{3} zíh^{13} ná^{1} ñí^{1} siáh^{3}, tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} tiá^{2} hin^{2} la^{3} hno^{3} yáh^{3} jná^{13} má^{1}lɨ^{32} jáun^{2}, hi^{3} jáun^{2} hí^{1} cáun^{2} yáh^{3} tiá^{2} lin^{1} ñí^{1} jmu^{3} ta^{21} jná^{13}.

3 Hi^{3} uá^{1}jinh^{1} tsoh^{21} jná^{13} ca^{3}la^{3} jɨ́^{32} hi^{3} zia^{32} quion^{21}, ho^{3} uá^{1}jinh^{1} hí^{1} ca^{3}la^{3} tɨ^{3} huen^{2} jná^{13}

ca^{3}jɨenh^{21} hi^{3} cón^{32} ná^{1} cáun^{2} ja^{1} sɨ́^{2}, tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} tiá^{2} hin^{2} la^{3} hno^{3} yáh^{3} jná^{13} má^{1}lɨ^{32} jáun^{2}, jáun^{2} tiá^{2} lin^{1} ñí^{1} jmu^{3} ta^{21} hí^{1} cáun^{2} yáh^{3} hi^{3} jmu^{2} jná^{13} la^{3} jáun^{2}.

4 Tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} hnio^{3} tsáu^{2} né^{3}, tsá^{2} la^{3} hí^{3} lɨ́n^{3} tsá^{2} jmu^{2} juenh^{2} tsɨ́^{3} bíh^{1}, tsá^{2} ja^{32} mií^{3} tsɨ́^{3}, tsá^{2} tiá^{2} uóu^{32} tsɨ́^{3}, tsá^{2} tiá^{2} jmu^{2} quien^{2} hnga^{2}, sa^{3}jun^{3} jmu^{2} tsú^{2} tonh^{2}.

5 Ja^{3}bí^{1} tsá^{2} la^{3} hí^{3} tiá^{2} tɨn^{2} yáh^{3} jú^{1} hlah^{3}. Tiá^{2} lɨ́n^{3} yáh^{3} tsú^{2} jan^{2} tsá^{2} cáun^{2} lɨ́^{1} hnió^{3} hi^{3} ma^{3}hiún^{2} tsɨ́^{3} hnga^{2}, sa^{3}jun^{3} lɨ́n^{3} tsú^{2} jan^{2} tsá^{2} chéi^{3} tsɨ́^{3}, hi^{3} sa^{3}jun^{3} nióh^{32} tsú^{2} hua^{3}hí^{13} ha^{3} cónh^{3} tí^{3} hi^{3} jmu^{2} tsáu^{2} ñí^{1}con^{2}.

6 Tsá^{2} la^{3} hí^{3} tiá^{2} má^{2}hiún^{2} yáh^{3} tsɨ́^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} ca^{3}quiúnh^{32} tsáu^{2} hi^{3} hlah^{3}, tɨ^{3}la^{3} tsá^{2} hí^{3} dá^{2} lɨ́^{2}hiún^{2} tsɨ́^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} jú^{1} tson^{2} bíh^{1} la^{3} ca^{3}cah^{13} jmáɨ^{1}.

7 Tsá^{2} hnio^{3} tsáu^{2} né^{3}, tiá^{2} chú^{2} tiá^{2} ja^{32} yáh^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} raɨnh^{21}. La^{3} má^{2}nio^{2} jáun^{2} bíh^{1} cáun^{2} tsɨ́^{3} tsú^{2} ñí^{1}con^{2} raɨnh^{21}, hi^{3} hen^{2} siáh^{3} tsɨ́^{3} tsú^{2} ñí^{1}con^{2} tsáu^{2}, jɨ^{3} hi^{3} tion^{2} tsú^{2} siáh^{3} tsɨ́^{3} jɨ^{3}lɨ^{32}.

8 Quí^{1} hi^{3} hnáu^{3} tsú^{2} tiá^{2} tón^{32} jmáɨ^{1} tsa^{3}hín^{3} yáh^{3}. Chau^{21} bíh^{1} jmáɨ^{1} táuh^{3} hi^{3} cue^{32} Dió^{32} jáɨ^{13} hñu^{3} tsɨ́^{3} tsáu^{2}, sa^{3}jun^{3} uú^{2} hléh^{32} tsú^{2} jú^{1}jma^{2} siáh^{3} siáh^{3}, hi^{3} sa^{3}jun^{3} uú^{2} lɨ^{3} hniáuh^{32} hi^{3} há^{2} ngɨ^{23} lɨ́n^{32} tsú^{2}.

9 Quí^{1} jun^{3} hi^{3} tán^{1} hián^{2} yáh^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3} má^{2}né^{1} dí^{2}, sa^{3}jun^{3} má^{2}ca^{3}cué^{3} Dió^{32} jáɨ^{13} hñu^{3} tsɨ́^{3} tsáu^{2} la^{3} hia^{3} la^{3} táuh^{3};

10 tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1} má^{1}cá^{2}chó^{32} hi^{3} hú^{1}tá^{1} tán^{1} hián^{2} cu^{3}tí^{13} má^{1}ná^{1}, jáun^{2} lɨ́^{1} yéin^{21} bíh^{1} la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} tiá^{2} tán^{1} tiá^{2} hián^{2}.

11 Jmɨ́[1] míh[2] jná[13] jmɨ́[1] hléh[23] la[3] qui[3] hleh[32] jan[2]
tsá[1]míh[1], hi[3] jmɨ́[1] cháunh[23] siáh[3] chin[32] ná[1] la[3] cun[3]
qui[3] jmu[2] jan[2] tsá[1]míh[1], jɨ[3] hi[3] jmɨ́[1] hnauh[32] jná[13]
siáh[3] tsɨn[32] la[3] cun[3] qui[3] jmu[2] jan[2] tsá[1]míh[1]; tɨ[3]la[3]
jmɨ́[1] ca[3]lɨ[3]hún[1] tsɨn[32] jná[13] má[1]ná[1], tɨ[3] có[32] bíh[1]
ca[3]quin[3] la[3] cun[3] hi[3] jmɨ́[1] jmu[2] jná[13] jáun[2] jmɨ́[1] míh[2]
ná[1].
12 La[3] nɨ́[2] bíh[1] lɨ́[3] quiú[13] dí[2] ta[3]né[32], hi[3] tiá[2] re[2]
má[2]hún[1] yáh[3] tsɨ́[3] dí[2] hi[3] ca[3]tɨn[1] Dió[32]. Néh[32]
jnoh[1] ñí[1] tsú[2] sáh[3] lɨ́[1] ná[1]juá[13] la[3]jmɨ́[1] jniá[3] ñí[1]
tsú[2] cun[3]quionh[3] cáun[2] tsɨ́[1] cú[1]jen[2] zɨ́n[3] bíh[1]; tɨ[3]la[3]
má[1]jáun[2] né[3], má[2]neh[21] dí[2] tsú[2] hú[1]tá[1] ná[1]jéinh[3] ñí[1]
bíh[1] dí[2]. Ta[3]né[32] dá[2] má[2]cuóun[32] jná[13] Dió[32] ma[3]
pih[21] bíh[1], tɨ[3]la[3] má[1]jáun[2] bíh[1] lɨ[3] cuóun[32] jná[13] tsú[2]
cun[3] tán[1] cun[3] hián[2] cu[3]tí[13], la[3]jmɨ́[1] cuóu[32] jná[13]
jáun[2] hnga[2] Dió[32].
13 Hi[3] jáun[2] hnɨ[32] ñí[1] zia[32] hi[3] lɨ[3] quien[2] la[3]
má[2]quien[2] jáun[2]: hi[3] nio[2] cáun[2] tsɨ́[3] tsú[2], hi[3] hen[2] tsɨ́[3]
tsú[2], jɨ[3] hi[3] hnáu[3] tsú[2] nɨ́[2] siáh[3]; tɨ[3]la[3] la[3] cun[3] hi[3]
jlánh[1] bíh[1] quien[2] ñí[1] hi[3] hnɨ[32] nɨ́[2], hi[3] hnáu[3] bíh[1]
tsú[2].

14

Zia[32] cónh[3]í[1] ca[3]lá[2] jáɨ[13] ca[3]tɨ[21] pí[3] hi[3] cue[32]
Jmɨ́[2]chí[3] Chun[1]

1 Hi[3] jáun[2] né[3], jmu[3] náh[2] pí[3] la[3]jonh[3] jmɨ́[1] honh[2]
hi[3] má[1]hnáu[3] náh[2]. Hi[3] ja[3]bí[1] hniáuh[32] jmúh[13]
náh[2] siáh[3] hi[3] dí[1]quiaunh[21] lɨ́n[21] honh[2] hi[3] hián[13]
náh[2] cáun[2] pí[3] ñí[1]con[2] Dió[32]; hi[3] la[3]ñí[1] la[3]ján[3] né[3]

hniáuh^{32} hen^{2} honh^{2} náh^{2} hi^{3} lɨ́^{13} ngáɨ^{1} náh^{2} ñí^{1}con^{2} tsáu^{2} jáɨ^{13} hi^{3} cue^{32} Dió^{32} hñu^{3} honh^{2} bí^{1} náh^{2}.

2 Quí^{1} nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} quian^{32} pí^{3} hi^{3} hleh^{32} jú^{1}jma^{2} hi^{3} hí^{1} hnga^{2} tiá^{2} cuoh^{2}, hi^{3} liéinh^{32} Dió^{32} bíh^{1} tsú^{2} jaun^{32}, jun^{3}juáh^{13} hi^{3} liéinh^{32} tsá^{2}mɨ^{3}cuóun^{2} yáh^{3} tsú^{2}, quí^{1} hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} hin^{2} ngɨ^{23} jáɨ^{13} jáun^{2}. Tsá^{2} hí^{3} dá^{2} hleh^{32} jú^{1} ná^{1}hmá^{1} ná^{1}jnɨ́^{1} cun^{3}quionh^{3} pí^{3} quioh^{21} Jmɨ́^{2}chí^{3} Chun^{1} bíh^{1}.

3 Tɨ^{3}la^{3} tsá^{2} hleh^{32} hí^{3} jáɨ^{13} hi^{3} cue^{32} Dió^{32} hñu^{3} tsɨ́^{3} má^{1}ná^{1}, liéinh^{32} tsú^{2} tsá^{2}mɨ^{3}cuóun^{2} raɨnh^{21} bíh^{1}, hi^{3} jmu^{2} tsú^{2} hi^{3} tsá^{2} hí^{3} lɨ^{3} pin^{3} tsɨ́^{3} ñí^{1}con^{2} Dió^{32}, hi^{3} cha^{32} tsú^{2} siáh^{3} tiá^{3} tsɨ́^{3} tsá^{2} hí^{3}, jɨ^{3} hi^{3} jmouh^{32} tsú^{2} siáh^{3} tsɨ́^{3} tsú^{2}.

4 Jáun^{2} né^{3}, tsá^{2} hleh^{32} jú^{1}jma^{2} siáh^{3} jmu^{2} hi^{3} lɨ^{3} pin^{3} tsɨ́^{3} hnga^{2} bíh^{1} ñí^{1}con^{2} Dió^{32}; tɨ^{3}la^{3} tsá^{2} ngaɨ^{32} jáɨ^{13} hi^{3} cue^{32} Dió^{32} hñu^{3} tsɨ́^{3} né^{3}, jmu^{2} hi^{3} lɨ^{3} pin^{3} tsɨ́^{3} tsá^{2} cuáh^{32} bíh^{1}.

5 Jná^{13} jmɨ́^{1} hiún^{2} tsɨn^{32} sá^{1}jmɨ́^{1} la^{3}jɨ́n^{32} hnoh^{2} lɨ́^{13} hléh^{13} náh^{2} jú^{1}jma^{2} siáh^{3}; tɨ^{3}la^{3} tɨ^{3} jlánh^{1} bí^{1} hen^{2} tsɨn^{32} jná^{13} hi^{3} hián^{13} náh^{2} pí^{3} hi^{3} lɨ́^{13} hléh^{13} náh^{2} jáɨ^{13} hi^{3} cue^{32} Dió^{32} bíh^{1}; quí^{1} tɨ^{3} jlánh^{1} bíh^{1} quien^{2} hi^{3} jmúh^{13} náh^{2} la^{3} nɨ́^{2} la^{3} cónh^{3} bíh^{1} hi^{3} hléh^{13} náh^{2} jú^{1}jma^{2} siáh^{3}. Jɨ́^{32}la^{3} ti^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} zian^{2} jan^{2} tsá^{2} má^{2}hiauh^{32} pí^{3} hi^{3} zaɨ^{32} jë^{1} tsá^{2} hleh^{32} hí^{3} jú^{1}jma^{2} siáh^{3} bíh^{1}, jáun^{2} bíh^{1} zia^{32} ñí^{1} lɨ́^{13} jmu^{3} ta^{21} jë^{1} tsú^{2} hi^{3} lɨ^{3} pin^{3} tsɨ́^{3} tsá^{2} lɨ́n^{3} cuáh^{32}.

6 Cun^{3}ñí^{1} hi^{3} jáun^{2} bíh^{1} reh^{2}, nɨ́^{1}juáh^{3} jná^{13} la^{3} ñí^{1}jɨe^{1} ná^{1} hnoh^{2}, hi^{3} ñí^{1}lieh^{1} jná^{13} cun^{3}quionh^{3} jú^{1}jma^{2} siáh^{3}, ha^{3} tiá^{2} lin^{1} ñí^{1} jmu^{3} ta^{21} hí^{1} cáun^{2} yáh^{3} quián^{13} hnoh^{2} lɨ́^{13}. Jɨ́^{32}la^{3} ti^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} ñí^{1}lieh^{1}

jná^{13} hnoh^{2} cun^{3}quionh^{3} jáɨ^{13} hi^{3} jmɨ́^{1} ná^{1}hmá^{1} bíh^{1}, hi^{3} má^{2}hnió^{3} Dió^{32} hi^{3} lɨ^{3} ñíh^{13} hnoh^{2}, ho^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} ca^{3}jmú^{32} jná^{13} hi^{3} há^{1} ngɨ^{13} náh^{2} re^{2} jáɨ^{13} quioh^{21} bíh^{1} tsú^{2}, ho^{3}lá^{2}dá^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} ca^{3}hléh^{3} jná^{13} cáun^{2} jáɨ^{13} hi^{3} cue^{32} Dió^{32} hñu^{3} tsɨn^{32}, ho^{3}lá^{2}dá^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} zia^{32} cáun^{2} jú^{1} tson^{2} hi^{3} lɨ́^{13} má^{1}ta^{13} jná^{13} hnoh^{2}.

7 Cuɨ́^{1} jmú^{13} cáun^{2} jáɨ^{13} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} mí^{1}ñí^{2} hi^{3} jmu^{2} tsú^{2} sun^{1}, la^{3} cun^{3} hmá^{2} tá^{2} le^{2} ho^{3} tun^{32} pih^{21} hi^{3} caɨ^{32} tsú^{2}; uá^{1}jinh^{1} tiá^{2} jmɨ́^{2}chí^{3} hu^{21}, tɨ^{3}la^{3} cu^{3} jáun^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} tiá^{2} la^{3} lin^{1} yáh^{3} re^{2} he^{3} lánh^{3} tsau^{32} sun^{1} hi^{3} ná^{1}jmu^{2} tsú^{2}, jáun^{2} he^{3} ya^{3} lánh^{3} rón^{32} lɨ́^{13} lɨ^{3} ñi^{32} tsáu^{2} hi^{3} he^{3} ñí^{1} sun^{1} ná^{1}jmu^{2} tsú^{2}.

8 Hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} jmɨ́^{1} jmu^{2} tsú^{2} hniéi^{2} né^{3}, nɨ́^{1}juáh^{3} tiá^{2} la^{3} jmu^{2} yáh^{3} tsú^{2} na^{21} lɨ́n^{21} mah^{1} quioh^{21} mí^{1}ñí^{2} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}jie^{3}, hi^{3} jáun^{2} hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} hin^{2} jmu^{3} hua^{3}jan^{21} hi^{3} tsa^{3}táunh^{1} ñí^{1} hniéi^{2}.

9 La^{3} jáun^{2} bíh^{1} lɨ́^{23} siáh^{3} ñí^{1}con^{2} hnoh^{2}: Nɨ́^{1}juáh^{3} tiá^{2} hléh^{13} yáh^{3} hnoh^{2} jáɨ^{13} hi^{3} lɨ^{3} ngɨ^{13} tsáu^{2}, ¿ha^{3} bí^{1} lánh^{3} rón^{32} lɨ́^{13} lɨ^{3} ñi^{32} tsú^{2} jáɨ^{13} hi^{3} ná^{1}hléh^{1} hnoh^{2} jáun^{2}? ¡La^{3}jmɨ́^{1} lɨ́n^{3} jan^{2} tsá^{2} lɨ́^{1} hlɨ́^{2} lɨ́^{1} liéih^{23} hnga^{2} bíh^{1} má^{2}lɨ́n^{3} hnoh^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} la^{3} jáun^{2}!

10 Tson^{2} bíh^{1} zia^{32} hliáun^{3} ñí^{1} jú^{1}jma^{2} hngá^{1}máh^{3} lá^{2}, hi^{3} la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} jáun^{2} cun^{3} zia^{32} hi^{3} hnió^{3} juáh^{3} bíh^{1}.

11 Tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} tiá^{2} la^{3} ngɨ^{23} yáh^{3} jná^{13} jú^{1}jma^{2} hi^{3} liéih^{32} jáun^{2} tsáu^{2} né^{3}, hi^{3} jáun^{2} jan^{2} tsá^{2} hué^{32} siáh^{3} bíh^{1} jná^{13} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2} hí^{3}, hi^{3} tsá^{2} hí^{3} né^{3} lɨ́n^{3} siáh^{3} jan^{2} tsá^{2} hué^{32} siáh^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} jná^{13} uá^{2}jaɨ^{32}.

12 Hi^{3} jáun^{2} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} hnoh^{2} jlánh^{1} má^{2}ná^{1}hniá^{1}
náh^{2} hi^{3} héih^{1} náh^{2} pí^{3} ñí^{1}con^{2} Jmɨ́^{2}chí^{3} Chun^{1}, jáun^{2}
ñí^{1} ca^{3}la^{3} jɨ́^{32} né^{3}, jmu^{3} náh^{2} tion^{3} hi^{3} héih^{1} náh^{2} hi^{3}
lɨ́^{13} lɨ^{3} jmu^{3} ta^{21} hi^{3} lɨ^{3} pin^{3} tsɨ́^{3} tsá^{2} lɨ́n^{3} cuáh^{32} ñí^{1}
hná^{1} nɨ́^{2}.

13 Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} hleh^{32} jú^{1}jma^{2} siáh^{3},
hniáuh^{32} bíh^{1} mɨ́^{32} tsú^{2} ñí^{1}con^{2} Dió^{32} hi^{3} lɨ́^{13} hiáuh^{13}
uá^{2}jaɨ^{32} pí^{3} hi^{3} záɨ^{32} jáɨ^{13} hi^{3} hleh^{32} jáun^{2}.

14 Quí^{1} nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} lienh^{1} jná^{13} Dió^{32} cun^{3}quionh^{3}
jú^{1}jma^{2} siáh^{3}, tson^{2} bíh^{1} hi^{3} jná^{13} dí^{1}lienh^{1} Dió^{32}
cun^{3}quionh^{3} jmɨ́^{2}chí^{3} quion^{21} bíh^{1}, tɨ^{3}la^{3} jun^{3} hi^{3}
jáun^{2} yáh^{3} ngɨ^{23} jná^{13} huen^{2}.

15 Cun^{3}ñí^{1} hi^{3} jáun^{2} né^{3}, jná^{13} len^{3} hi^{3} tɨ^{3}
jlánh^{1} bíh^{1} quien^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} ngɨ^{23} jná^{13} jáɨ^{13}
hi^{3} lienh^{1} jná^{13} Dió^{32} nɨ́^{1} má^{1}tɨ^{3} ñí^{1} lienh^{1} jná^{13}
tsú^{2} cun^{3}quionh^{3} jmɨ́^{2}chí^{3} quion^{21}, hi^{3} tɨ^{3} jlánh^{1}
bíh^{1} quien^{2} siáh^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} ngɨ^{23} jná^{13} sun^{1} hi^{3}
hɨ́e^{13} ná^{1} nɨ́^{1} má^{1}tɨ^{3} ñí^{1} hɨ́e^{13} ná^{1} ñí^{1}con^{2} Dió^{32}
cun^{3}quionh^{3} jmɨ́^{2}chí^{3} quion^{21}.

16 Quí^{1} nɨ́^{1}juáh^{3} hnú^{2} dí^{1}ma^{3}tsú^{1} ma^{3}jonh^{21} Dió^{32}
cun^{3}quionh^{3} jmáh^{3}la^{3} jmɨ́^{2}chí^{3} quián^{13}, jáun^{2} tsá^{2}
cá^{2}tsáun^{1} tsá^{2} ná^{1}náɨ^{32} jáun^{2} tiá^{2} lɨ́^{13} yáh^{3} hi^{3}
tsa^{3}hlió^{3} hná^{1} jáun^{2} hi^{3} cuéh^{32} tiá^{1}hmah^{1} Dió^{32}
quiúnh^{1} hnú^{2}, quí^{1} tiá^{2} ngɨ^{23} yáh^{3} tsú^{2} he^{3} dá^{2}
jaun^{32} dí^{1}hléh^{1} hnú^{2}.

17 Ho^{3} sa^{3} re^{2} lɨ́n^{32} bíh^{1} dí^{1}lienh^{1} hnú^{2} Dió^{32} hi^{3}
dí^{1}cueh^{32} nú^{2} tsú^{2} tiá^{1}hmah^{1}, tɨ^{3}la^{3} má^{1}lɨ^{32} jáun^{2} né^{3}
tsá^{2} jan^{2} tiá^{2} lɨ^{3} pin^{3} yáh^{3} tsɨ́^{3}.

18 Jná^{13} cue^{2} tiá^{1}hmah^{1} Dió^{32} quí^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} tɨ^{3}
jlánh^{1} bíh^{1} quion^{1} jná^{13} pí^{3} hi^{3} hléh^{13} jú^{1}jma^{2} siáh^{3}

la^{3} cónh^{3} bíh^{1} ca^{3}la^{3} jɨ́n^{32} hnoh^{2}.

19 Tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} jmɨ́^{1} zenh^{2} jná^{13} ja^{1} ñí^{1} ná^{1}ngɨh^{32} tsá^{2} lɨ́n^{3} cuáh^{32} má^{1}ná^{1}, tɨ^{3} jlánh^{1} bíh^{1} hnó^{32} jná^{13} hi^{3} má^{1}tɨn^{13} tsá^{2} siánh^{3} cun^{3}quionh^{3} hñá^{3} jon^{1} jáɨ^{13} hi^{3} lɨ́^{13} ngɨ^{13} tsú^{2}, la^{3} cónh^{3} bíh^{1} hi^{3} jmɨ́^{1} hléh^{13} ná^{1} quia^{3} mei^{21} jon^{1} jú^{1}jma^{2} hí^{1}juáh^{3} huen^{2} ná^{1} tiá^{2} cuo^{2}.

20 Reh^{2}, ha^{3} lɨ́^{2} cuɨ́^{1} cháunh^{13} chinh^{32} náh^{2} la^{3} cun^{3} qui^{3} cháunh^{23} chí^{1} tsá^{1}míh^{1}. Jmu^{3} náh^{2} hi^{3} lɨ́n^{3} náh^{2} la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́n^{3} tsá^{1}míh^{1} hi^{3} ca^{3}tɨ^{21} hi^{3} hlah^{3} bíh^{1}; tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}tɨ^{3} ñí^{1} cháunh^{13} chinh^{32} náh^{2} má^{1}ná^{1}, cuɨ́^{1} cháunh^{13} chinh^{32} náh^{2} la^{3} cun^{3} qui^{3} cháunh^{23} chí^{1} jan^{2} tsá^{2} má^{2}hún^{1} tsɨ́^{3}.

21 Quí^{1} ñí^{1} Sí^{2} quioh^{21} Dió^{32} rá^{1}juáh^{3}: “Juo^{13} dí^{2} juáh^{3} la^{3} lá^{2}: Lienh^{1} jná^{13} tsá^{2} hué^{32} lá^{2} cun^{3}quionh^{3} jú^{1}jma^{2} siáh^{3}; cun^{3}quionh^{3} jë^{1} tsá^{2} hué^{32} siáh^{3} bíh^{1} lienh^{1} jná^{13} tsú^{2}, tɨ^{3}la^{3} sa^{3}jun^{3} la^{3} jáun^{2} yáh^{3} ne^{3} tsú^{2} má^{1}ná^{1}”.

22 Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, hi^{3} hleh^{32} tsú^{2} jáun^{2} cun^{3}quionh^{3} cáun^{2} jú^{1}jma^{2} siáh^{3} lɨ́^{3} cáun^{2} li^{21} hi^{3} jáun^{2} lɨ́^{13} lɨ^{3}jnia^{2} hin^{2} tsánh^{2} tiá^{2} má^{2}taunh^{32} ta^{21} bíh^{1}, jun^{3}juáh^{13} hi^{3} lɨ^{3} lin^{1} hin^{2} tsánh^{2} má^{2}taunh^{32} ta^{21} yáh^{3}. Tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} ca^{3}hléh^{3} jan^{2} tsá^{2} quian^{32} pí^{3} hi^{3} hleh^{32} jáɨ^{13} hi^{3} cue^{32} Dió^{32} hñu^{3} tsɨ́^{3} né^{3}, jáun^{2} jáɨ^{13} jáun^{2} lɨ́^{3} cáun^{2} li^{21} hi^{3} lɨ́^{13} lɨ^{3}jnia^{2} hin^{2} tsánh^{2} má^{2}taunh^{32} ta^{21} bíh^{1}, jun^{3}juáh^{13} hi^{3} lɨ^{3} lin^{1} hin^{2} tsánh^{2} tiá^{2} ta^{21} má^{2}taunh^{32} yáh^{3}.

23 Jáun^{2} né^{3}, nɨ́^{1}juáh^{3} má^{2}ná^{1}ngɨh^{32} la^{3}jɨ́n^{32} tsá^{2} lɨ́n^{3} cuáh^{32}, hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} la^{3}jɨ́n^{32} la^{3} ná^{1}hleh^{32} jú^{1}jma^{2} siáh^{3}, hi^{3} tá^{1}la^{3} jáun^{2} né^{3} chá^{1}táunh^{1} ma^{3} jan^{2} tsá^{2}

tiá² má²ñi³², ho³lá²dá² tsá² tiá² ta²¹ haɨh²¹, ¿tiá¹ juáh³ tsá² hí³ má¹lɨ³² jáun² hi³ má²ca³ngáu² bíh¹ hnoh²?

24 Tɨ³la³ nɨ́¹juáh³ la³jɨ́n³² bíh¹ hnoh² la³ ná¹ngáɨ¹ náh² jáɨ¹³ hi³ cue³² Dió³² hñu³ honh², hi³ tá¹la³ jáun² né³ chá¹táunh¹ ma³ jan² tsá² tiá² má²jmɨ́¹ má²tsɨ́³, ho³lá²dá² tsá² tiá² ta²¹ haɨh²¹, jáun² tsá² hí³ né³ lɨ³tsɨn² hi³ tson² bíh¹ ná¹ren² tso³, quí¹ hmóu³² bíh¹ tsú² lɨ³tsɨn² lánh³ lɨ́³ tsɨ́³ nɨ́¹ má¹ca³náɨ³² la³jɨ́³² jáɨ¹³ hi³ ná¹juáh²³ hnoh² jáun².

25 Cun³quionh³ la³ jáun² bíh¹ lɨ́¹³ chu³ jñéih³ la³jɨ́³² la³ cun³ hi³ ná¹hmá¹ hñu³ tsɨ́³ tsú², hi³ jáun² ca³la³ hi³ cuá¹hin³ bíh¹ tsú² ma³tsu³ ma³jónh³² Dió³² hi³ juáh³ hi³ tson² bíh¹ cu³tí³ la³ zenh² Dió³² ja¹ quián¹³ hnoh².

Nɨ́¹ má¹ca³ngɨh³² náh², jmu³ náh² re² tɨn² la³jɨ́³² hi³ jmúh¹³

26 Jáun² né³ reh², nɨ́¹ má¹ca³cuú² ca³ngɨh³² hnoh², zian² ma³ jan² hnoh² ná¹quiánh¹ sun¹ hi³ lɨ́³ jáɨ¹³ quioh²¹ Dió³², ho³ hi³ má¹tɨn¹³ náh² tsáu², ho³ cáun² hi³ ñíh¹ náh² hi³ má²ca³hɨ́e³ Dió³², ho³ cáun² jáɨ¹³ hi³ hléh¹³ náh² cun³quionh³ jú¹jma² siáh³, ho³lá²dá² hi³ záɨh¹³ náh² jáɨ¹³ jáun². Re² bíh¹, tɨ³la³ cuɨ́¹ lɨ³ zia³² ñí¹ jmu³ ta²¹ la³jɨ́³² hi³ jáun² hi³ lɨ³ pin³ tsɨ́³ tsá² lɨ́n³ cuáh³².

27 Nɨ́¹juáh³ jmɨ́¹ zian² tsá² hléh³² jú¹jma² siáh³, cuɨ́¹ hleh²¹ gon³ ho³ gáun³ tsáu² nɨ́¹juáh³ hi³ jlánh¹ juóun³²; tɨ³la³ ma³ quin³² ma³ jan³² má¹ná¹. Ja³bí¹ hniáuh³² zian² siáh³ jan² tsá² záɨ³² jáɨ¹³ hi³ hleh³² tsú² jáun².

28 Tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} ja^{1} ñí^{1} ná^{1}ngɨh^{32} náh^{2} tiá^{2} la^{3}
zian^{2} yáh^{3} tsá^{2} má^{2}hiauh^{32} pí^{3} hi^{3} lɨ́^{13} záɨ^{32} jáɨ^{13}
jáun^{2}, cun^{3}tsa^{32} tí^{3} ta^{21} hí^{1} jan^{2} tiá^{2} hin^{2} hléh^{32} bíh^{1}
cú^{2}jueh^{32} jú^{1}jma^{2} hi^{3} hí^{1}juáh^{3} hnga^{2} tsú^{2} tiá^{2} cuoh^{2}.
Tɨ^{3} re^{2} bíh^{1} ma^{3} quin^{32} ma^{3} jan^{32} cuɨ́^{1} juónh^{13}
cú^{2}jueh^{32} quionh^{3} Dió^{32}, jɨ^{3} quionh^{3} jmɨ́^{1} tsɨ́^{3} hnga^{2}.
29 La^{3} nɨ́^{2} bíh^{1} siáh^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} nɨ́^{1} má^{1}tɨ^{3} ñí^{1} hléh^{21}
*tɨ^{32} jë^{1} Dió^{32} jáɨ^{13} hi^{3} má^{2}lɨ́^{2}cué^{32} Dió^{32} hñu^{3} tsɨ́^{3},
cuɨ́^{1} hleh^{21} tsú^{2} cun^{3} gon^{3} ho^{3} gáun^{3}, hi^{3} tsá^{2} ñí^{1}
hná^{1} jáun^{2} né^{3}, cuɨ́^{1} ná^{1}cán^{23} re^{2} hua^{3}hí^{13} la^{3}jɨ́^{32} jáɨ^{13}
hi^{3} juáh^{3} tsú^{2} jáun^{2}.
30 Jáun^{2} né^{3}, nɨ́^{1}juáh^{3} Dió^{32} la^{3} jmu^{2} hi^{3} zia^{32} cáun^{2}
hi^{3} lɨ́^{2}ñi^{32} jan^{2} tsáu^{2} ñí^{1} cuá^{1}tón^{21} jáun^{2}, hi^{3} jáun^{2}
tsá^{2} dí^{1}hleh^{32} hí^{3} cuɨ́^{1} tunh^{13} tín^{2} jë^{1}.
31 Hi^{3} jáun^{2} la^{3} nɨ́^{2} bíh^{1} lɨ́^{13} hi^{3} la^{3}jɨ́n^{32} hnoh^{2} lɨ́^{13}
hléh^{13} náh^{2} ma^{3} quin^{32} ma^{3} jan^{32} la^{3} cun^{3} jáɨ^{13} hi^{3}
má^{2}hian^{2} náh^{2} ñí^{1}con^{2} Dió^{32}, hi^{3} jáun^{2} la^{3}jɨ́n^{32} tsáu^{2}
lɨ́^{13} lɨ^{3} tɨn^{2} jɨ^{3} hi^{3} niau^{21} siáh^{3} tiá^{3} tsɨ́^{3}.
32 Quí^{1} hmóu^{32} bíh^{1} tsá^{2} ná^{1}lɨ́n^{3} hí^{3} *tɨ^{32} jë^{1} Dió^{32}
hniáuh^{32} jmu^{3} héih^{32} ñí^{1}con^{2} jmɨ́^{2}chí^{3} quioh^{21},
33 quí^{1} Dió^{32} dá^{2} jun^{3}juáh^{13} jan^{2} Dió^{32} Tsá^{2} jmu^{2}
hi^{3} tiáunh^{1} tsáu^{2} tiá^{3} siaun^{32} yáh^{3}, quí^{1} Dió^{32} dá^{2} tɨ^{3}
jmu^{2} hi^{3} tiauh^{2} dí^{2} re^{2} tɨn^{2} bíh^{1}.

Né^{32} né^{3}, la^{3} cun^{3} qui^{3} ná^{1}ngɨ^{23} la^{3}jɨ́n^{32} tsá^{2} joh^{1}
Dió^{32} la^{3} tán^{1} ñí^{1} ná^{1}ngɨh^{32} tsú^{2},
34 tsá^{2}mɨ^{3} hniáuh^{32} tionh^{2} ta^{3}máɨh^{3} bíh^{1} ja^{1} ñí^{1}
ná^{1}ngɨh^{32} tsá^{2} lɨ́n^{3} cuáh^{32}. Ha^{3} tiá^{2} jáɨ^{13} zia^{32} yáh^{3}
hi^{3} cáun^{2} lɨ́^{1} hléh^{21} tsú^{2} ta^{3} lɨn^{21}, hniáuh^{32} bíh^{1}
ma^{3}quien^{2} tsá^{2}mɨ^{3} ñí^{2}cuo^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} rá^{1}juáh^{3} jáun^{2}

ñí[1] liei[21] quioh[21] Dió[32].

35 Jáun[2] nɨ́[1]juáh[3] hnió[3] tsá[2]mɨ[3] hi[3] lɨ[3] ñi[32] cáun[2] jáɨ[13], hniáuh[32] ngáɨh[32] tsú[2] tsá[2]ñuh[2] ñí[2]cuo[2] bíh[1] nɨ́[1] má[1]cá[2]chánh[32] hñú[13]; quí[1] tiá[2] re[2] jniá[3] yáh[3] hi[3] tsá[2]mɨ[3] hléh[32] ja[1] ñí[1] ná[1]ngɨh[32] tsá[2] lɨ́n[3] cuáh[32].

36 Hniáuh[32] cháu[1] hnoh[2] honh[2] hi[3] jáɨ[13] quioh[21] Dió[32] tiá[2] ca[3]lɨ[3]liau[3] yáh[3] ja[1] quián[13] hnoh[2], hi[3] sa[3]jun[3] ñí[1]con[2] jmáh[3]la[3] hnoh[2] yáh[3] siáh[3] má[2]cá[2]chó[32] jáɨ[13].

37 Nɨ́[1]juáh[3] zian[2] tsá[2] lɨ́n[23] hi[3] lɨ́n[3] tɨ[32] jë[1] Dió[32], ho[3]lá[2]dá[2] lɨ́n[23] tsú[2] hi[3] quian[32] cáun[2] pí[3] hi[3] má[2]ca[3]cué[3] Jmɨ́[2]chí[3] Chun[1], hniáuh[32] bíh[1] ma[3]tson[2] tsú[2] hi[3] sí[2] hi[3] cuá[1]jmu[2] jná[13] lá[2] ñí[1]con[2] hnoh[2], cáun[2] héih[32] quioh[21] Tɨ[32] Juo[13] bíh[1] dí[2] la[32].

38 Tɨ[3]la[3] nɨ́[1]juáh[3] tsá[2] tiá[2] ta[21] haɨh[21] jáɨ[13] lá[2] né[3], hí[1]juáh[3] tiá[2] hniáuh[32] yáh[3] hi[3] tanh[13] tsú[2] ta[21] tsá[2] la[3] hí[3].

39 Jáun[2] né[3] reh[2], chú[32] jmúh[13] náh[2] hniá[1] hi[3] cué[32] Dió[32] jáɨ[13] hñu[3] honh[2] náh[2] hi[3] jáun[2] lɨ́[13] hléh[13] náh[2], tɨ[3]la[3] ha[3] lɨ́[2] quí[2] lɨ́[2] jna[3] náh[2] ñí[1]con[2] tsá[2] má[2]hiauh[32] pí[3] hi[3] hléh[32] jú[1]jma[2] siáh[3] má[1]ná[1].

40 Hi[3] jáun[2] la[3]jɨ́[32] hi[3] jmuh[32] náh[2] né[3], jmu[3] náh[2] re[2] tɨn[2] lɨ́n[32], hi[3] ca[3]la[3] hi[3] ja[32] re[2] he[2] hná[1].

15

Jmɨ́[1] ca[3]jenh[13] Cristo

1 Né[32] né[3] reh[2], hnó[32] jná[13] hi[3] cháu[1] náh[2] honh[2] jú[1] chú[32] hi[3] má[2]ca[3]hléh[3] jná[13] jáun[2] ñí[1]con[2] hnoh[2]. Jú[1] chú[32] jáun[2] né[3] ca[3]heh[3] bíh[1] hnoh[2] jmɨ́[1] ca[3]niéih[2]

náh², hi³ jáun² la³ má²zian² jáun² bí¹ náh² hi³ nio²
tiá³ honh² ñí¹con² jú¹ chú³² jáun².
2 Hi³ cun³quionh³ jú¹ chú³² jáun² bíh¹ siáh³
má²ná¹liáun¹ hnoh² ní¹juáh³ hi³ la³ má²ná¹ziánh¹
jáun² náh² tiá³ jáɨ¹³ hi³ ca³hɨ́e³ jná¹³ jáun². Jɨ́³²la³
ti³ ní¹juáh³ cáun² lɨ́¹ táunh²³ náh² ta²¹ ta³ lɨn²¹ bíh¹,
jáun² bíh¹ tiá² lin¹ ñí¹ lɨ³quien².
3 La³ cun³ la³jɨ́³² jáɨ¹³ hi³ ca³lɨ³ tɨn² jná¹³ jáun²
huen², jɨ³lɨ³² bíh¹ jáɨ¹³ jáun² ca³hɨ́e³ jná¹³ siáh³
hnoh². Hi³ ja¹ la³jɨ́³² hi³ jáun² zia³² cáun² jáɨ¹³ hi³
jlánh¹ bíh¹ quien² hi³ juáh³ la³ lá²: Cristo ca³jun³ hi³
ca³tɨ²¹ tso³ quiú¹³ dí², la³ cun³ hi³ rá¹juáh³ jáun² ñí¹
Sí²;
4 hi³ ja³haun³ tsú² siáh³, hi³ jáun² ñí¹ má²cá²hnɨ́²
jmáɨ¹ jáun² né³ ca³jenh¹³ tsú² já¹ hla¹, la³ cun³ hi³
rá¹juáh³ jáun² ñí¹ Sí².
5 Jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun² né³ ca³ma³jnia³² tsú² ñí¹con² Pé¹,
hi³ jmɨ́¹ lɨ́¹cáɨn² pih²¹ jáun² né³ ca³ma³jnia³² tsú²
siáh³ ñí¹con² tán¹ quian³tun³.
6 Jmɨ́¹ lɨ́¹cáɨn² jáun² siáh³ ca³ma³jnia³² tsú² ñí¹con²
lɨ́³ hñá³ nio² hña³láun³ tsá² reh² dí² cun³ jéin³²
la³ lá². Hi³ uá¹jinh¹ má²cá²tsan³ ma³ jan² tsá² hí³
ta³né³², míh¹ tiá² jɨ³lɨn² tsá² hí³ zian² bíh¹.
7 Jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun² ca³ma³jnia³² tsú² ñí¹con² Jacobo,
hi³ jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun² né³ ca³ma³jnia³² tsú² siáh³ ñí¹con²
ca³la³ jɨ́n³² tɨ³² tsá² quian³² hí³ jë¹ Dió³².
8 Jmɨ́¹ ca³táuh³ hi³ má²jnia³² tsú² jáun² ñí¹con²
la³jɨ́n³² tsá² hí³ né³, jáun² ñí¹con² jná¹³ siáh³
ca³ma³jnia³² tsú². Jáun² jná¹³ bíh¹ jan² tsá² lɨ́n³ ná¹

la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́n^{3} jan^{2} dáɨn^{2} hi^{3} ca^{3}lɨ^{3}zian^{2} ta^{3} má^{2}ca^{3}nga^{2} jmáɨ^{1} quioh^{21}.

9 Quí^{1} jun^{3} lin^{1} tsáu^{2} yáh^{3} jná^{13} la^{3} cónh^{3} bíh^{1} *tɨ^{32} tsá^{2} quian^{32} jë^{1} Dió^{32} ñí^{1} hná^{1} nɨ́^{2}, ca^{3}la^{3} hí^{1}juáh^{3} tiá^{2} ca^{3}tɨn^{1} yáh^{3} jná^{13} hi^{3} té^{3} tsáu^{2} “tɨ^{32} tsá^{2} quian^{32} jë^{1} Dió^{32}”, quí^{1} jná^{13} dá^{2} jan^{2} tsá^{2} ca^{3}jmú^{32} ná^{1} hian^{2} tsɨn^{32} ñí^{1}con^{2} tsá^{2} ná^{1}lɨ́n^{3} cuáh^{32} quioh^{21} Dió^{32} jmɨ́^{1}tin^{2} bíh^{1}.

10 Tɨ^{3}la^{3} lɨ́n^{3} bíh^{1} jná^{13} la^{3} cun^{3} hi^{3} lɨ́n^{3} ná^{1}, quí^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} Dió^{32} ca^{3}ja^{3} mií^{3} tsɨ́^{3} ñí^{1}con^{2} jná^{13}. Hi^{3} jáun^{2} mií^{3} hi^{3} ja^{32} jáun^{2} tsɨ́^{3} tsú^{2} ñí^{1}con^{2} jná^{13} tiá^{2} lɨ́^{1} má^{2}ca^{3}há^{2} ca^{3}nga^{2} yáh^{3}, quí^{1} jná^{13} bíh^{1} tɨ^{3} jlánh^{1} má^{2}cá^{2}jmú^{32} ta^{21} la^{3} cónh^{3} bíh^{1} tsá^{2} ñí^{1} hná^{1} nɨ́^{2}; uá^{1}jinh^{1} jun^{3}juáh^{13} jná^{13} yáh^{3} tsá^{2} má^{2}cá^{2}jmú^{32}, tɨ^{3}la^{3} hnga^{2} bíh^{1} Dió^{32} Tsá^{2} ja^{32} mií^{3} tsɨ́^{3} má^{2}ca^{3}ma^{3}hau^{3} jná^{13}.

11 Tɨ^{3}la^{3} tiá^{2} hi^{3} jmu^{2} hí^{1} cáun^{2} yáh^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} jná^{13} ho^{3} tsá^{2} hí^{3} ca^{3}nga^{3} jú^{1} chú^{32} jáun^{2} ñí^{1}con^{2} hnoh^{2}; quí^{1} tɨ^{3}la^{3} cáun^{2} lá^{2} bíh^{1} jú^{1} chú^{32} hi^{3} hléh^{1} jnoh^{1}, hi^{3} cáun^{2} jáɨ^{13} lá^{2} bíh^{1} siáh^{3} má^{2}ca^{3}tionh^{2} hnoh^{2} ta^{21}.

Jmáɨ^{1} hi^{3} jenh^{13} tsá^{2} má^{2}cá^{2}tsan^{3}

12 Jáun^{2} né^{3}, nɨ́^{1}juáh^{3} jú^{1} chú^{32} hi^{3} hléh^{1} jnoh^{1} juáh^{3} hi^{3} Cristo ca^{3}jenh^{13} ja^{1} hla^{1}, ¿ha^{3} bí^{1} lánh^{3} rón^{32} zian^{2} ma^{3} jan^{2} hnoh^{2} hi^{3} juánh^{3} náh^{2} hi^{3} tiá^{2} jenh^{13} yáh^{3} tsá^{2} má^{2}cá^{2}tsan^{3}?

13 Quí^{1} sá^{1}jmɨ́^{1} tiá^{2} la^{3} jenh^{13} yáh^{3} tsá^{2} má^{2}cá^{2}tsan^{3}, jáun^{2} sa^{3}jun^{3} la^{3} ca^{3}jenh^{13} yáh^{3} hnga^{2} Cristo.

14 Hi³ jáun² nɨ́¹juáh³ tiá² la³ ca³jenh¹³ Cristo, jáun²
jú¹ chú³² hi³ hléh¹ jnoh¹ tiá² lin¹ ñí¹ la³ quien² hí¹
cáun² yáh³, hi³ sa³jun³ la³ quien² siáh³ hi³ táunh²³
náh² jáun² ta²¹.

15 Jáun² sá¹jmɨ́¹ la³ nɨ́² né³, jnoh¹ bíh¹ má²láɨ³ tsá²
zih³² jú¹ tɨ́¹jáɨ² hi³ ca³tɨn¹ Dió³², quí¹ cun³ñí¹ hi³
má²ca³juáh¹³ jnoh¹ hi³ Dió³² ca³jmú³ hi³ ca³jenh¹³
Cristo. Jáun² nɨ́¹juáh³ tiá² la³ tson² yáh³ hi³ jenh¹³
tsá² má²cá²tsan³, hi³ jáun² tiá² la³ tson² yáh³ hi³
Dió³² ca³jmú³ hi³ ca³jenh¹³ Cristo.

16 Quí¹ nɨ́¹juáh³ tiá² la³ jenh¹³ yáh³ tsá²
má²cá²tsan³, hi³ jáun² sa³jun³ la³ ca³jenh¹³ yáh³
siáh³ Cristo.

17 Hi³ jáun² sá¹jmɨ́¹ tson² tiá² ca³jenh¹³ Cristo
dúh¹, jáun² tiá² lin¹ ñí¹ jmɨ́¹ jmu³ ta²¹ hí¹ cáun² yáh³
hi³ má²táunh²³ jáun² hnoh² ta²¹; la³ má²ná¹ren²
jáun² bíh¹ náh² tsáuh³.

18 Jáun² nɨ́¹juáh³ la³ nɨ́² né³, la³ má²já²hín³ bíh¹
tsá² má²cá²tsan³ ta³ má²tanh² ta²¹ Cristo.

19 Nɨ́¹juáh³ hi³ ná¹hen² jáun² tsɨ́³ dí² ñí¹con² Cristo
la³ zia³² ñí¹ jmu³ ta²¹ jmáh³la³ tá¹la³ ziáun² dí² ñí¹
hué²¹ lá² bíh¹, jáun² jnoh¹ bí¹ la³ má²láɨ³ tsá² jlánh¹
bíh¹ tsɨ́¹juɨ́³ la³ cónh³ bí¹ ñí¹ la³jɨn³² tsá² ñí¹ hná¹ nɨ́².

20 Tɨ³la³ la³ cun³ lɨ́³ hú¹tá¹ jú¹ tson² má¹ná¹,
ca³jenh¹³ bíh¹ Cristo ja¹ hla¹; hi³ jáun² la³ nɨ́²
má²lɨ́²lin¹ hi³ ja³bí¹ hla¹ tsá² ñí¹ hná¹ nɨ́² siáh³
jenh¹³ la³jmɨ́¹ ca³jenh¹³ hí³ dí².

21 Quí¹ la³ lá² bíh¹ lɨ³: Cun³ñí¹ hi³ ca³tɨ²¹ tsáu¹³
jan² tsáu² bíh¹ ca³hi³ hmú³² ñí¹ hué²¹ lá²; jáun²
ja³bí¹ la³ jáun² siáh³ cun³ñí¹ hi³ ca³tɨn¹ jan² tsáu²

bíh^{1} ca^{3}lɨ^{3}liau^{3} siáh^{3} hi^{3} jenh^{13} tsá^{2} má^{2}cá^{2}tsan^{3}.

22 La^{3} jáun^{2} bíh^{1} lɨ́^{3}, hi^{3} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} lɨ́n^{3} tsáu^{2} tsá^{2} jón^{2}zɨ́h^{1} hla^{1} Adán, jáun^{2} la^{3}jɨ́n^{32} bíh^{1} tsú^{2} tsán^{2}; ja^{3}bí^{1} la^{3} jáun^{2} la^{3}jɨ́n^{32} bíh^{1} tsú^{2} jenh^{13} siáh^{3} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} lɨ́n^{3} tsú^{2} tsá^{2} joh^{1} Cristo, hi^{3} jáun^{2} lɨ́^{13} zian^{2} cáun^{2} hi^{3} hmaɨ^{21}.

23 Tɨ^{3}la^{3} ma^{3} quin^{32} ma^{3} jan^{32} má^{1}na^{21} la^{3} cun^{3} ñí^{1} ca^{3}tɨn^{1} bíh^{1}: Cristo bíh^{1} Tsá^{2} la^{3}ñí^{1} hi^{3} lɨn^{3} tsá^{2} hmaɨ^{21} jmɨ́^{1} ca^{3}jenh^{13}, hi^{3} jáun^{2} nɨ́^{1} má^{1}tɨ^{3} ñí^{1} jaunh^{21} tsú^{2} né^{3}, lɨ́n^{13} siáh^{3} tsá^{2} hmaɨ^{21} tsá^{2} ñí^{1} hná^{1} nɨ́^{2} joh^{1} tsú^{2}.

24 Má^{1}lɨ^{32} jáun^{2} né^{3}, tsɨn^{13} jmáɨ^{1} hi^{3} má^{2}tón^{32}, jmáɨ^{1} hi^{3} táuh^{3} la^{3}jɨ́^{32}, jmáɨ^{1} hi^{3} hin^{3} jáun^{2} Cristo la^{3}jɨ́n^{32} tsá^{2} ná^{1}quien^{2}, tsá^{2} ná^{1}ho^{2} ta^{21}, jɨ^{3} tsá^{2}cuú^{2} tsá^{2}chín^{3} nɨ́^{2} siáh^{3}, jmáɨ^{1} hi^{3} jɨ́enh^{32} jáun^{2} Cristo ñí^{1}con^{2} Dió^{32} Jméɨ^{2} jáɨ^{13} hi^{3} ho^{2}.

25 Quí^{1} cun^{3} la^{3} má^{2}ho^{2} jáun^{2} bíh^{1} Cristo jáɨ^{13}, ca^{3}la^{3} ñí^{1} cá^{1}chó^{21} jmáɨ^{1} hi^{3} jmu^{3} Dió^{32} hi^{3} chí^{1}hánh^{23} tsú^{2} la^{3}jɨ́n^{32} tsá^{2} jmu^{2} hniéɨ^{2} quionh^{3} dí^{2};

26 hi^{3} ñí^{1} ca^{3}táuh^{3} né^{3}, tsa^{3}hín^{3} jɨ^{3} hmú^{32} uá^{2}jaɨ^{32}, tsá^{2} cuá^{1}hniei^{21} hí^{3} quionh^{3} Dió^{32}.

27 Quí^{1} la^{3} cun^{3} rá^{1}juáh^{3} ñí^{1} Sí^{2}, Dió^{32} má^{2}ca^{3}jmú^{3} hi^{3} la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} jáun^{2} má^{2}dí^{1}chin^{1} ta^{3} bíh^{1} Cristo. Tɨ^{3}la^{3} jáɨ^{13} hi^{3} rá^{1}juáh^{3} jáun^{2} hi^{3} la^{3}jɨ́^{32} bí^{1} ta^{3}no^{1} jo^{3}cuo^{2} jo^{3}ta^{3} Cristo né^{3}, tiá^{2} niéih^{3} yáh^{3} hi^{3} jɨ^{3} hnga^{2} Dió^{32} Tsá^{2} ca^{3}jmú^{3} héih^{32} jáun^{2}, ta^{3}zanh^{1} jo^{3}cuo^{2} Cristo.

28 Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, nɨ́^{1} má^{1}cá^{2}chó^{32} jmáɨ^{1} hi^{3} la^{3}jɨ́^{32} má^{2}nio^{2} jo^{3}cuo^{2} Cristo, jáun^{2} má^{1}jáun^{2} má^{2}chan^{3} tsú^{2} siáh^{3} hnga^{2} jo^{3}cuo^{2} Dió^{32}, Tsá^{2} ca^{3}chá^{3} hí^{3}

la^{3}jɨ́^{32} jo^{3}cuo^{2} tsú^{2} la^{3} jmɨ́^{1} ñí^{1}. Hi^{3} jáun^{2} la^{3} jáun^{2}
bíh^{1} lɨ́^{13} hi^{3} Dió^{32} lɨ́n^{3} Tsá^{2} chín^{1} ñí^{1} ca^{3}la^{3} jɨ́^{32} hi^{3}
zia^{32}.

29 Hi^{3} ca^{3}tɨ^{21} jáɨ^{13} hi^{3} jenh^{13} tsú^{2} jáun^{2} né^{3}, zian^{2}
ma^{3} jan^{2} tsá^{2} zaun^{32} jmáɨ^{2} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2}
má^{2}cá^{2}tsan^{3}. ¿He^{3} láɨh^{32} sa^{3} la^{3} nɨ́^{2} yáh^{3} jmu^{2} tsú^{2}?
Já^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} tiá^{2} la^{3} jenh^{13} yáh^{3} tsá^{2} má^{2}cá^{2}tsan^{3},
¿he^{3} ya^{3} láɨh^{32} zaun^{32} tsú^{2} jmáɨ^{2} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} hla^{1} hí^{3}?

30 Hi^{3} jnoh^{1} siáh^{3}, ¿he^{3} ya^{3} láɨh^{32} tauh^{23} jnoh^{1} ñí^{1}
háɨnh^{13} jmáɨ^{1} ca^{3}la^{3} jɨ́^{32} nɨ́^{1}juáh^{3} tiá^{2} hin^{2} la^{3} jenh^{13}?

31 Quí^{1} la^{3}jɨ́^{32} jmáɨ^{1} bíh^{1} zenh^{2} jná^{13} ñí^{1} hmú^{21};
ma^{3}tson^{13} jná^{13} jáɨ^{13} nɨ́^{2} reh^{2} la^{3}jmɨ́^{1} ma^{3}tson^{13} jná^{13}
hi^{3} cu^{3}tí^{3} tsah^{1} jná^{13} hi^{3} hnoh^{2} ná^{1}lɨ́n^{3} náh^{2} tsá^{2}
tanh^{2} ta^{21} Jesús Tsá^{2} lɨ́n^{3} Cristo Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2}.

32 Já^{1} juú^{2} Éfeso lá^{2}, lɨ́^{3} la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́^{3} hi^{3} má^{2}ca^{3}quí^{1}
ca^{3}ta^{13} jnoh^{1} quiúnh^{1} jáh^{3} hngá^{1} jáh^{3} náɨ^{2}. Tɨ^{3}la^{3}
né^{32} né^{3}, sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} hu^{21} tsɨn^{32} jná^{13} la^{3} cun^{3} qui^{3}
hu^{21} jáun^{2} tsɨ́^{3} tsá^{2}mɨ^{3}cuóun^{2}, jáun^{2} ¿he^{3} dá^{2} láɨ^{13}
jná^{13} hi^{3} má^{2}ca^{3}há^{2} ca^{3}nga^{2} ná^{1} la^{3} jáun^{2}? Jáun^{2} né^{3},
sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} tson^{2} hi^{3} tiá^{2} jenh^{13} tsá^{2} má^{2}cá^{2}tsan^{3},
hi^{3} jáun^{2}: “¡Cuɨ́^{1} cú^{1} cuɨ́^{1} hnáɨh^{13} dí^{2}, quí^{1} tsa^{3}háu^{2}
má^{2}jún^{3} bíh^{1} dí^{2}!”, la^{3} cun^{3} hi^{3} ná^{1}juáh^{23} jáun^{2} ma^{3}
jan^{2} tsáu^{2}.

33 Tɨ^{3}la^{3} ha^{3} lɨ́^{2} lɨ́^{1} cuɨ́^{1} lɨ^{3}can^{2} náh^{2}, nɨ́^{2} lɨ́^{1}
cá^{1}quiúnh^{21} náh^{2} la^{3} cun^{3} lɨ́^{3} jáɨ^{13} hi^{3} juáh^{3} jáun^{2} la^{3}
lá^{2}: “Nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} juónh^{23} re^{2} quionh^{3} tsá^{2} hláɨh^{1},
jáun^{2} má^{1}lɨ^{32} jáun^{2} má^{2}lɨ́n^{3} tsú^{2} tsá^{2} hláɨh^{1} bíh^{1}
uá^{2}jaɨ^{32}”.

34 ¡Tianh^{3} náh^{2} hi^{3} ná^{1}jniá^{3} jmɨ́^{1} honh^{2} náh^{2} ca^{3}tɨ^{21}

hi^{3} chu^{21}, ha^{3} lɨ́^{2} lɨ́^{1} jmú^{2} náh^{2} tso^{3}! Quí^{1} ma^{3} jan^{2} hnoh^{2} ca^{3}la^{3} hí^{1}juáh^{3} tiá^{2} cuóun^{32} bíh^{1} náh^{2} Dió^{32}. Juanh^{32} jná^{13} la^{3} nɨ́^{2} hi^{3} jáun^{2} lɨ^{3} hinh^{1} náh^{2}.

He^{3} lánh^{3} rón^{32} jenh^{13} tsá^{2} má^{2}cá^{2}tsan^{3}

35 Hi^{3} ca^{3}tɨ^{21} jáɨ^{13} jáun^{2} né^{3}, tiá^{2} né^{1}, ho^{3} sa^{3} zian^{2} ma^{3} jan^{2} tsá^{2} lɨ́^{13} nga^{3}: “¿He^{3} dá^{2} lánh^{3} rón^{32} jenh^{13} tsá^{2} má^{2}cá^{2}tsan^{3}? ¿He^{3} dá^{2} lánh^{3} rón^{32} jniá^{3} tsú^{2} lɨ́^{13}?”

36 Cáun^{2} jú^{1} te^{3} bíh^{1} jaun^{32} nga^{2} tsú^{2}, quí^{1} nɨ́^{1}juáh^{3} jmɨ́^{1} jánh^{13} nú^{2} cá^{2} máɨ^{3} jún^{2}, tiá^{2} lɨ́^{13} yáh^{3} hion^{13} cáun^{2} chí^{2} ñeh^{1} hmaɨ^{21} nɨ́^{1}juáh^{3} tiá^{2} la^{3} tsa^{3}hín^{3} tín^{2} jún^{2} jáun^{2}.

37 Quí^{1} jun^{3}juáh^{13} hmáɨh^{32} yáh^{3} jonh^{2} jñɨ^{32} tsú^{2}, quí^{1} máɨ^{3} bíh^{1}, uá^{1} hi^{3} cuú^{2}miih^{21} ho^{3} lɨ^{3}ua^{3} cáun^{2} máɨ^{3} siáh^{3} siáh^{3}.

38 Hi^{3} nɨ́^{1} má^{1}tɨ^{3} ñí^{1} hiá^{21} né^{3}, Dió^{32} bíh^{1} má^{2}jmu^{2} he^{3} lánh^{3} jniá^{3} ma^{3} quin^{32} ma^{3} cá^{2} ñí^{1}, siánh^{3} jniá^{3} bíh^{1} ma^{3} quin^{32} ma^{3} cá^{2} tan^{3} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}hiá^{2}.

39 Tiá^{2} cá^{2}ren^{2} yáh^{3} la^{3}jáh^{3} dú^{1} ñí^{1} ngú^{3}; quí^{1} siánh^{3} ñí^{1} bíh^{1} quioh^{21} tsáu^{2}, siánh^{3} ñí^{1} bíh^{1} quioh^{21} jáh^{3} quiún^{3} cuá^{2} ta^{3}, siánh^{3} ñí^{1} bíh^{1} quioh^{21} quiuh^{21} tan^{32}, hi^{3} siánh^{3} ñí^{1} bíh^{1} siáh^{3} quioh^{21} jáh^{3} jmáɨ^{2}.

40 La^{3} nɨ́^{2} bíh^{1} lɨ́^{3} siáh^{3} hi^{3} siánh^{3} bíh^{1} lɨ́^{3} ngú^{3} quioh^{21} tsá^{2} zian^{2} hñu^{3}mɨ^{3}cuú^{2}, hi^{3} siánh^{3} bíh^{1} lɨ́^{3} ngú^{3} quioh^{21} tsá^{2} zian^{2} ñí^{1} hué^{21} lá^{2}; za^{2} lɨ́n^{32} bíh^{1} lánh^{3} lɨ́^{3} ngú^{3} quioh^{21} tsá^{2} zian^{2} hñu^{3}mɨ^{3}cuú^{2} la^{3} cónh^{3} bíh^{1} hi^{3} quioh^{21} tsá^{2} zian^{2} ñí^{1} hué^{21} lá^{2}.

41 Siánh^{3} bíh^{1} jniá^{3} joh^{1} quioh^{21} hiú^{2} la^{3} cónh^{3} bíh^{1} joh^{1} quioh^{21} zɨ́h^{2} jɨ^{3} joh^{1} quioh^{21} chí^{1}jmaɨ^{21};

hi^{3} hí^{1} la^{3} tɨ^{3} má^{2}túnˀ^{2} hmóu^{32} yáh^{3} chí^{1}jmaɨ^{21} tiá^{2} cá^{2}ren^{2} joh^{1} quioh^{21} ma^{3} quin^{32} ma^{3} caun^{32}.

42 La^{3} jáun^{2} bíh^{1} lɨ́^{13} siáh^{3} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}jenh^{13} tsá^{2} má^{2}cá^{2}tsan^{3}. Hó^{23} tsú^{2} ngú^{3} hi^{3} lɨ́^{13} sáh^{32}, tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}jenh^{13} tsú^{2} né^{3}, má^{2}quian^{32} tsú^{2} cáun^{2} ngú^{3} hi^{3} tiú^{2}uúˀ^{2} lɨ́^{13} sáh^{32} bíh^{1}.

43 Hó^{23} tsú^{2} cáun^{2} hi^{3} tsɨ́^{1}juɨ́^{3}, tɨ^{3}la^{3} má^{1}lɨ^{32} jáun^{2} né^{3}, jenh^{13} cáun^{2} hi^{3} tɨ^{3} jlánh^{1} bíh^{1} quien^{2}. Cáun^{2} hi^{3} huán^{1} tsɨ́^{3} bíh^{1} hó^{23} tsú^{2}, hi^{3} má^{1}lɨ^{32} jáun^{2} né^{3}, jenh^{13} cáun^{2} hi^{3} jlánh^{1} bíh^{1} pin^{3}.

44 Quí^{1} ngú^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsú^{2} ta^{21}lá^{2} zian^{2} ñí^{1} hué^{21} lá^{2} bíh^{1} hó^{23} tsú^{2}, tɨ^{3}la^{3} má^{1}lɨ^{32} jáun^{2} né^{3}, jenh^{13} cáun^{2} ngú^{3} hi^{3} la^{3} quioh^{21} tsá^{2} zian^{2} hñu^{3}mɨ^{3}cuúˀ^{2} bíh^{1}. Quí^{1} la^{3}jmɨ́^{1} zia^{32} cá^{2} ñí^{1} ngú^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2} zian^{2} ñí^{1} hué^{21} lá^{2}, ja^{3}bí^{1} la^{3} jáun^{2} bíh^{1} zia^{32} siáh^{3} cá^{2} ñí^{1} ngú^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2} zian^{2} hñu^{3}mɨ^{3}cuúˀ^{2}.

45 Quí^{1} ñí^{1} Sí^{2} rá^{1}juáh^{3} la^{3} lá^{2}: “Hla^{1} Adán tsá^{2} la^{3}ñí^{1} ca^{3}lɨn^{3} jan^{2} tsá^{2} zia^{32} jmɨ́^{2}chí^{3} quioh^{21}”; tɨ^{3}la^{3} Tsá^{2} lɨ́n^{3} hí^{3} Adán Tsá^{2} ñí^{1} ca^{3}táuh^{3} má^{1}ná^{1}, quian^{32} cáun^{2} jmɨ́^{2}chí^{3} hi^{3} jmu^{2} hi^{3} lɨ́^{13} zian^{2} bíh^{1} tsáu^{2}.

46 Jáun^{2} né^{3}, jun^{3}juáh^{13} ngú^{3} hi^{3} ca^{3}tɨ^{21} hñu^{3}mɨ^{3}cuúˀ^{2} yáh^{3} tín^{2} ca^{3}lɨ^{3} zia^{32}, quí^{1} la^{3}ñí^{1} tín^{2} lɨ^{3} hniáuh^{32} ngú^{3} hi^{3} ca^{3}tɨ^{21} ñí^{1} hué^{21} lá^{2} bíh^{1}; má^{1}lɨ^{32} jáun^{2} máh^{3} já^{32} hi^{3} ca^{3}tɨ^{21} hñu^{3}mɨ^{3}cuúˀ^{2}.

47 Tsá^{2}ñuh^{2} tsá^{2} la^{3}ñí^{1}, ca^{3}lɨn^{3} cun^{3}quionh^{3} cuáh^{1}, hi^{3} hí^{3} né^{3} jmɨ́^{1} zian^{2} ñí^{1} hué^{21} lá^{2} bíh^{1}; tɨ^{3}la^{3} Tsá^{2} ñí^{1} má^{2}tenh^{3} má^{1}na^{21}, jan^{2} Tsá^{2} cua^{3}han^{3} tɨ^{3} hñu^{3}mɨ^{3}cuúˀ^{2} bíh^{1}.

48 Hi^{3} jáun^{2} dá^{2} la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́n^{3} tsá^{2}ñuh^{2} tsá^{2} ca^{3}lɨn^{3} hí^{3} cun^{3}quionh^{3} cuáh^{1} bíh^{1} lɨ́n^{3} tsá^{2} zian^{2} ñí^{1} hué^{21}

lá^{2}, tɨ^{3}la^{3} tsá^{2} ca^{3}tɨn^{1} lɨ^{3} zian^{2} tɨ^{3} hñu^{3}mɨ^{3}cuú^{2} má^{1}ná^{1}, lɨ́n^{13} la^{3} cun^{3} qui^{3} lɨ́n^{3} Tsá^{2} ja^{3} hí^{3} tɨ^{3} hñu^{3}mɨ^{3}cuú^{2} bíh^{1}.

49 Tsá^{2} ca^{3}lɨ^{3}zian^{2} hí^{3} cun^{3}quionh^{3} cuáh^{1} lɨ́n^{3} nóh^{32} hi^{3} ca^{3}ta^{1} dí^{2} ta^{3}né^{32}. Hi^{3} jáun^{2} Tsá^{2} cuá^{3} hí^{3} hñu^{3}mɨ^{3}cuú^{2} né^{3}, lɨ́n^{3} nóh^{32} hi^{3} ca^{3}ta^{1} dí^{2} jmɨ́^{1}tsú^{2} jmɨ́^{1}ja^{32}.

50 Hi^{3} jáun^{2} reh^{2}, la^{3} cun^{3} hi^{3} hnó^{32} jná^{13} juah^{21} ñí^{1}con^{2} hnoh^{2} lɨ́^{3} la^{3} lá^{2}: Tsá^{2} qui^{3} quian^{32} ngú^{3} hi^{3} ca^{3}tɨ^{21} ñí^{1} hué^{21} lá^{2}, ha^{3} tiá^{2} ca^{3}tɨn^{1} yáh^{3} tsánh^{32} ñí^{1} cuá^{1}quien^{2} Dió^{32}; quí^{1} tsá^{2} quian^{32} ngú^{3} hi^{3} sah^{32} tiá^{2} ca^{3}tɨn^{1} yáh^{3} hiáuh^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3} hiáuh^{13} jáun^{2} tsá^{2} quian^{32} ngú^{3} hi^{3} jmɨ́^{1}lɨ́h^{3} tiú^{2}uú^{2} sáh^{32}.

51 Tɨ^{3}la^{3} hnó^{32} jná^{13} hi^{3} lɨ^{3} ñíh^{13} náh^{2} cáun^{2} jáɨ^{13} hi^{3} jmɨ́^{1} ná^{1}hmá^{1}: Tiá^{2} la^{3}jáɨ^{32} dí^{2} hiá^{1} tsáu^{13} yáh^{3}; tɨ^{3}la^{3} cun^{3} jáun^{2} la^{3}jáɨ^{32} bíh^{1} dí^{2} zan^{13} hi^{3} jmu^{3} Dió^{32}.

52 Cu^{3}diá^{2}jan^{2} la^{3} lá^{2} bíh^{1} zan^{13} dí^{2}, la^{3} jan^{2} tsá^{2} lɨ́^{2}hméih^{32} ñí^{1}, nɨ́^{1} má^{1}cá^{2}hen^{3} mah^{1} hi^{3} jiéi^{32} tsú^{2} mí^{1}ñí^{2} ñí^{1} ca^{3}táuh^{3} jmáɨ^{1}. Jáun^{2} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}jie^{3} tsú^{2} mí^{1}ñí^{2} né^{3}, jenh^{13} ca^{3}la^{3} jɨ́n^{32} tsá^{2} má^{2}cá^{2}tsan^{3}, hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1}lɨ́h^{3} bíh^{1} tiú^{2}uú^{2} tón^{32} jmáɨ^{1} tsán^{13} tsú^{2}; hi^{3} ja^{3}bí^{1} jnoh^{1} siáh^{3} zan^{13} dí^{2} jmáɨ^{1} jáun^{2}.

53 Quí^{1} la^{3} cun^{3} lɨ́^{3} hi^{3} ziáun^{2} dí^{2} lá^{2} ta^{3}né^{32}, cáun^{2} hi^{3} tiá^{2} má^{2}hɨ́e^{2} bíh^{1}, hniáuh^{32} bíh^{1} lan^{13} cáun^{2} hi^{3} ma^{3}hɨ́e^{2} la^{3} cun^{3} jmɨ́^{1}hi^{3}nio^{2}; hi^{3} ngú^{3} quiú^{13} dí^{2} hi^{3} sah^{32} né^{3}, hniáuh^{32} lan^{13} cáun^{2} hi^{3} tiú^{2}uú^{2} tón^{32} jmáɨ^{1} sáh^{32} bíh^{1}.

54 Hi^{3} jáun^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} cáun^{2} hi^{3} tiá^{2} má^{2}hɨ́e^{2} ziáun^{2} dí^{2} lá^{2} ta^{3}né^{32}, lan^{13} cáun^{2} hi^{3} ma^{3}hɨ́e^{2} cun^{3} jmɨ́^{1}hi^{3}nio^{2}, jɨ^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} ngú^{3} hi^{3} sah^{32} quiú^{13} dí^{2}

lan13 siáh3 cáun2 hi3 tiú2uú2 tón32 jmáɨ1 sáh32,
má1jáun2 bíh1 má2lɨ3tí3 la3 cun3 hi3 rá1juáh3 ñí1
Sí2, hi3 juáh3 jáun2 la3 lá2: “¡Má2já2hín3 bíh1 hmú32;
má2ca3cah13 bíh1 Dió32 jmáɨ1!
55 Hnú2 hmú32, ¿né2 dá2 hi3 ca3lɨ́n13 hnú2? Hnú2
hmú32, ¿né2 dá2 hi3 jlánh1 jmɨ́1 jmúh32 hnú2 jáun2
hian2 honh2?”
56 Cun3quionh3 tso3 bíh1 tɨn2 hmú32 jmu3 hian2
tsɨ́3, hi3 cun3quionh3 liei21 bíh1 joh23 siáh3 tso3 pí3.
57 Tɨ3la3 tiá1hmah1 Dió32 má1ná1, Tsá2 jmu2 hí3 hi3
cah1 dí2 jmáɨ1 cun3quionh3 Jesucristo Tɨ32 Juo13 dí2.
58 Cun3ñí1 hi3 jáun2 bíh1 reh2 tsá2 hnau3 jná13
lɨ́n32, cuɨ́1 zian2 náh2 hi3 ná1tioh3 cáun2 honh2 jɨ3 hi3
nio2 tiá3 honh2 náh2 jmáɨ1 ca3la3 jɨ́32, hi3 tɨ3 lɨ3mí1
ná1jmuh32 náh2 ta21 quioh21 Tɨ32 Juo13 dí2 cun3 jmá2
cun3 jnia32; quí1 má2ñíh1 bíh1 hnoh2 hi3 ta21 hi3
jmuh32 náh2 cu3tsa32 quiúnh1 náh2 Tɨ32 Juo13 dí2,
ha3 tiá2 lɨ́1 ná1hín23 yáh3.

16

Quɨe3 hi3 cunh23 tsú2 hi3 ca3tɨn1 tsá2 reh2

1 Jáun2 né3, ca3tɨ21 quɨe3 hi3 cunh21 náh2 hi3
ca3tɨn1 tsá2 joh1 Dió32, jmu3 náh2 la3 cun3 héih32
hi3 ca3jmú32 jná13 jáun2 ñí1con2 ma3 quin32 ma3 cu3
nió3 tsá2 lɨ́n3 cuáh32 zian2 tɨ3 hué32 Galacia.
2 Ma3 cun3 jña3 jmáɨ1 jmɨ́1 dú2me1 hniáuh32
hmáh1 hnoh2 ca3lá2 quɨe3 tɨ3 có32 ma3 quin32 ma3
jan32 náh2, la3 cun3 rón32 tí3 hi3 má2ca3janh1 náh2,
hi3 jáun2 tiá2 lɨ3 hniáuh32 hi3 cánh3 cunh21 náh2 nɨ́1
má1cá2chó32 jná13 ñí1 nɨ́2.

3 Hi^{3} jáun^{2} nɨ́^{1} má^{1}cá^{2}chó^{32} jná^{13}, má^{2}zein^{21} ná^{1}
tsá^{2} hion^{13} hnoh^{2} hmóu^{32} tɨ^{3} ñí^{1}con^{2} tsá^{2} reh^{2}
zian^{2} já^{1} juú^{2} Jerusalén, hi^{3} tsa^{3}can^{32} quɨe^{3} hi^{3}
má^{2}ca^{3}cunh^{21} náh^{2} jáun^{2}. Ja^{3}bí^{1} cue^{1} jná^{13} tsú^{2} siáh^{3}
cáun^{2} sí^{2} hi^{3} tsa^{3}can^{32} tsú^{2} tɨ^{3} ñí^{1}con^{2} tsá^{2} hí^{3}.
4 Jáun^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} ca^{3}lɨ́n^{13} hnoh^{2} hi^{3} chú^{32} ñe^{1} jná^{13}
uá^{2}jaɨ^{32}, jáun^{2} ñe^{1} bíh^{1} jná^{13} quiúnh^{1} tsá^{2} hí^{3}.

La^{3} cun^{3} hi^{3} hu^{21} tsɨ́^{3} Po^{1} jmu^{3}

5 Jáun^{2} né^{3}, nɨ́^{1} má^{1}tɨ^{3} ñí^{1} ngau^{21} jná^{13} siáh^{3} ñí^{1}
nɨ́^{2}, hniáuh^{32} ñí^{1}nga^{1} jná^{13} tín^{2} hué^{32} Macedonia,
hi^{3} jáun^{2} má^{1}lɨ^{32} jáun^{2} máh^{3} chau^{21} jná^{13} já^{1} juú^{2}
Corinto nɨ́^{2}.
6 Ho^{3} sa^{3} lɨ́^{13} ñi^{21} jná^{13} ca^{3}lá^{2} ué^{3} jmáɨ^{1} ñí^{1} nɨ́^{2}
quiúnh^{1} hnoh^{2}, ho^{3}lá^{2}dá^{2} ñi^{21} jná^{13} ñí^{1} nɨ́^{2} tá^{1}la^{3}
ngá^{13} jmɨ́^{1} ñí^{1}cuóu^{3}, hi^{3} jáun^{2} má^{1}jáun^{2} lɨ́^{13} má^{1}hau^{1}
hnoh^{2} jná^{13} ca^{3}tɨ^{21} juɨ^{32} ñí^{1} ñe^{1} jná^{13} nɨ́^{1} má^{1}lɨ^{32}
jáun^{2}.
7 Quí^{1} tiá^{2} hnó^{32} yáh^{3} jná^{13} hi^{3} ti^{3} lɨ́^{1} ñí^{1}nga^{1}
ná^{1} ñí^{1} nɨ́^{2} hi^{3} ñí^{1}jɨe^{1} ná^{1} hnoh^{2}, tɨ^{3}la^{3} hu^{21} tsɨn^{32}
jná^{13} hi^{3} ñí^{1}ñí^{21} ná^{1} ca^{3}lá^{2} ué^{3} bíh^{1} quiúnh^{1} hnoh^{2}
nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} cué^{32} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2} jáɨ^{13}.
8 Tɨ^{3}la^{3} la^{3} má^{2}cuon^{1} jáun^{2} bíh^{1} jná^{13} já^{1} juú^{2} Éfeso
lá^{2} ca^{3}la^{3} ñí^{1} tɨ́^{3} jmáɨ^{1} Pentecostés,
9 quí^{1} jlánh^{1} re^{2} zia^{32} jáɨ^{13} hi^{3} lɨ́^{13} cua^{3}haɨ^{32} re^{2} ta^{21}
hi^{3} cuá^{1}jmu^{2} jná^{13} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2} ñí^{1} lá^{2},
uá^{1}jinh^{1} zian^{2} juóun^{32} lɨ́n^{32} tsá^{2} hnió^{3} qui^{3} jnɨ́^{32} juɨ^{32}.
10 Nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} ca^{3}chó^{32} Timoteo ñí^{1} nɨ́^{2}, jmu^{3} náh^{2}
tion^{3} hi^{3} tiá^{2} lin^{1} hi^{3} zia^{32} hi^{3} lɨ^{3} hɨ́^{32} tsɨ́^{3} tsú^{2} ja^{1}

quián^{13} hnoh^{2}, quí^{1} hí^{3} bíh^{1} jan^{2} tsá^{2} jmu^{2} uá^{2}jaɨ^{32} tá^{13} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2} la^{3}jmɨ́^{1} jmu^{2} jná^{13}.

11 Cun^{3}ñí^{1} hi^{3} jáun^{2} né^{3}, tiá^{2} hniáuh^{32} yáh^{3} hi^{3} jmúh^{13} náh^{2} hí^{1} jan^{2} hi^{3} tiá^{2} quiú^{2} tiá^{2} jéin^{23} náh^{2} tsú^{2}. Tɨ^{3} re^{2} ma^{3}hon^{1} náh^{2} tsú^{2}, hi^{3} jáun^{2} cuɨ́^{1} jáunh^{13} tsú^{2} cáun^{2} hi^{3} re^{2} hi^{3} tɨn^{2}, hi^{3} ja^{3}jɨe^{3} jná^{13}, quí^{1} lá^{2} cuá^{1}jan^{32} jná^{13} tsú^{2} quiúnh^{1} ná^{1} tsá^{2} reh^{2} dí^{2} ñí^{1} hná^{1} lá^{2}.

12 Hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} Apolos reh^{2} dí^{2} né^{3}, jmɨ́^{1} má^{2}ca^{3}hiu^{3} ca^{3}mɨ́^{3} lɨ́n^{32} jná^{13} ñí^{1}con^{2} tsú^{2} hi^{3} jmɨ́^{1} tsó^{21} tsú^{2} quionh^{3} tsá^{2} reh^{2} hi^{3} tsa^{3}jɨe^{3} hnoh^{2}, tɨ^{3}la^{3} la^{3} tɨ^{3} ta^{3}né^{32} cun^{3} tiá^{2} má^{2}ca^{3}lɨ^{3}hnió^{3} bíh^{1} tsú^{2}; tɨ^{3}la^{3} tsó^{32} bíh^{1} tsú^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}jɨ́en^{3}.

Jáɨ^{13} ñí^{1} má^{2}ca^{3}táuh^{3}

13 Jáun^{2} né^{3}, tianh^{3} náh^{2} ná^{1}ñí^{1} náh^{2}, jɨ^{3} hi^{3} cuɨ́^{1} ná^{1}tioh^{3} cáun^{2} honh^{2} náh^{2} ca^{3}tɨ^{21} la^{3} cun^{3} hi^{3} táunh^{23} náh^{2} ta^{21}. Tiá^{3} chá^{1} náh^{2} honh^{2}, ha^{3} lɨ́^{2} juenh^{3}.

14 La^{3}jɨ́^{32} hi^{3} jmúh^{13} náh^{2}, jmu^{3} náh^{2} cun^{3}quionh^{3} hi^{3} hno^{3} náh^{2} tsáu^{2}.

15 Né^{32} né^{3} reh^{2}, hnoh^{2} má^{2}ná^{1}ñíh^{1} náh^{2} hi^{3} tsá^{2} hñú^{13} Estéfanas bíh^{1} tsá^{2} la^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}taunh^{3} ta^{21} jú^{1} chú^{32} tɨ^{3} hué^{32} Acaya, hi^{3} tsá^{2} hí^{3} né^{3}, má^{2}ca^{3}jmú^{3} ná^{1}chan^{1} hmóu^{32} hi^{3} ma^{3}cón^{32} la^{3}jɨ́n^{32} tsá^{2} joh^{1} Dió^{32}.

16 Jáun^{2} jná^{13} né^{3} hnó^{32} hi^{3} hnoh^{2} jmúh^{13} náh^{2} niuh^{1} ñí^{1}con^{2} lɨ^{3}ua^{3} jan^{2} tsá^{2} la^{3} hí^{3}, jɨ^{3} ñí^{1}con^{2} la^{3}jɨ́n^{32} tsá^{2} tionh^{2} quionh^{3} tsú^{2} hi^{3} jmu^{2} ta^{21} la^{3} jáun^{2}.

17 Jlánh[1] lí[2]hiún[2] tsɨn[32] jná[13] quí[1]hliá[2]
má[2]cuá[2]taunh[21] Estéfanas quionh[3] Fortunato jɨ[3]
Acaico ñí[1] lá[2], quí[1] tsá[2] hí[3] bíh[1] má[2]ca[3]jmú[3] ñí[1]con[2]
jná[13] cáun[2] hi[3] tiá[2] la[3] lí[13] jmúh[13] hnoh[2], cun[3]ñí[1]
hi[3] tiá[2] tionh[2] yáh[3] hnoh[2] ñí[1] lá[2].
18 Tsá[2] hí[3] bíh[1] má[2]ca[3]jmú[3] hi[3] má[2]ca[3]niau[21] re[2]
tsɨn[32] jná[13] la[3]jmí[1] ca[3]chá[3] tsú[2] jáun[2] re[2] honh[2]
hnoh[2]. Jáun[2] né[3], hniáuh[32] bíh[1] má[1]quien[13] náh[2]
tsá[2] la[3] hí[3].
19 Jáun[2] né[3], ma[3] quin[32] ma[3] cu[3] nió[3] tsá[2] lín[3]
cuáh[32] zian[2] tɨ[3] hué[32] Asia lá[2] juáh[3]: “Hia[2] náh[2]”
ñí[1]con[2] hnoh[2]. Ñú[2] Aquila quionh[3] mí[1] Prisca
ñí[2]cuo[2], jɨ[3] la[3]jín[32] tsá[2] lín[3] cuáh[32], tsá[2] qui[3] ngɨh[32]
hí[3] hñú[13] tsú[2], juáh[3] siáh[3] ñí[1]con[2] hnoh[2]: “Hia[2]
náh[2]” ca[3]la[3] jonh[3] jmí[1] tsí[3] cun[3]ñí[1] hi[3] ca[3]tɨn[1] Tɨ[32]
Juo[13] dí[2].
20 “Hia[2] náh[2]” —juáh[3] siáh[3] ca[3]la[3] jín[32] tsá[2] reh[2]
dí[2] zian[2] já[1] juú[2] lá[2] ñí[1]con[2] hnoh[2]. Ren[1] náh[2]
tsá[2]ján[2] tsá[2]ján[2] hi[3] re[2] nio[2] honh[2] náh[2], la[3] cun[3]
qui[3] ráɨn[32] tsú[2] jan[2] raɨnh[21].
21 Jná[13] Po[1], cuá[1]jmu[2] ná[1] cun[3]quionh[3] uón[32]
huen[2] tun[3] hnɨ[32] jon[1] jáɨ[13] lá[2], hi[3] juah[32] jná[13]:
“Hia[2] náh[2]” ñí[1]con[2] hnoh[2].
22 Lɨ[3]ua[3] jan[2] tsá[2] tiá[2] quiú[2] tiá[2] jéin[23] Jesucristo
Tɨ[32] Juo[13] dí[2], quiu[3]juóu[32] cuí[1] cháu[13]. ¡Ñah[32]
hniu[32], hnú[2] Tɨ[32] Juo[13] jnoh[1]!
23 Cuí[1] má[1]hé[1] má[1]mieh[2] náh[2] Jesús Tɨ[32] Juo[13] dí[2].
24 Cun[3]ñí[1] hi[3] ca[3]tɨn[1] Jesús Tsá[2] lín[3] Cristo, jɨ[3]lɨn[2]
bíh[1] hnoh[2] hnau[3] jná[13]. [Cun[3] ní[2] bíh[1] tí[3] jáɨ[13].]

Jú[1] chú[32] quioh[21] Jesús tsá[2] lɨn[3] Cristo
New Testament in Chinantec, Sochiapam (MX:cso:Chinantec, Sochiapam)

copyright © 1986 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Sochiapam

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Sochiapan [cso], Mexico

Copyright Information

© 1986, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chinantec, Sochiapam

© 1986, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
6f949189-17f1-57a8-bc53-e209204aa59c